

Desfășurare de forțe în Marea Neagră
PRECIZIA LANSĂRIILOR DE RACHETE

www.fortele-navale.ro

MARINAROMÂNĂ

REVISTA FORTELOR NAVALE ROMÂNE

MARTIE-APRILIE

Problema poligoanelor
UNDE MAI TRAG NAVELE FLUVIALE?

Ochiul Flotei

▲ 17 aprilie 2007, portul Midia.
Monitorul *Lascăr Catargiu* (47), pe timpul manevrei de plecare din port spre raionul de tragere.

Foto: Mihai EGOROV.

► 19 aprilie 2007, Marea Neagră.
Nava purtătoare de rachete *Lăstunul* (190), imediat după lansarea rachetei. Se observă „ravagiile” lasate de rachetă pe corpul navei.

Foto: Cătălin OVREIU, TPA

▲ 19 aprilie 2007, Marea Neagră, fregata *Mărășești*. Lansarea rachetei P-21 din instalația prova tribord. Imagine luată de pe fregata *Regina Maria*.
Foto: Cătălin OVREIU, TPA

◀ 28 aprilie 2007, Centrul de Instrucție al Forțelor Navale, Mangalia.
Depunerea jurământului militar de către prima serie de soldați voluntari. În imagine rudele și prietenii care au asistat la ceremonial.

Foto: Mihai EGOROV.

► 17 aprilie 2007, raionul Midia-Vadu, Marea Neagră.
Foc la gura țevii la instalația artileristică de 30 mm de pe monitorul *Lascăr Catargiu* (47).

Foto: Cătălin OVREIU, TPA

Redactor-șef:

Căpitan-comandor dr. Marian MOȘNEAGU

Tel.: 0241-619.539; 667.985/401

e-mail: mosneagu_marian@yahoo.com

Secretar general de redacție:

Căpitan ing. Mihai EGOROV

Tel.: 0241-619.539

e-mail: egorovmihai@yahoo.com

Redactori:

Bogdan DINU

Tel: 0241-619.539

e-mail: redbogdan@yahoo.com

Olivia BUCIOACĂ

e-mail: oliviabucioaca@yahoo.com

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Ștefăniță Vodă, nr. 4

Tel/Fax: 0241-619.539

e-mail: marina_romana@fortele-navale.ro

Ediția s-a încheiat pe data
de 4 mai.

Se editează 6 numere pe an,
cu apariție la două luni.

NORME DE COLABORARE:

Cititorii pot trimite pe adresa
redacției texte și fotografii care se
încadrează în tematica revistei.
Manuscrisele nu se înapoiază.
Răspunderea juridică pentru
conținutul articolelor aparține în
exclusivitate autorilor, conform
art. 206 CP.

COPYRIGHT:

Este autorizată orice reproducere
cu condiția specificării sursei.

ISSN: 1222-9423

C-da 4727/2007; B-00307

Tehnoredactarea și tiparul:

Centrul Tehnic-Editorial
al Armatei

B-dul Ion Mihalache nr. 124-126,
București

Tel.: 021-2242634

DTP: Sorin DOBRE

Tipar: Marin RĂDUCANU, Florin DUMITRA

Coperta 1: Dragorul maritim
Lt. Remus Lepri (24) în timpul
exercițiilor de formații și evoluții.
(Foto: Olivia Bucioacă)

Coperta 4: Aspect din timpul încărcării
instalației APRN de calibrul 122 mm,
de pe monitorul Lascăr Catargiu (47).
(Foto: Cătălin Ovreiu, TPA)

SUMAR

ȘTIRI DIN FLOTĂ 4

COOPERARE REGIONALĂ BLACKSEAFOR 6

INSTRUCȚIE Precizia lansărilor de rachete 12

Dragaj prin natura dezlănțuită 18

AVIAȚIA NAVALĂ Puma Naval la bord 21

INTERVIUL REVISTEI Forțele Navale sunt capabile să răspundă noilor cerințe strategice și operaționale 24

EXCLUSIVITATE Interviu cu Nicholas Taubman, ambasadorul SUA în România 32

MONITOR PE DUNĂRE Unde mai trag navele fluviale? 36

SIAJUL ISTORIEI Marinari români pe Muntele Athos 52

Bucuria torpilorului centenar 54

O NOUĂ CONCEPȚIE DE INSTRUCȚIE ÎN FORȚELE NAVALE

Comandor
dr. **Niculae VÂLSAN**
Șeful Instrucției și Doctrinei
din Statul Major
al Forțelor Navale

Îndeplinirea obiectivelor instrucției în
Forțele Navale în anul 2007 se poate
realiza numai prin participarea conștientă
la instrucție și instruire a tuturor efectivelor
Forțelor Navale.

O noutate în domeniul instrucției
colective a tuturor structurilor o reprezintă
trecerea la standardizarea activității, prin
elaborarea și aplicarea „programelor
de instruire pentru misiuni” (PIM). După
elaborarea de către colectivele din unități
și mari unități, acestea sunt discutate și
aprobat de către Comisia de doctrine,
manuale și regulamente militare a SMFN,
promulgate de șeful SMFN și aplicate la
bordul navelor și în instrucția efectivelor
unităților de uscat. În acest mod, experiența
în instruire a membrilor colectivelor de
elaborare este transpusă în planurile
de desfășurare a exercițiilor, un PIM
incluzând volumul complet al exercițiilor
și ședințelor de instrucție care trebuie
să conducă la formarea deprinderilor de
acțiune în comun a echipajului unei nave și
ale navelor în cadrul unui grup de nave.

Până în acest moment a fost elaborat
PIM-ul general pentru instrucția navei de
suprafață, s-au finalizat și promulgat 12
PIM-uri și sunt în proces de elaborare
alte 15.

De fapt, PIM-urile reprezintă planurile
de desfășurare a ședințelor de pregătire
și exercițiilor care se execută cu nava
și grupul de nave, iar standardizarea lor
ajută la uniformizarea instrucției colective
în toate unitățile din Forțele Navale.
Elaborarea PIM-urilor este numai o etapă
din cadrul procesului de perfecționare a
instrucției colective conform standardelor
NATO. Succesul etapei a doua, cea
de implementare a PIM-urilor, depinde
de abilitatea comandanților de nave
(subunități) și unități de a planifica și
executa acele exerciții, care sunt absolut
necesare pentru formarea și menținerea
deprinderilor efectivelor din subordine în
instrucția pentru o misiune ordonată sau
în instrucția operațională, care se execută
conform ciclurilor multianuale de generare
și regenerare a forțelor.

Un alt obiectiv deosebit de important
este înființarea, în iunie 2007, a Centrului
de Instruire, Simulare și Evaluare (CISE),
subordonat nemijlocit SMFN, care să
execute instruirea efectivelor atât prin
participarea experților săi la exerciții la
bordul navelor, în staționare la cheu
și pe mare, cât și prin simularea luptei

în cadrul Centrului. În acest scop, a
fost asigurată achiziționarea tehnicii de
calcul și cu sprijinul părții americane
s-a pus la dispoziție soft-ul necesar
funcționării sistemului de simulare. După
înființare, urmează ca CISE să înceapă
pregătirea primului exercițiu de instruire
prin simulare, cu personalul fregatei
Regele Ferdinand, înaintea plecării navei
în misiunea internațională. Până atunci,
în structura actuală a început, în premieră
în istoria Forțelor Navale, instruirea pentru
o misiune a echipajelor unei corvete,
respectiv unei nave purtătoare de rachete.
Pe viitor vom aprofunda acest mod de
instruire și vom asigura, prin rotație, ca
toate navele de luptă, auxiliare și speciale,
să parcurgă astfel de etape de pregătire
și evaluare.

O atenție sporită vom acorda
pregătirii efectivelor pentru acțiunea
organizată, oportună și eficientă la primirea
unor indicative, punând accentul pe
cunoașterea atribuțiilor și a modului practic
de acțiune.

În acest an dorim să progresăm atât
în domeniul instrucției marinărești, cât și
în cel al vitalității navelor. Astfel, în fiecare
port militar vor fi înființate poligoane de
instrucție specifice acestor categorii de
pregătire. Mai mult, așteptăm ca întregul
personal ambarcat să fie în măsură
să conducă ambarcațiunile cu rame și
vele, să fie capabil să realizeze corect
și în volum complet anumite lucrări și
activități marinărești, să știe să înoate,
să fie în măsură să se salveze și să
aibă deprinderile de bază în lupta pentru
menținerea vitalității armamentului din
dotare, în cea cu apa și focul. Pe linia
instrucției marinărești, Centrul de pregătire
al Academiei Navale de la Palazu Mare
trebuie să realizeze deprinderile de bază
ale viitoarelor cadre ale Forțelor Navale.

Totodată, până la 1 mai, toate navele
din structura SMFN își vor îmbunătăți
aspectul marinăresc și vor intra în perioada
de instrucție de pe timpul sezonului
cald, răspunzând exigențelor impuse de
tradițiile marinărești naționale și purtând
marca experienței și practicii marinărești
a echipajului și conducerii unităților.

Sunt convins că și pe viitor toate
activitățile de instrucție vor avea un caracter
practic-aplicativ și vor fi desfășurate într-un
cadru tactic adecvat, cât mai apropiat de
condițiile câmpului de luptă modern. ■

În perioada 25 aprilie – 4 mai, corveta *Contraamiral Horia Macellariu* (265) a participat la exercițiul BLACKSEAPARTNERSHIP 07. Organizat anual de Turcia, BLACKSEAPARTNERSHIP este un exercițiu NATO/ PFP, care are ca scop, creșterea nivelului de interoperabilitate între nave aparținând Forțelor Navale din țările riverane Mării Negre, precum și pregătirea navelor participante în grupări multinaționale, antrenând echipajele în utilizarea procedurilor NATO pe timpul executării unor misiuni specifice, în situații de criză. BLACKSEAPARTNERSHIP 07, are ca obiective, exersarea procedurilor de luptă antiteroristă și a celor de apărare împotriva navelor de suprafață, aviației inamice și a submarinelor precum și îmbunătățirea cooperării între navele participante. Participarea corvetei *Contraamiral Horia Macellariu* (265) la exercițiul maritim BLACKSEAPARTNERSHIP 07 reprezintă încă o dovadă a importanței acordate zonei Mării Negre, a necesității consolidării cooperării în menținerea securității în această regiune. (M.E.)

Foto: CISE

În perioada 24 aprilie – 5 mai, o echipă din cadrul Centrului de Informatică, Simulare și Evaluare al Forțelor Navale a participat la un stagiul de pregătire în Centrul de Pregătire Yıldızlar, de la Golcuk, în domeniul evaluării internaționale a fregatelor pentru nivel 1 de interoperabilitate a fregatei. Eforturile au fost focalizate pe domeniile de interoperabilitate al echipamentelor, al funcționării unei fregate ca organizație militară, din punct de vedere al procedurilor de luptă în cele trei medii, al comunicațiilor și a educației care vor fi necesare pentru aceste fregate. Această etapă de pregătire a fost foarte bună pentru echipa Centrului de Informatică, Simulare și Evaluare, iar rezultatele se vor vedea la viitoarea evaluare a fregatei *Regele Ferdinand* care va avea loc în iunie pentru nivel 1 de interoperabilitate cu echipă națională și pentru urmărirea evaluării nivel 1 NATO, cu o echipă internațională trimisă de CC-MAR Napoli. (M.E.)

Luni, 30 aprilie, la sediul Batalionului 110 Transmisiuni de la Mamaia-sat, au avut loc manifestări prilejuite de aniversarea a 45 de ani de la înființarea unității. La activități au participat contraamiralul de flotilă Gheorghe Petria, locțiitorul șefului SMFN, generalul-maior Dumitru Cristea, șeful Direcției de comunicații și informatică din Statul Major General, contraamiralul de flotilă Mircea Rusmănică, comandantul Flotei, foști comandanți ai unității, comandanții unităților din garnizoana Constanța, personalul unității precum și familiile acestora. Programul a cuprins, ceremonialul militar și religios, vizitarea unității, prezentare de tehnică militară de telecomunicații. (M.E.)

Foto: Ion Burghişan

Sâmbătă 31 martie, Secția 325 Logistică Tulcea a sărbătorit 45 de ani de la înființare. La activitate au fost prezenți, contraamiralul de flotilă Dan Popescu, șeful resurselor din Statul Major al Forțelor Navale, ofițeri din conducerea Bazei Navale, unitate căreia i se subordonează Secția 325 Logistică Tulcea, personalul unității sărbătorite. Înființată la 1 aprilie 1962, sub numele de Baza de Litoral 325, având ca misiuni principale, asigurarea logistică și asigurarea tehnico-materială și financiară a unităților subordonate Brigăzii 24 Fluviale, unitatea a suferit mai multe modificări în timp, la 1 august 2002, schimbându-și denumirea în Secția 325 Logistică Tulcea. (M.E.)

Foto: Vartolomeu Totolici

Joi, 12 aprilie, ministrul Apărării, Teodor Meleșcanu, însoțit de șeful Statului Major General, amiralul dr. Gheorghe Marin, a efectuat o vizită de informare la Statul Major al Forțelor Navale. În cadrul discuțiilor, contraamiralul de flotilă Dorin Dănilă, șeful Statului Major al Forțelor Navale, a prezentat stadiul procesului de restructurare, reorganizare și transformare parcurs de structura din subordine, stadiul operaționalizării acesteia, principalele programe de înzestrare în derulare și de perspectivă, precum și problemele cu care se confruntă personalul și posibilele soluții pentru remedierea deficiențelor semnalate și îmbunătățirea activității. Ministrul Teodor Meleșcanu a apreciat oportunitatea vizitei de informare și a subliniat că prioritară în activitatea Armatei României trebuie să fie operaționalizarea unităților din pachetul de forțe destinat Alianței Nord-Atlantice și Uniunii Europene. Totodată, ministrul Teodor Meleșcanu a reiterat preocuparea existentă la nivelul conducerii Ministerului Apărării pentru continuarea modernizării echipării și înzestrării efectivelor, pentru respectarea angajamentelor de securitate, precum și pentru creșterea calității vieții personalului militar și civil din Armată. (M.E.)

Foto: Petrică Mihalache

Foto: Ionel Zăbăleranu

Șeful Statului Major al Forțelor Navale, contraamiralul de flotilă Dorin Dănilă, a participat în perioada 24 - 25 aprilie, la Conferința Internațională cu tema „Transformarea Marinei Militare Bulgare, noi misiuni și tehnologii”, ce s-a desfășurat la Nisipurile de Aur în Bulgaria. Conferința a fost organizată de Asociația de Comunicații și Electronică a Forțelor Armate la ea participând reprezentanți militari din Bulgaria, Italia, România, Turcia, cât și reprezentanți ai firmelor civile cu activități în domeniul comunicațiilor și electronicii navale. În cursul vizitei, șeful Statului Major al Forțelor Navale, contraamiralul de flotilă Dorin Dănilă, s-a întâlnit cu Șeful de stat major al Forțelor Navale Bulgare, contraamiralul Simeon Tzekov. În cadrul discuțiilor care au vizat activitățile de cooperare între cele două forțe navale, au fost analizate participarea navelor la exercițiile bilaterale, oportunitatea schimburilor de experiență între grupuri de lucru, precum și schimburile de personal pe timpul diferitelor activități comune. (M.E.)

În perioada 5-22 mai fregata *Regina Maria* participă la exercițiul NIIRIS 07, organizat de Grecia. NIIRIS 07 este un exercițiu LIVEX național, la care participă invitați din țările NATO precum și Gruparea Permanentă NATO, SNMG2. Obiectivele principale ale exercițiului la care Forțele Navale Române participă în premieră sunt: exersarea procedurilor de cooperare în cazul luptei în mediul aerian, de suprafață și submarin în cadrul unei grupări maritime sub egida NATO, exersarea capabilităților antisubmarin ale participanților, conducerea și evaluarea exercițiilor de trageri de artilerie reale, executarea supravegherii căilor de comunicații maritime și conducerea operațiilor de protecție a acestora, exersarea operațiilor de interdicție maritimă incluzând controlul maritim, operații de embargo și boarding în cadrul unor scenarii incluzând nave cooperante și necooperante, exersarea dislocării unor forțe maritime în vederea conducerii de acțiuni cu caracter umanitar precum și antrenarea participanților în contracararea amenințărilor asimetrice. (M.E.)

Foto: Bogdan Dinu

Text: Bogdan DINU

Reunirea Grupului de Cooperare Navală în Marea Neagră, BLACKSEAFOR, pentru a participa la a doua fază a celei de a șasea activări a Grupului, a avut loc la Constanța în perioada 6-10 aprilie. Alături de corveta *Contraamiral Eustațiu Sebastian*, au fost prezente în Portul militar Constanța corveta *Bodry* din Bulgaria, *Tsar Kunikov* din Federația Rusă, fregata *Kemalreis* din Turcia și nava de comandament *Slavutich* din Ucraina. Pe parcursul prezenței BLACKSEAFOR la Constanța, membrii statului major al Grupării și comandanții navelor au efectuat vizite protocolare la Comandamentul Flotei, la oficialitățile locale, iar echipajele au vizitat orașul Constanța și stațiunea Mamaia. De asemenea, în prima zi a reunirii grupării, 6 aprilie, a avut loc la bordul fregatei turce *Kemalreis*, și nu la nava aparținând Federației Ruse cum ne-am fi așteptat, care deține în prezent comanda grupării conform principiului rotației, o conferință de presă cu participarea comandantului BLACSEAFOR și a tuturor comandanților navelor, iar

în zilele următoare populația civilă a vizitat navele aflate în portul militar Constanța. Să menționăm faptul că la comanda corvetei noastre s-a aflat de data aceasta locotenent-comandorul Constantin Jianu (care l-a înlocuit pe căpitan-comandorul Constantin Olteanu din prima fază a activării) precum și prezența corvetei *Bodry* în locul corvetei *Smeli* dar și a fregatei *Kemalreis* în locul fregatei *Turgutreis*.

Legat de prezența BLACKSEAFOR, nu putem omite faptul că cel mai important moment al creștinătății, sărbătoarea Învierii Domnului a fost întâmpinat într-o manieră deosebită de militarii din Portul militar. Un altar de campanie la care a slujit un sobor de preoți conduși de preotul garnizoanei Constanța, părintele Nicolae Argatu, a fost instalat pe cheul străjuit de fregatele *Regina Maria*, *Kemalreis* și *NS Mircea*. La slujbă au participat pe lângă marinarii români și familiile acestora, militari ai forțelor navale ucrainiene, bulgare și ruse de pe navele din compunerea

BLACKSEAFOR. Un gest deosebit l-a constituit alăturarea militarilor turci la slujba de Învier, gest prin care aceștia au vrut să-și manifeste respectul și considerația față de credința și valorile spirituale ale partenerilor lor creștini. După miezul nopții bucuria Învierii lui Christos, s-a putut auzi rostită în toate limbile celor participanți la slujbă. Lumina și speranța Învierii au luat apoi drumul apelor spre navele din vecinătatea portului nostru, acolo unde alte inimi băteau la unison cu cei de acasă. Preotul militar Dumitru Argatu, ambarcat la bordul unei șalupe a adus lumina și celor pe care acest eveniment unic i-a găsit la datorie. Citiți în paginile următoare un reportaj despre cum au decurs lucrurile pe mare și în porturile vizitate de Grupul de Cooperare Navală în Marea Neagră.

Cooperare
regională

În această primăvară BLACKSEAFOR a „înviat” la Constanța

Reunirea Grupului de Cooperare Navală în Marea Neagră a coincis cu sărbătoarea Învierii Domnului

Foto: Bogdan DINU

Foto: Ion Burghișan

Încheierea unui ciclu al schimbării comenzii BLACKSEAFOR

Text și foto:

Locotenent-comandor **Ion BURGHÎȘAN**

Accesul la mare sau fluviu a implicat întotdeauna tratarea acestor facilități ca pe resurse generatoare de putere. Accesul la mare în zilele noastre nu mai poate fi gestionat astăzi fără o politică navală coerentă, fără integrarea într-o alianță, într-un sistem diplomatic definit în cadrul căruia să fie bine definită poziția țării, cu implicații în modul de acțiune al componentelor organismului militar. BLACKSEAFOR este astăzi expresia voinței României de a se alătura țărilor riverane Mării Negre în efortul de a genera, împreună, stabilitate și încredere, într-o zonă ce se colorează tot mai aprins pe harta intereselor economice mondiale. Resursele ce tangentează zona Mării Negre impun astăzi ca o necesitate colaborarea între țările riverane, exprimarea împreună a capacităților de acțiune pe mare de care dispun și colaborarea în plan militar pentru înlăturarea pericolelor asimetrice care amenință libertatea traficului maritim.

BLACKSEAFOR pur. Și simplu

BSF a devenit, conform intențiilor sale, un brand în Marea Neagră. În obișnuitele vizite la oficialitățile locale, atât la Constanța cât și la Varna sau Istanbul, Gruparea, reprezentată de comandantul său, căpitanul de rangul I Mikhail Shukval și comandanții de nave a fost întâmpinată ca un vechi prieten, ca o exprimare a dorinței tuturor de intercunoaștere și de

stabilire a unor relații bazate pe încredere reciprocă.

Chiar dacă navele participante și marinarii de pe ele nu sunt întotdeauna aceiași de la an la an, pe parcursul diverselor ateliere de lucru sau ședințe informale se discută frecvent despre cunoștințe comune, vechi prieteni din anterioarele activări, se transmit salutări și uneori chiar mici amintiri dedicate timpului petrecut împreună. Ceea ce este mai important însă, este realizarea unui limbaj comun, care conferă cursivitate acțiunilor pe mare și simplifică foarte mult planificarea acțiunilor.

Așa cum au subliniat și oficialii din cele trei orașe vizitate, dar mai ales cum au simțit-o mai marii de pe cele 5 nave participante la cea de-a doua activare din cel de-al 6-lea an de existență a BSF, Gruparea multinațională este, în prezent, un mesager al bunelor intenții de jur împrejurul Mării Negre, un numitor comun al acțiunilor pe mare și în porturi, oricare ar fi limba vorbită la bord.

BSF a devenit, așadar, un brand. Simbolul ovalului ce reunește drapelele tuturor statelor riverane, purtat la catargul navelor militare este un semn al prieteniei și conlucrării. Actul de comandă, exercitat prin rotație de un ofițer din fiecare țară, a devenit unul firesc, eliberat de crispările începuturilor. La finalul activării 2006-2007, căpitanul de rangul I Mikhail Shukval, din Forțele Maritime Militare ale Federației Ruse, ofițerul desemnat să conducă Gruparea BSF a declarat în cadrul vizitei de rămas-bun la bordul corvetei *Contraamiral*

Eustațiu Sebastian (264): „M-am simțit onorat să am în subordine aceste echipaje care s-au dovedit bine instruite și cu un înalt grad de pregătire profesională. Comandanții navelor au răspuns prompt solicitărilor. Sper ca viața să ne mai aducă în continuare împreună.”

Participarea românească în staff

În statul major al Grupării, fiecare națiune are un reprezentant care îndeplinește, tot prin rotație, una dintre funcții. Anul acesta, așa cum aminteam, comandantul a fost desemnat de Rusia, șeful de stat major a fost din Turcia, șeful operațiilor din Ucraina, șeful logisticii din Bulgaria, șeful comunicațiilor din România, iar ofițerul cu relațiile publice din Georgia.

De-a lungul celor 6 activări, toți ofițerii desemnați să reprezinte România în staff-ul BSF au primit felicitări pentru aportul adus la buna planificare a operațiunilor. Continuând această tradiție, ofițerul cu comunicațiile, căpitanul Mihai Măngiurea din cadrul Comandamentului Flotei, și-a pus experiența (atât în ceea ce privește comunicațiile, cât și pe cea dobândită la precedentele activări ale BSF) în slujba realizării interoperabilității între nave.

Suportul tehnic pentru transmisiile de date (calculatoarele și interfața care face legătura cu stațiile radio) a fost asigurat de Turcia. Specialiștii turci au instalat la bordul fiecărei nave echipament de comunicații PC-to-PC care a fluidizat transmiterea ordinelor și rapoartelor între

Exercițiul de boarding executat de militari ruși pe corveta *Contraamiral Eustațiu Sebastian*.

Vizita populației civile la bordul corvetei românești.

Aspect din timpul unei conferințe de presă.

Salutul marinarilor ruși. Ne vedem în august!

nave și comanda Grupării și a asigurat, conform standardelor BSF, securitatea informațiilor.

Activarea aprilie 2007

Reunirea navelor pentru cea de-a doua fază a activării 2006-2007 a avut loc, în dimineața zilei de 6 aprilie 2007, la Constanța. Fiind a doua fază a activării sub comandă rusească, în primul port nu a avut loc ceremonial militar, astfel că, imediat după acostare, s-a trecut la planificarea acțiunilor. După conferința de presă desfășurată, din cauza vremii nefavorabile, la bordul fregatei turcești *TCG Kemalreis*, nu la bordul navei de desant rusești *Tsezar Kunikov*, pe specialități a început rezolvarea problemelor administrative legate de staționarea în port. Comandantul grupării și comandanții navelor au participat la vizite la Comandamentul Flotei și la oficialitățile locale. Contraamiralul de flotilă Mircea Rusmănică, i-a asigurat, prin intermediul comandanților, pe toți marinarii participanți la BSF de suportul total al gazdelor pe timpul staționării în portul Constanța.

Pentru realizarea unei apropieri reale, nu doar declarative între navele BSF și populația civilă din toate porturile vizitate, au fost organizate vizite la bord ale populației civile. Astfel, la Constanța, pe 14 și 15 aprilie, porțile portului militar au fost deschise vizitatorilor, binențeles cu respectarea tuturor regulilor de protecție impuse de staționarea unei forțe multinaționale.

Împreună

Scopurile principale ale Grupării sunt definite chiar de natura exercițiilor desfășurate pe mare, dar și la cheu. Este vorba de exerciții de monitorizare a traficului naval și aerian în Marea Neagră, acțiuni de combatere a poluării marine, de căutare și salvare pe mare în vederea salvării oamenilor aflați în pericol, exerciții de luptă împotriva minelor și nu numai. Cea mai importantă însă este prezența împreună: pe mare, prin antrenamente de apărare colectivă, comunicații după standarde comune, iar în porturi, sub același pavilion, aducând la cunoștința populației civile – prin vizite la autoritățile locale sau vizitarea navelor militare de către civili – că marinarii și-au unit eforturile în vederea acordării, la nevoie, a unui ajutor în caz de calamitate naturală sau orice altfel de pericol ne-militar neprevăzut.

Experiența marinarilor români în acest gen de exerciții și-a spus cuvântul. Procedurile folosite nu mai sunt un

secret de foarte multă vreme. Astfel, pot fi folosiți, pentru transferul de experiență, toți marinarii – pe funcțiile de comandă sau execuție pe care le pot îndeplini – prin rotație. Riscul de a greși nu există, așa că încrederea în sine a dat siajului navei linii drepte și clare pe suprafața mării, chiar dacă uneori distanța dintre nave a scăzut sub 50 de metri. Și este vorba despre nave destul de mari care necesită o perfectă colaborare între factorii de conducere și cei de execuție de la navă. Mai exact spus, necesită spirit de echipă, coeziune deplină.

Prima misiune

Comandantul navei, locotenent-comandorul Constantin Jianu a participat pentru prima dată, în calitate de comandant de corvetă, la o activitate internațională. Evident, această postură l-a pus pe noul comandant în situații inedite. Uneori a trebuit să exercite actul de comandă independent, fără să poată consulta un superior, alteleori a trebuit să ia hotărâri în premieră privind activitățile în porturi și ape teritoriale străine. Cel mai dificil a fost poate slalomul diplomatic printre părerile exprimate în discuții neoficiale de marinarii militari ai țărilor riverane Mării Negre.

Experiența îndelungată la comanda altui tip de navă, alături de coeziunea echipajului au dus la finalizarea misiunii fără emoții a primei misiuni internaționale a corvetei *Contraamiral Eustațiu Sebastian* (264) sub comanda locotenent-comandorului Constantin Jianu.

Ineditul situației a fost dat de faptul că și ofițerul secund, căpitanul Valentin Toma s-a aflat, de asemenea, la prima misiune în această postură. BLACKSEAFOR-ul nu era însă o noutate pentru el. La edițiile anterioare, actualul ofițer secund a avut posibilitatea să „fure” meserie de la predecesorii săi, iar de acum, una dintre priorități va fi orientarea către un model care să îi deschidă orizonturile de comandant de navă.

Așadar, tandemul de conducere a navei a debutat, în aprilie 2007, cu dreptul.

RHIB-ul – varianta succesului unor misiuni planificate

Odată cu participarea la BSF, marinarii de la bordul corvetei 264 au avut posibilitatea de a testa noua barcă gonflabilă cu chilă rigidă (RHIB) instalată la bord. Proiectul gruiului de lansare a fost realizat de Centrul de Cercetări pentru Forțele Navale și a trebuit să țină seama atât de particularitățile bordului, cât și de dimensiunile unei bărci care nu mai existase pe navele militare până în urmă cu câțiva ani. Mai mult, pe corvete a fost primul proiect de astfel de grui instalat și dat în funcțiune.

Exerciții de manevră între corveta *Contraamiral Eustațiu Sebastian* și *Tsar Kunikov* din Federația Rusă.

Acum, echipajul este în curs de a găsi varianta optimă de ridicare/ coborâre a bărcii, de amarare la bord și nu în ultimul rând de exploatare. Este prima dată când nava este dotată cu astfel de barcă rapidă, iar cei care o manevrează sunt, și ei, începători. Oricât de simplu ar părea la prima vedere, apropierea de navă astfel încât să nu existe un contact prea puternic cu tala bordului nu este floare la ureche. Asta pe mare calmă, dar trebuie luat în calcul că misiunile la care este necesar ajutorul RHIB-ului trebuie îndeplinite și pe mare rea. De exemplu, controlul la bordul navelor suspecte se execută fără apropierea navei de cea care urmează a fi controlată. De asemenea, salvarea unui om căzut peste bord se realizează mult mai ușor cu ambarcațiunea, decât prin realizarea unei manevre complexe cu nava, manevră care nu ne garantează apropierea de cel din apă, din prima încercare, la o distanță suficientă pentru inițierea procedurilor de salvare.

Cum era și firesc, antrenamentele pe mare în ridicarea și coborârea bărcii au demarat pe vreme favorabilă. Cei 14 marinari care îndeplinesc rol la manevra ambarcațiunii se antrenează, contra-cronometru, pentru a deveni o echipă bine sudată de a cărei acuratețe și viteză în acțiune poate depinde, la un moment dat, viața unui om. Timpul dintre exercițiile planificate pe mare au permis executarea câtorva antrenamente care au scos la iveală punctele asupra cărora se va insista la antrenamentele următoare. Se iau în calcul, de asemenea, identificarea unor soluții ce țin de acțiunea proiectantului,

care să reducă numărul oamenilor de la manevră, să crească siguranța pe timpul acesteia și, în măsura posibilităților, să reducă timpul de la darea semnalului de coborâre până la acțiunea independentă a bărcii.

Perspectiva BLACKSEAFOR

La orizont se conturează deja cea de-a șaptea activare, cea care va debuta în august 2007 și se va finaliza în primăvara lui 2008. Se reia astfel un nou ciclu de rotație a comenzii Grupării, de jur împrejurul Mării Negre, în singura ordine cunoașcută aici: cea alfabetică a statelor participante. Și, pentru că Turcia a fost țara inițitoare a acestui proiect, tot un ofițer turec va deschide, ca și comandant al BSF, noul ciclu al activărilor. De această dată, cu siguranță pretențiile vor sporii. Am trecut de pragul intercunoașterii de bază, așa cum au trecut timpurile în care ne uitam timizi unii la ceilalți, fără să știm care va fi punctul comun de demarare a acțiunilor sau modul de reacție la comenzile hotărâte ale unui ofițer dintr-o altă armată, dintr-o altă țară.

Lecțiile învățate pe parcursul celor șase activări vor constitui baza de plecare către un BLACKSEAFOR mai hotărât, mai omogen, mai ușor de utilizat în situații ce o impun. Fiecare țară are acum experiența conducerii Grupării, are de asemenea experiența îndeplinirii fiecărei funcții din staff-ul BSF și, cu siguranță, are marinari care au înțeles foarte bine ce înseamnă spiritul acestei acțiuni și care vor putea transmite mai departe, celor mai tineri, din experiența lor.

Corveta 264 și echipajul acesteia au participat la toate activitățile desfășurate în port și la toate exercițiile planificate a se desfășura pe mare. Nava a condus următoarele activități și exerciții:

- la bordul navei: ședințe de lucru pe linie de asistență umanitară și de publicații NATO; • pe mare: exerciții de cunoaștere și aplicare în practică a publicațiilor folosite în cadrul misiunii, precum și exerciții de recuperare a unui om căzut în apă de la bordul unei nave aflate în marș într-o grupare navală.

Comandanții navelor participante: Căpitan Bonyo STREGARSKY, *BGS Bodry*, Bulgaria • Căpitan de rangul II Sergey LARCHUK, *RFS Tsezar Kunikov*, Rusia • Căpitan-comandor Serdar KOCAALIOGULLARI, *TCG Kemalreis*, Turcia • Locotenent-comandor Constantin JIANU, *ROS Contraamiral Eustațiu Sebastian*, România • Căpitan de rangul II Stanislav KOVALYOV, *UPS Slavutich*, Ucraina.

Din cauza unor probleme tehnice de ultim moment, nava georgiană desemnată să participe la a doua fază a activării 2006-2007 a BSF nu a putut fi prezentă la reunirea Grupării. Singurul reprezentant al Georgiei a fost locotenent-comandorul Ziad KOCALIDZE, ofițerul de relații publice din statul major al Grupării.

A devenit tradiție ca în luna aprilie, o Grupare de nave aparținând Forțelor Navale Turce, să efectueze o vizită neoficială în portul Constanța, reprezentând o continuare a dezvoltării bunelor relații de cooperare existente între Forțele Navale Române și Turce. În acest an, s-au aflat în portul Constanța navele purtătoare de rachetă *TCG Tufan (P-333)* și *TCG Tayfun (P-342)* precum și submarinul *TCG Sakarya (P-354)*.

Text: Căpitan ing. Mihai EGOROV
Foto: Codruț BURDUJAN

Noaptea își consuma liniștită ultimele ore, iar forfota din Portul Militar Mangalia te făcea să uiți repede că era de fapt, vinerea dinaintea sărbătorii de Paște. În acest an, planificatorii exercițiilor Forțelor Navale au omis, poate, să urmărească și calendarul ortodox, astfel încât sfârșitul de săptămână care a cuprins și Sărbătoarea Învierii Domnului a fost bogat în activități.

Deciși parcă să termine repede și bine și acest exercițiu comun, echipajul navei purtătoare de rachete *Pescărușul* (NPR 189) - la comanda căreia s-a aflat locotenent-comandorul Vasile Săvulescu, comandantul navei purtătoare de rachete *Zborul* (NPR 188), deoarece funcția de comandant a navei este neîncadrată - a

ridicat ancora, vineri 6 aprilie, în jurul orei 5, îndreptându-se spre punctul de coordonate $\varphi = 43^{\circ}49' N$, $\lambda = 28^{\circ}45' E$, acolo unde urma să aibă loc ralierea formației de nave venită din Turcia. Marea calmă și condițiile meteo bune, i-au făcut pe cei din comanda de marș să identifice repede luminile navelor în punctul stabilit. În acest an, ajunseseră cu puțin înaintea noastră, chiar dacă cu mult înainte de ora 6, atunci când era prevăzută întâlnirea. Ajunși în dreptul celor două nave le depășim prin tribord și trecem în prova lui *TCG Tufan*, o navă modernă construită în anul 2005. Nu este timp de pierdut și după schimbarea formulelor de salut se trece la primul exercițiu din plan, cel de comunicații radio și radiotelefon. Se folosesc ATP-urile, documente intrate deja în uzul navelor noastre participante la exerciții

comune cu nave străine. Semnalele se dau de la o navă la alta, fiecare din cele trei conducând măcar o secvență a exercițiului. Ne îndreptăm spre larg și nu cum ar fi vrut partenerii de antrenament turci, spre portul Constanța, pentru că intrarea era planificată în intervalul 10.30 – 11.00. Asta și pentru că în acea zi navele Grupului de Cooperare Navală în Marea Neagră, BLACKSEAFOR, aveau programate intrarea în portul Constanța.

Exercițiile de comunicații aduc în prim plan și primele dificultăți de comunicare în limba engleză. Unele din comenzile date destul de clar de pe *NPR Pescărușul* sunt recepționate și înțelese cu greutate de cei de pe navele turcești, de parcă toți vorbitorii lor de engleză se odihneau la acea oră. În sfârșit, după o oră de exerciții

radio se trece la o altă secvență, un exercițiu de monitorizare a traficului comercial și raportare ținte. Conform planificării, realizate prin intermediul consilierului turc de la SMFN, în prima jumătate de oră noi suntem cei care interogăm urmând ca în partea a doua să fim interogați. Și fără multe comenzi inutile, exercițiul începe. Nava *Tufan* este identificată ca intrând în raionul de responsabilitate a *NPR Pescărușul* și locotenentul Ionel Popescu, comandantul serviciului de luptă transmisiuni, începe procedura de interogare standard: numele navei, portul de origine, ultimul port vizitat, marfa transportată, din câți membri este format echipajul, portul de destinație etc. Chiar dacă în jocul de rol, turcii se fac că nu înțeleg engleza, punându-l pe Popescu să le repete parte din întrebări, exercițiul are finalitatea dorită demonstrând că procedura a fost însușită. Au rămas mai puțin de 30 de minute pentru ca *TCG Tufan* să conducă exercițiul, dar pașii urmați sunt aceeași. După interogare, se trece la ultima secvență a exercițiului în comun, navele conducând pe rând manevrele de formații și evoluții. Chiar dacă echipajul *NPR Pescărușul* își dorea să exerseze și formații mai dificile, prevăzute în manualele NATO, turcii s-au făcut din nou că n-au înțeles mesajele prin radio și radiotelefon și au evitat astfel executarea anumitor formații. Încet, încet, se navigă spre Constanța, iar sentimentul fiecăruia de

la bord era că a fost încă o misiune de rutină, îndeplinită cu succes.

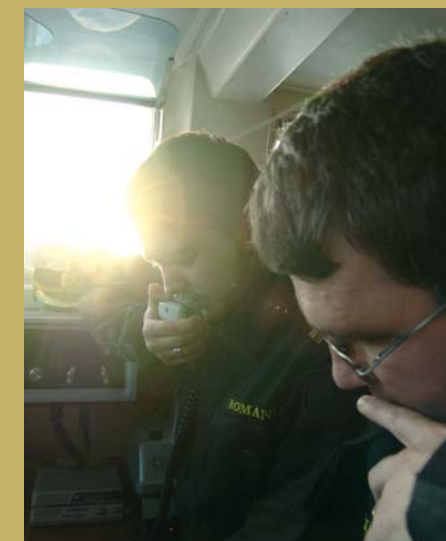
În apropierea geamandurii care marchează intrarea în zona de separare a traficului, navele se salută, prin radiotelefon, mai întâi în engleză, apoi în turcă, Mm V Fugigi Halil, dovedindu-se mai mult decât util în această situație. Salutul navelor, cu *TCG Tufan* și *TCG Tayfun*, trecând prin babordul *NPR Pescărușul*, au consfințit încheierea exercițiilor în comun, vedetele turcești intrând în portul Constanța, în timp ce *Pescărușul* lua drum spre portul Mangalia. Trebuie precizat că deși anunțat ca parte la exercițiu, submarinul *TCG Sakarya* nu a participat la secvențele desfășurate în comun de *NPR Pescărușul* cu *TCG Tufan* și *TCG Tayfun*. În momentul preluării navelor turcești de către vedeta de scafandri *Venus*, pentru a le conduce la locurile stabilite în port, Căpitania Portului Constanța i-a comunicat și ofițerului operativ al Flotei – care întreba *NPR Pescărușul* dacă au acționat împreună cu submarinul -, că *TCG Sakarya* se afla ancorat în portul Constanța.

Pentru echipajele navelor turcești au urmat trei zile de staționare în portul Constanța, ocazie cu care, comandantii navelor au fost primiți la Comandamentul Flotei, Primăria și Prefectura Constanța. Deoarece esca la Constanța s-a desfășurat în perioada Paștelui dar și a prezenței navelor grupării BLACKSEAFOR în port, în acest an nu s-au mai organizat

atelieri de lucru la bordul *TCG Tufan* și *TCG Tayfun*. Chiar în prima zi de Paște, duminică 8 aprilie, echipajele navelor turcești au depus coroane la Cimitirul Turcesc din Slobozia.

Echipajul *NPR Pescărușul* a avut doar trei zile de pauză, deoarece marți 10 aprilie și miercuri 11 aprilie s-au aflat din nou pe mare, unde *NPR Pescărușul* a jucat rolul navei suspecte că ar fi încălcat embargoul, pentru navale grupării BLACKSEAFOR.

Prima misiune internațională din acest an pentru Divizionul de rachete navale, s-a desfășurat la standardele NATO iar rachetiștii navali au demonstrat că sunt, în multe momente, chiar peste partenerii de antrenament. ■

Locotenent-comandorul Iulian Iliescu (dreapta) și locotenentul Ionel Popescu în timpul exercițiului de monitorizare a traficului.

Vedete turcești în Portul Constanța

COOPERARE PE MARE

Exerciții de formații și evoluții. În prim plan, *TCG Tufan*, în plan secund *TCG Tayfun*.

Desfășurare de forțe în Marea Neagră

PRECIZIA LANSĂRILOR DE RACHETE

În perioada 16-19 aprilie s-a desfășurat exercițiul de trageri de luptă și lansare de rachete navă – navă, organizat de Comandamentul Flotei. La această activitate de pregătire a Forțelor Navale, au participat 25 nave, trei instalații mobile de lansare, două elicoptere IAR 330 Puma și un avion MiG 21 LanceR aparținând Forțelor Aeriene Române.

O rază de soare își face apariția printre norii plumburii de ploaie și după mai multe amânări ale orei „H”, zgomotul produs de elicopterul IAR 330 Puma, care lua drum spre ținte, îi face atenți pe cei aflați în poligonul de la Midia. Parcă mai încet și mai sceptici decât la ora stabilită inițial ca fiind ora lansării, cei prezenți își ocupă locul pe dealul din stânga instalației mobile de lansare, pregătită să-și trimită racheta în țintă.

Fiecare, implicat mai mult sau mai puțin în operațiunile de lansare a rachetei, este atent la ce se întâmplă, dorind ca racheta să-și ia odată zborul. poate că totuși nu va fi o nouă amânare. Undeva în spatele IML-ului lansator, sunt pregătite să surprindă startul, camerele televiziunilor care au preferat spectacolul de la uscat, celui oferit de navele lansatoare, pe mare.

Antena stației de radiolocație, își reduce căutarea din sector circular, într-un sector pe direcția țintei.

Uriașul de 40 de tone, dă semne de viață, clipind, semnalizându-ne faptul că a găsit ținta și că a primit comanda START. N-ar trebui să treacă mai mult de 2-3 minute până la lansare, dar așteptarea cu degetul

apăsat pe butonul-declanșator al aparatului de fotografiat, pare prea lungă. Deodată, se aude o bubuitură puternică, pământul se zguduie puțin, sub greutatea uriașei mașinării și o limbă de foc iese firoasă din IML, îndreptându-se spre largul mării.

Mini-DV-ul redacției, încearcă să urmărească racheta pe traiectorie, dar se împotmolește pe tamburul trepidului neadecvat acestei operațiuni, pierzând racheta din cadru, după câteva sute de metri.

Oricum, lansarea s-a văzut bine. După câteva sute de metri, motorul de start se desprinde de rachetă, căzând în apă, în timp ce aceasta își continuă imperturbabilă zborul spre țintă. Zâmbetul apare pe chipurile

celor prezenți, bucuria reușitei rachetiștilor navali, neputând fi disimulată. Se deschide ușa uriașului și echipajul lansator sare pe pământ, neavând parcă răbdare să fie pusă scara. Reușiseră.

Racheta navă-navă P-21, plecase zburcând din instalație, urmându-și drumul spre țintă. Mai urmează doar primirea confirmării de lovire a țintei din partea echipajului de pe elicopter, dar parcă deja contează mai puțin. Oamenii sunt

felicități de conducerea Statului Major al Forțelor Navale, prezentă la lansare, sunt bucuroși de reușita lor, care le încununează munca de peste an. Pentru că indiferent de misiunile pe care le au de îndeplinit pe durata unui an de instrucție, indiferent poate de modul cum și le îndeplinesc, existența fiecăruia dintre ei - rachetiștii navali – este legată de misiunea de lansare a rachetei. Aceasta este în fapt, măsura activității lor de peste an. „Ținta a fost lovită”, este mesajul primit de la observatorii din elicopter, iar echipajele celor două nave lansatoare nava purtătoare de rachete *Lăstunul* (190) și fregata *Mărășești* (111), pot trece la executarea lansării. Începutul a fost de bun augur.

Pregătirea exercițiului

Desfășurată pe durata întregului an de instrucție, pregătirea finală a celei mai importante misiuni de foc a Forțelor Navale a început cu aproximativ 45 de zile înainte de ziua destinată lansării. S-au întocmit planurile de pregătire tehnică a navelor și instalațiilor mobile de lansare și de pregătire teoretică a echipajelor, planuri care au inclus toate verificările ce urmau a fi făcute la tehnică, astfel încât în momentul în care se va auzi comanda START, totul să decurgă în parametri normali. În acest an, au fost planificate să fie lansate trei rachete, două de pe mare, de către fregata *Mărășești* și nava purtătoare de rachete *Lăstunul* și una de pe uscat, de către instalația mobilă de lansare (IML) aflată în raionul Midia.

Pentru al doilea an consecutiv, Grupul Mass-Media al Forțelor Navale a fost prezent în trei din punctele fierbinți ale lansării. Ne-am aflat la bordul navei purtătoare de rachete *Lăstunul*, în poligonul Midia la instalația mobilă de lansare, precum și pe fregata *Regele Ferdinand*, aflată în imediata apropiere a navelor lansatoare.

Desfășurarea de forțe a început încă din data de 16 aprilie, când instalațiile mobile de lansare au fost deplasate, de la Mangalia la Midia. Trei IML-uri, camioane, autospeciale, mașinile Companiei Chimic,

Lansarea IML-ului a reușit.

au perturbat liniștea nopții, locuitorilor de pe traseu, nefiind prea plăcut să-ți treacă pe lângă bloc, mastodonții de 40 t în drumul lor spre pozițiile de tragere. „*Am plecat pe data de 16 aprilie, la ora 3 dimineața și am ajuns la ora 6 în raion, în aceeași zi sosind și carburantul și oxidantul; a doua zi, ne-am amenajat tabăra, poziția de lansare iar pe data de 18 am executat un antrenament cu toate forțele. Ambarcarea s-a făcut pe data de 18 aprilie, fără probleme*”, ne-a precizat căpitan-comandorul Marius Duicu, șeful de stat major al Divizionului 150 Rachete Navale din Mangalia.

Racheta și țintele

Deosebit de importante pentru reușita lansării sunt pregătirea rachetelor și cercetarea raionului de tragere. Fluxul de pregătire și apoi ambarcarea rachetei, aptă din punct de vedere tehnic pentru a fi lansată, a fost făcut de personalul atelierului de pregătire a rachetei de la Mangalia, pentru rachetete ambarcate pe nava purtătoare de rachete *Lăstunul* și pe fregata *Mărășești* și de către cei de la punctul tehnic al Secției de Rachete Navale, pentru racheta lansată de instalația mobilă de lansare. În acest an, fregata *Mărășești* nu a mai ambarcat racheta în portul militar Mangalia, ci chiar în portul Constanța. De fapt, racheta a fost pregătită la Mangalia și apoi ambarcată și transportată la Constanța de către nava purtătoare de rachete *Pescărușul*.

Punctul culminant al misiunii a avut loc joi 19 aprilie, când s-au executat lansările

de rachete asupra unei ținte navale. Și pentru că anul trecut racheta lansată de nava purtătoare de rachete *Pescărușul* a lovit și distrus ținta, celelalte două rachete nemaivând țintă în care să fie lansate, în acest an a fost aleasă soluția construirii a trei ținte, astfel încât lansarea rachetei să decurgă în condiții optime.

Astfel, țintele au fost, un corp de șalupă de remorcaj și salvare având montate poliedre cu rolul de a îmbunătăți sistemul de reflexie pentru ca ținta să fie văzută la distanța prevăzută în dispozițiuni, un ponton, pe care s-au instalat poliedre, precum și o țintă-balon. Mult mai mică față de ținta obișnuită a ultimilor doi ani, construită pe corp de șalupă de remorcaj și salvare, ținta-balon a avut un diametru de cinci metri, cu suprafețe reflectorizante care au imitat amprenta radar a unei nave. Conform participanților la exercițiu, această țintă a fost mai ușor de instalat, dar mai greu de lovit. Folosirea celor trei ținte, s-a dovedit însă o idee salutară, pentru reușita acestei misiuni de instrucție.

La Midia, așteptând comanda START!

Și dacă în acest an problema țintei a fost rezolvată, nu același lucru se poate spune despre condițiile meteo din ziua lansării, care au amânat de mai multe ori, ora „H”, crescând emoțiile personalului implicat în această activitate. Punctul de comandă al întregii activități de pe mare, a fost instalat la bordul fregatei *Regina Maria*. În acest an, conducerea misiunii de lansare a rachetelor a fost următoarea: contraamiralul de flotilă Mircea Rusmănică, comandantul Flotei - comandantul forțelor de tragere și asigurare, comandorul Aurel Popa, locțiitorul comandantului Flotei - comandantul forțelor de tragere și comandorul dr. Virgil Asofie, șeful de stat major al Flotei – comandantul forțelor de asigurare.

În poligonul de la Midia, s-au aflat contraamiralul de flotilă Dorin Dănilă, șeful Statului Major al Forțelor Navale,

comandorul Gicu Zaharcu, șeful Serviciului Instrucție din Statul Major al Forțelor Navale, ofițeri din cadrul Statului Major General și de la Comandamentul 2 Operațional Buzău.

Informare sau propagandă?

Pentru prima dată, au asistat, la Midia la o lansare de rachetă și studenții anului IV și V de la Academia Navală Mircea cel Bătrân, de la specialitatea navigație, hidrografie și echipamente navale.

Dincolo de nerăbdarea de înțeles a momentului START, care parcă se încăpățâna să vină, ne-a surprins neplăcut la o parte din tinerii ofițeri de marină, pregătiți să ajungă în curând la unități, refuzul de a înțelege necesitatea și oportunitatea mediatizării acestor exerciții. Pentru cei care nu știu, presa civilă s-a aflat în poligonul de la Midia, ca de altfel și pe fregata *Regele Ferdinand*. Din păcate, nu a fost vorba de o acțiune de „propagandă” a Forțelor Navale – după cum greșit se exprima un aspirant – ci doar de o acțiune extrem de utilă de informare a publicului despre activitatea Forțelor Navale, despre exercițiile de tragere pe care le execută marinarii. Și pentru ca demersul nostru să fie înțeles corect, îi oferim tânărului coleg, ca și celorlalți care încă mai văd presa ca pe un dușman, două definiții: rolul presei și ce anume este propaganda, așa cum apar ele în manualele de teoria comunicării. „*Cea mai importantă funcție a presei, a mass-media în general, este aceea de a informa. Alte funcții sunt, cea formativă, modelatoare, funcția comercială, a patra funcție a mass-media este cea recreativă, de divertisment.*” „*Propaganda este considerată o activitate sistematică de transmite, promovare sau răspândire a unor doctrine, teze sau idei de pe pozițiile unei anumite grupări sociale și ideologii, în scopul influențării, schimbării, formării unor concepții, atitudini, opinii, convingeri sau comportamente.*” Din păcate, diferențele între realitate și percepția ei sunt mai mult decât vizibile.

Revenind la ... rachete

Norii se adunau și se risipeau deasupra țintei, trecerea timpului făcându-i și pe cei mai optimiști, sceptici că activitățile se vor putea derula în timpul stabilit, ținând cont și de ora apusului. După mai multe reprize de soare și ploaie, apariția elicopterului IAR 330 Puma care se îndrepta spre ținte, pentru a monitoriza efectul lansării, a dat semnalul reînceperii pregătirii și tot personalul implicat, fie că a fost de la instalația mobilă de lansare, de la nava purtătoare de rachete *Lăstunul* sau de fregata *Mărășești* și-a intrat în rol. Ora 17.30, ora „H” pentru instalația mobilă de lansare, a cărei echipaj rutinat de doar doi ani, s-a aflat la prima lansare și a trimis racheta direct pe țintă. Locotenent-comandorul Costel Enache, comandantul Secției de rachete navale: „*Cei mai tineri membri ai echipajului au cel puțin doi ani de când au venit în unitate; este foarte adevărat că pentru mulți dintre ei este prima lansare reală, dar au făcut nenumărate alte lansări pe imitator și acum lansarea reală a ieșit bine.*”

Tensiune la bordul Lăstunului

Depășind bucuria succesului, rachetiștii de la Midia au privit cu atenție la colegii lor de pe nava purtătoare de rachete *Lăstunul*. Antrenamentele în executarea lansării de rachetă se desfășuraseră conform planului, ambarcarea rachetei și verificarea ei la bordul navei, decurseseră normal. La ultimul antrenament desfășurat în ziua premergătoare lansării, ținta s-a văzut bine; existau deci toate premisele ca lansarea să fie o reușită. Ordinea lansării era clară, IML, *NPR Lăstunul* și apoi fregata *Mărășești*, dar totul se putea schimba și adapta condițiilor de ultim moment. Prin stație se anunță că ora „H”, de lansare a IML-ului, stabilită întâi pentru ora 12 se amână cu două ore. Plafonul de nori, făcea dificilă identificarea țintei pe radiolocație, iar misiunea elicopterului care urma să vadă efectul la țintă devenea imposibilă. La bordul

navei, se fac încă o dată ultimile verificări. A câta oară, oare? Parcă iese soarele și speranța că lansarea se va executa conform ultimilor modificări, reappare. Doar pentru o scurtă perioadă, pentru că apar ținte în raion, iar IAR 330 Puma, nu poate decola. Se mai amână o dată și concentrarea este factorul determinat pe *Lăstunul*. Din poziția de așteptare, situată aproape de ieșirea din portul Midia, echipajul de pe *Lăstunul*, pare că a uitat complet de ore – timpul oricum se dilată în acea stare de așteptare - și se bucură la reușita colegilor de la Midia. Racheta lansată de IML, se duce spre țintă, moment în care nava ia drum spre punctul de unde va lansa. „*Trebuie să plece*”, este parcă singurul lucru care se aude pe *Lăstunul*. Nava ia drum de luptă, având în babord fregata *Regele Ferdinand*, de pe care ziaristii erau pregătiți să surprindă lansarea. Soarele își face și el apariția și la câteva secunde de la comanda START, racheta P-21, părăsește hangarul îndreptându-se spre țintă, nu mai înainte de a arde totul în urma ei. Bucuria invadează cabina de marș, fiecare din cei prezenți având un rol mai mare sau mai mic la reușita lansării. Dialogurile la cald, realizate de colegul Codruț Burdujan, se înfiripă mai greu, interlocutorii fiind stăpâniți de emoții. Locotenent-comandorul Doru Teleu, comandantul navei purtătoare de rachete *Lăstunul*: „*Echipajul a depus o muncă deosebită în această perioadă, a executat integral verificarea tehnicii după metodică, iar această muncă a fost încununată cu succes. Cu această navă particip la prima lansare, dar cu vechea clasă - de vedete purtătoare de rachete – am mai lansat. Acum am satisfacția muncii împlinite.*” Comandorul Nicolae Bratosin, comandatul Divizionului 150 Rachete Navale: „*Și pentru mine este prima lansare la care particip cu aceste nave. Cred că a fost o muncă extraordinară, o lună și jumătate în continuu. Greutatea misiunii n-a constatat în munca făcută de echipaj, e ceva obișnuit pentru ei. Complexitatea forțelor desfășurate a fost extraordinară, vedeți și tensiunea care s-a*

Studenții Academiei Navale „Mircea cel Bătrân”, asistând la lansarea de rachete.

Foto: Mihai Egorov

Contraamiralul de flotilă Dorin Dănilă, șeful SMFN, coborând din IML, înainte de lansare.

Foto: Robert Stoian

Tensiune în cabina de comandă a *NPR Lăstunul*, înainte de lansare. În prim plan, căpitanul Octavian Anica, comandantul serviciului de luptă artilerie și rachete; în plan secund, locotenent-comandorul Doru Teleu, comandantul navei.

Foto: Corduț Burdujan

Racheta lansată de *NPR Lăstunul*, văzută din cabina de marș.

Foto: Codruț Burdujan

acumulat în ultimele șase ore. Având în vedere că ambele rachete lansate de unitate au lovit ținta, calificativul nu poate fi decât foarte bine.”

Reușită și pentru Mărășești

Bucuria reușitei pentru nava purtătoare de rachete *Lăstunul* s-a simțit și la Midia. Oamenii își îndepliniseră misiunea, iar în asteptarea lansării de către *Mărășești*, se pregăteau să ridice tabăra. Ploaia a început în rafale în poligonul de la Midia, împrăștiind parcă și ultimii curioși. Urma însă lansarea rachetei de către fregata *Mărășești* și tot ciclul de operațiuni executate de nava purtătoare de rachete *Lăstunul* s-a repetat. Silueta masivă a navei-amiral își face apariția din nordul poligonului, intră pe aliniamentul imaginar de tragere, mai face o ultimă căutare a țintei și deschide focul. O limbă de foc de câțiva zeci de metri cuprinde zona hangarului, iar racheta pleacă. În mai puțin de un minut, aceasta dispare din raza vizuală și lovește în plin ținta aflată la peste 35 de kilometri departare. Prin stație se anunță că și cea de-a treia rachetă lansată și-a atins ținta, prilej de bucurie și satisfacție pentru munca depusă de către rachetiști. Nu putem să vorbim însă de reușita lansării de rachete dacă nu amintim și de rolul important pe care l-au avut forțele destinate cercetării raionului de tragere. Misiunea de cercetare este una dificilă și periculoasă pentru că în raionul în care se execută lansarea nu trebuie să existe nici o navă. Implicând un efort deosebit pentru supravegherea raionului, pentru scoaterea din raion a navelor ce aveau drum prin el și executarea cercetării de către vedetele rapide de scafandri, nava purtătoare de rachete *Pescărușul* și MIG 21 LANCER, misiunea a necesitat o colaborare intensă între aceste forțe, o pregătire și o conducere minuțioasă, pentru a scoate toate navele din raionul tragerii, în timpul cel mai scurt. Și dacă tragerea s-a desfășurat în condiții de siguranță, o parte din succes li se datorează și lor.

Afluență mare de ziariști

În acest an Statul Major al Forțelor Navale a identificat și pus în practică o modalitate mai eficientă de mediatizare a exercițiului. Astfel, ziariștii au putut urmări lansarea de rachete atât din poligonul de la Midia, cât și de pe fregata *Regele Ferdinand*, impactul mediatic fiind astfel maxim. În cadrul ieșirii pe mare pentru antrenamentele specifice, fregata *Regele Ferdinand* a mai primit o misiune: timp de aproape o zi întreagă s-a aflat la dispoziția ziariștilor ambarcați pentru a urmări pe viu lansările de rachete. Chiar dacă condițiile meteo au întârziat lansările, condițiile excelente de acomodare la bord dar mai ales apropierea la mai puțin de 200 de metri de navele lansatoare au oferit jurnaliștilor oportunități ideale, ca niciodată până acum, de filmare și fotografiere. „Fregata „Regele Ferdinand” a avut o misiune neobișnuită, respectiv însoțirea navelor lansatoare pe partea finală, având la bord presa civilă. A fost o misiune neobișnuită, apreciem dechiderea Forțelor Navale către presa civilă și către mediatizarea activităților noastre în general iar din discuțiile cu jurnaliștii am sesizat mulțumirea acestora de a fi aproape de două din navele lansatoare de azi, respetiv nava purtătoare de rachete „Lăstunul” și fregata „Mărășești””, ne-a precizat căpitan-comandorul Marian Săvulescu, comandantul fregatei *Regele Ferdinand*. Implicând o desfășurare mare de forțe și mijloace, în ciuda condițiilor meteo care au întârziat momentul startului, joi 19 aprilie, cele trei rachete lansate de instalația mobilă de lansare de la Midia, de nava purtătoare de rachete *Lăstunul* și de fregata *Mărășești*, și-au atins ținta, misiunea forțelor implicate în acest exercițiu, fiind astfel îndeplinită. ■

Divizionul 146 Nave Minare-Deminare pe mare

DRAGAJ PRIN NATURA DEZLĂNȚUITĂ

Olivia BUCIOACĂ

În perioada 28-29 martie și pe data de 3 aprilie, Divizionul 146 Nave Minare-Deminare a desfășurat un exercițiu de antrenament pe mare. La exercițiu au participat dragoarele maritime, Lt. Remus Lepri (24), Lt. Lupu Dinescu (25), Lt. Dimitrie Nicolescu (29) și Slt. Alexandru Axente (30). Au fost executate misiuni specifice de minare și dragaj, conducerea convoiului de nave printr-un canal dragat, antrenamente în condițiile desfășurării tragerilor de artilerie cu armamentul de la bord, exerciții de comunicații, de căutare și salvare a vieții pe mare, remorcaj, exerciții de formații și evoluții complexe, conform procedurilor NATO.

Rutina misiunilor specifice

În dimineața zilei de 28 martie, ne-am ambarcat și noi, echipa Grupului Mass-Media al Forțelor Navale, la bordul dragorului maritim Lt. Lupu Dinescu. În lupta pe mare întotdeauna există un posibil inamic real: vremea nefavorabilă. Acest inamic și-a făcut simțită prezența

încă de la primele ore ale dimineții. Tabloul oferit de Marea Neagră în acea dimineață de primăvară, părea desprins dintr-o pictură care înfățișa un sfârșit de toamnă târzie, cu soare cu dinți, vânt puternic și ger care îți amesteca toate gândurile și care a urmat parcă același scenariu pe tot parcursul zilei.

În cadrul exercițiului de antrenament pe mare, dragorul maritim Lt. Lupu Dinescu alături de celelalte nave din compunerea Divizionului 146 Nave Minare-

Deminare, a executat, misiuni specifice constând în exerciții de minare și dragaj, conducerea navelor printr-un canal dragat, formații și evoluții, remorcaj, precum și exerciții de comunicații. În perioada următoare, mai precis pe data de 3 aprilie (în drumul spre portul Mangalia, unde dragoarele maritime urmau să acosteze, pe perioada vizitei în portul Constanța a navelor Grupării BLACKSEAFOR), echipajele navelor din compunerea divizionul Nave Minare-Deminare, au fost angrenate, în cea de-a doua parte a exercițiului de antrenament pe mare, în reluarea activităților de pregătire în executarea dragajului de cercetare mecanic. „Executăm dragaj cu draga mecanică, este cel mai frecvent tip de dragaj. Dar folosim și draga electromagnetică cu buclă, care funcționează prin impulsuri și acționează pentru impulsuri

electromagnetice. Mecanismul nu este complicat, prin dragă circulă curent electric până la un anumit voltaj și amperaj care transmite impulsuri și descoperă minele. În această ieșire pe mare s-a făcut numai dragajul mecanic, celălalt tip de dragaj fiind mai dificil, nu a fost posibil și având în vedere și faptul că trebuie introdus curent în dragă, gradul mării ridicat și pentru siguranța echipajului nu am executat acest tip de dragaj electromagnetic”, ne-a declarat locotenent-comandorul Cătălin Modoran, comandantul dragorului maritim Lt. Lupu Dinescu.

Pe lângă misiunile specifice de dragaj (conducerea navelor printr-un canal dragat) și minare, navele divizionului au executat trageri de artilerie cu întregul armament de la bord (instalațiile artileristice de 30 de mm, și mitralierele de 14,5 mm), formații și evoluții, exerciții de transmisiuni, trageri contra rachetelor navale, precum și respingerea atacului aviației și a navelor de suprafață.

În luptă cu natura

După pregătirea navei pentru marș și luptă și după executarea manevrei de ieșire din port, s-a desfășurat exercițiul de minare, prin lansarea la apă a unui rând și linii de mine. Bazându-se pe experiența comandantului de navă, dar și a oamenilor din subordine, factorii hotărâtori ai exercițiului au aprobat totuși, în condiții destul de vitrege, executarea exercițiului de dragaj cu draga DM2, în marș, care însă nu a putut fi finalizat în aceeași zi din cauza mării și a vântului

puternic. Comandorul Adrian Lepădatu, comandantul Divizionului Nave Minare-Deminare: „Acesta a fost un exercițiu pe care am început să-l facem în prima zi a antrenamentului nostru, am lăsat draga la apă, dar nu am reușit să-l finalizăm din cauza stării mării, marea avea deja gradul 4 și dacă am fi continuat riscam să rupem draga. Ne-am întors în primul raion mai la mal, am zis că o să reușim, dar s-a stricat marea și acolo, astfel că nu am putut să dragăm și de aceea am ordonat scoaterea drăgilor și am făcut exerciții de pregătire la ancoră.”

Și pentru că pe data de 28 martie, echipajele au întâmpinat dificultăți cauzate de condițiile meteorologice nefavorabile, exercițiile neputând fi executate în totalitate, au fost replanificate pentru a doua zi. Locotenent-comandorul Cătălin Modoran: „Activitățile nu s-au putut desfășura în totalitate pe 28 martie, din cauza condițiilor meteo nefavorabile, hulă foarte mare și gradul mării 4. Menționez că navele pot desfășura activități folosind armamentul și tehnica din dotare până la mare de gradul 3. Aceste activități (exerciții de minare, formații și evoluții, precum și conducerea convoiului de nave printr-un canal dragat) au fost însă reluate a doua zi.”

Deoarece la antrenamente, întotdeauna primează siguranța echipajelor și a navelor, exercițiile de reprovizionare pe mare s-au rezumat la manevrele de apropiere între nave, specifice acestei operațiuni, fără însă a putea fi executat transferul concret de materiale, din cauza aceluiași condiții meteo nefavorabile. La fel s-a întâmplat și în cazul executării remorcajului, unde s-a realizat doar manevra de apropiere între cele două grupuri de nave, dar cu respectarea tuturor procedurilor pentru acest exercițiu. Exercițiul de formații și evoluții a încheiat prima zi de antrenament pe mare a Divizionului Nave Minare-Deminare. Pe la orele amiezii, navele au ancorat în raionul ordonat, travers de Mangalia, unde au desfășurat activități de pregătire pentru luptă la ancoră, specifice acestui tip de navă, care au constatat în exerciții de comunicații și alte exerciții în comun atât cu navele Divizionului Nave Minare-Deminare, cât și cu Flotila de Fregate (fregatele Regina Maria și Mărășești). Pe timpul nopții, în cadrul exercițiilor de comunicații, informațiile și monitorizarea situației navale cu raportări de țintă s-au transmis atât prin radio cât și prin semnale luminoase sau pavilioane.

Și, când noaptea, marea părea că se mai liniștise, iar vântul nu mai avea puterea să sufle, hula a pus stăpânire peste

întinderea de ape. Am fost norocoși că nu am trăit acele momente de mișcare continuă a navei pe tot parcursul nopții, pentru că eram deja departe, pe fregata Regina Maria. Ajunsesem pe fregată, atunci când soarele înroșise orizontul, iar Constanța se zărea departe parcă arzând în văpaia razelor de foc care se topeau încet la asfințit, în urma unei călătorii extrem de palpitante cu RHIB-ul, atingând doar crestele înspumate ale valurilor. A doua zi urma să asistăm la testele pentru omologarea elicopterului IAR 330 Puma naval.

Cooperare cu Flotila de Fregate

Pe data de 29 martie, la primele ore ale dimineții, când soarele de abia își făcuse timid apariția la linia orizontului, marinarii se pregăteau pentru începerea celei de-a doua părți a exercițiilor planificate, precum și a celor care nu au putut fi executate pe 28 martie, executarea dragajului și conducerea unui convoi de nave printr-un canal dragat,

Foto: Codruț Burdujan

remorcajul, precum și respingerea atacului aviației și a navelor de suprafață. „Exercițiul de conducere a unui convoi de nave printr-un canal dragat s-a desfășurat în bune condiții, în pofida faptului că marea era destul de agitată. După care am încercat să executăm cu dragorul maritim „Slt. Alexandru Axente” un exercițiu de dragaj, folosind un tip de dragă pe care o avem la bord ca țintă antisubmarin în folosul Flotilei de Fregate”, ne-a spus locotenent-comandorul Cătălin Modoran.

Exercițiul de antrenament pe mare s-a finalizat prin executarea, unor noi exerciții de formații și evoluții spre portul Constanța, pe schema de separare a traficului, urmată de manevra de intrare și acostare în locul de staționare permanent. „În ceea ce mă privește, echipajul dragorului maritim „Lt. Lupu Dinescu” a acționat foarte bine, noi ne pregătim continuu pentru a desfășura în bune condițiuni misiunile specifice și nu în ultimul rând misiunile internaționale la care urmează să participăm. Totul se realizează prin multă muncă, prin foarte multe ore de pregătire atât la cheu, cât și pe mare și foarte multă seriozitate”, ne-a declarat, satisfăcut și încrezător în prestația marinarii săi din subordine, locotenent-comandorul Cătălin Modoran. „Noi am avut de executat misiunea noastră principală, dar dacă tot ne-am aflat pe mare în același timp două divizioane de nave, atunci am făcut și exerciții în cooperare. În urma acestui antrenament practic, am mai câștigat experiență, aceasta a fost și ideea, și astfel a ieșit o treabă bună”, ne-a declarat comandorul Adrian Lepădatu.

Ieșirea navelor pe mare a constituit, oportunitatea antrenamentelor „la cald”, în condiții reale de lucru, realizându-se creșterea nivelului de instruire a echipajelor prin exersarea și aplicarea procedurilor NATO în domeniul luptei contra minelor. Comandorul

Adrian Lepădatu, „Lucrăm după documente NATO pentru că în permanență, participăm la foarte multe exerciții internaționale și este bine să lucrăm după ele. Oamenii cunosc procedurile, și le aplică mereu. Și tocmai din acest motiv pe mare facem exerciții în cooperare cu Flotila de Fregate.”

Dragoarele maritime au participat până acum la o multitudine de misiuni internaționale în colaborare cu nave aparținând statelor membre NATO, ultima fiind exercițiul TURKISH MINEX 06 desfășurat în luna noiembrie 2006, în Marea Egee. Pentru navele din componerea divizionului, aceste misiuni continuă, dragorele maritime Lt. Lupu Dinescu și Lt. Dimitrie Nicolescu urmând să participe, în perioada 3-10 iunie la exercițiul LIVEX 07, care se va desfășura în Bulgaria la Varna, iar în perioada octombrie-noiembrie, dragorul maritim Stl. Alexandru Axente va participa la exercițiul TURKISH MINEX 07, în Turcia.

Antrenamentul navelor Flotilei de Fregate

Perioada 26-29 martie a fost foarte intensă și pentru navele din componerea Flotilei de Fregate, fregatele Regina Maria, Regele Ferdinand și Mărășești și nava școală și de suport logistic pentru fregate Constanța, executând exerciții de antrenament pe mare. Misiunile specifice executate au constat în antrenamente de lansare a rachetei, exerciții de comunicații, trecerea prin pasă dragată, exerciții de formații și evoluții complexe. Comandorul Alexandru Mîrșu, comandantul Flotilei de Fregate: „Pe timpul executării acestor ieșiri pe mare s-au desfășurat exercițiile deja intrate în rutina navelor noastre, manevra de re aprovizionare pe mare, s-au desfășurat exerciții de formații și evoluții cu navele Flotilei, în același timp s-au desfășurat exerciții de căutare și atac al submarinului. În cadrul ieșirii pe mare, am executat exerciții în comun cu alte unități de nave și mă refer aici la exerciții de comunicații și transmiterea diferitelor semnale cu navele minare-deminare, iar cu navele purtătoare

de rachete s-au desfășurat acțiuni de simulare a atacului cu racheta și evitarea de către navele Flotilei a atacului cu racheta de către navele purtătoare de rachete. Acțiunea echipajelor pe timpul desfășurării activităților pe mare a fost în permanență monitorizată de comanda navelor și comanda Flotilei de Fregate, toate activitățile desfășurându-se în perfectă siguranță. Pot aprecia la sfârșitul acestor activități pe mare că principalele scopuri ale navelor și echipajelor au fost atinse, bineînțeles rămânând loc pentru perfecționarea acțiunii echipajelor pe viitor. Consider că lecțiile învățate și concluziile trase după aceste activități pe care le-am analizat în cadrul Comandamentului Flotilei ne-au condus către găsirea unor soluții optime și mai eficiente pentru ieșirile și exercițiile viitoare pe mare ale unității noastre.”

Fregata Mărășești a executat antrenamente pe mare împreună cu nava de suport logistic Constanța, acestea constând în exerciții de re aprovizionare pe mare, atât cu combustibil, cât și cu materiale ușoare, manevre de formații și evoluții care se exersează în cadrul unei grupări. Comandorul Adrian Iordache, comandantul fregatei Mărășești: „Toate activitățile au decurs în mod corespunzător fiind implementate mai multe proceduri standard de operare care sunt în curs de adoptare în cadrul Forțelor Navale. Ele se repetă periodic, atât în cadrul Forțelor Navale, cât și cu celelalte categorii de forțe din Ministerul Apărării. Au fost câteva probleme cu marea, s-au replanificat câteva activități pe care urma să le desfășurăm în cooperare cu Divizionul Minare-Deminare, deoarece gradul mării nu permitea manevrele necesare derulării activităților, dar ele se vor replanifica și se vor desfășura în continuare.”

Fregata Mărășești este prevăzută ca în cursul acestui an să execute o serie de reparații la motoarele principale, și să implementeze noi sisteme de comandă și control ale navei, astfel ca nava să fie aptă la 1 ianuarie 2008 pentru a intra în cadrul forțelor de reacție rapidă ale NATO.

Ieșirile pe mare de la finalul lunii martie au constituit o bună oportunitate de antrenament pentru echipajele navelor participante demonstrând, o dată în plus necesitatea lucrului în comun, a exercițiilor desfășurate cât mai aproape de cele pe care navele românești le execută la misiunile internaționale la care participă. Pentru semnatarea acestor rânduri, cele două zile pe mare petrecute la bordul dragorului maritim Lt. Lupu Dinescu și fregatei Regina Maria, au constituit ultima oportunitate de a-i vedea la lucru pe marinari și de a putea scrie despre ei și activitatea lor, înainte de a părăsi „corabia” Grupului Mass-Media al Forțelor Navale. ■

Foto: Mihai Egorov

Teste în vederea omologării elicopterului PUMA NAVAL la bord

După ce la sfârșitul lunii ianuarie, la IAR Ghimbav, a avut loc prezentarea oficială a elicopterului IAR 330 Puma naval, în perioada 27-31 martie, elicopterul care va intra în dotarea Forțelor Navale s-a aflat la Constanța, într-o sesiune de teste în vederea omologării.

Căpitan ing. Mihai EGOROV

Planificate inițial a se desfășura pe perioada a două săptămâni, sesiunea de teste a trebuit redusă la doar o săptămână, datorită activităților intense din portul militar Constanța pentru pregătirea vizitei navelor grupării BLACKSEAFOR. Marți 27 martie, elicopterul IAR 330 Puma naval a aterizat pe dana fregatelor, așteptând apoi mai bine de două ore încheierea briefingului de pregătire, pentru a se putea așeza apoi pe puntea fregatei Regele Ferdinand. La operațiunile de testare în vederea omologării elicopterului naval Puma au participat specialiști de la IAR Ghimbav-Brașov – uzina constructoare, Centrul de cercetări și încercări în zbor Craiova, Statul Major al Forțelor Navale, Centrul de Informatică, Simulare și Evaluare, precum și echipajele celor două fregate.

Apuntare în premieră pe fregată

Deși piloții de teste, foști militari de carieră, actuali angajați ai uzinei brașovene, comandorii (r) Miron Rândetean și Radu Bârlea, aveau la activ aproximativ 12000 de ore de zbor primul și 8000 de ore de zbor, cel din urmă, nu executaseră niciodată o apuntare pe o navă. Odată terminat briefingul, personalul implicat în activități, urcă la bordul fregatei Regele Ferdinand, în așteptarea începerii testelor. Schela este lăsată la mal și după instructajul de securitate a muncii puntea heliport rămâne liberă. Coordonatorul de zbor de pe fregată – care a fost unul din membrii echipei de la uzina constructoare -, stabilește legătura cu cei din elicopter, pentru ultimele amănunte. Jos, pe dană, elicele elicopterului încep să se învârtă, zgomotul devine de-a dreptul asurzitor și mai repede decât am crezut

pasărea de oțel își ia zborul. O trecere deasupra fregatei, o jonglerie în aer și Puma naval ajunge în babord, paralel cu nava. Vremea ține cu piloții și până să ne dăm seama, gheara harponului, iese din locașul său prinzându-se în gratarul de pe punte, iar elicopterul se așează pe puntea fregatei, la doar câțiva centimetri față de reperele pe care și le fixaseră constructorii. Din spatele coordonatorului de zbor au țâșnit pur și simplu cei patru din echipa de amarare a elicopterului. Fiecare prinde un capăt al chingii de elicopter iar celălalt capăt de puntea navei. Puma naval, încearcă o ultimă zvâcnire, dar n-are cum să mai scape. Prinderea lui de punte a reușit, gheara harponului se retrage și motoarele elicopterului sunt oprite. Un moment de respiro, pentru toate echipele de la bord, ușa hangarului se deschide lăsând să se vadă echipamentele de monitorizare ale uzinei constructoare dar și ale Centrului de Cercetări pentru

aviație de la Craiova, care au înregistrat pe cameră tot ce s-a petrecut cu elicopterul. Nu este timp de pierdut - istoria va consemna acest moment ca prima apunțare a lui Puma naval, numărul de bordaj 140, la bordul fregatei – și se trece la o altă operațiune în premieră, plierea palelor, adică aducerea palelor de-a lungul axei longitudinale a aeronavei, pentru ca Puma naval să intre în hangar.

Intră sau e prea mare?

Într-adevăr, după ce palele elicopterului au fost pliate și asigurate pentru a nu exista surprize la deplasarea acestuia, s-a trecut la tractarea elicopterului și deplasarea acestuia spre hangar, cu ajutorul instalației navei. Agitație multă la prima operațiune, deoarece nimeni nu știa decât din calculele teoretice, cum va sta elicopterul în hangar. Intră sau este prea înalt? A fost prima problemă cu care s-au confruntat cei de la bord. Calculele și măsurătorile inițiale s-au dovedit a fi bune și după ce ușa hangarului a fost ridicată manual, peste limitările instalației electrice, elicopterul naval și-a putut continua drumul spre hangar. Este prea lung! - a fost următoarea exclamație auzită pe punte. Dar din nou, s-a dovedit că cei care cârcoteau se înșelaseră. Elicopterul era tocmai bun pentru a intra în hangar. Cei drept, într-o anumită poziție și fără prea mult spațiu de manevră în jurul lui, dar de intrat, a intrat. Au urmat stabilirea reperelor în hangar, în funcție de poziția elicopterului, astfel încât să fie apoi prins în chingi în cea mai bună poziție, poziție pe care elicopterul să o ocupe și la viitoarele hangarări. S-au făcut măsurători, s-au făcut calcule, s-au trasat anumite puncte în hangar pentru a putea stabili orientarea elicopterului la viitoarele operațiuni, mai ales că acesta trebuie să rămână fix pe platforma navei și atunci când aceasta se va deplasa și atunci când condițiile meteo nu vor fi dintre cele mai bune.

O nouă procedură

Foto: Mihai Egorov

Prinderea elicopterului în chingi, pe puntea fregatei Regele Ferdinand.

marcată ca fiind îndeplinită pentru prima zi de teste și înaintea briefingului de la finalul zilei mai rămânea doar ca elicopterul să părăsească puntea heliport și să aștepte concluziile pe dana dintre cele două fregate. Și pentru că în această fază de testare s-au urmărit parametrii elicopterului în diferite situații, pentru ca apoi să se stabilească limitările acestuia, s-a testat comportamentul elicopterului și eventualele trepidații care apar la încercarea de decolare legat în chingi, de punte. Elicopterul a decolat după ce a rămas prins de punte doar în gheara harponului. Briefingul unde s-au analizat elementele primei apunțări a elicopterului Puma naval, pe puntea fregatei, a încheiat practic prima zi de teste.

A doua zi de teste

Și dacă, în prima zi, vremea a fost mai mult decât îngăduitoare cu piloții și cu toți factorii implicați în aceste teste, a doua zi de teste alături de frig, vântul a fost

Plierea palelor pentru ca elicopterul să fie tractat în hangar.

Foto: Mihai Egorov

un factor perturbator sau poate util din perspectiva parametrilor urmăriți. În ciuda vântului, piloții de încercare își dovedesc măiestria și experiența și aterizează cu bine elicopterul pe puntea *Regelui Ferdinand*. Au loc aceleași proceduri, ca în ziua precedentă, personalul implicat știe deja la ce să se aștepte și totul decurge conform planurilor.

Comandorul Constantin Apostol, directorul de program elicopter naval la Departamentul pentru Armamente: „*Suntem în faza de executare a*

testelor la fregată cu elicopterul nr.1, teste care au în vedere validarea capabilităților elicopterului în regim ambarcat. Testele se parcurg succesiv și progresiv în mai multe etape. O primă etapă s-a desfășurat în port la bordul fregatelor staționate. A constat în verificarea capacității de aterizare a elicopterului pe punte, de fixare pe punte utilizând sistemul tip harpon, care este o modificare majoră adusă elicopterului Puma pentru a permite operarea în regim ambarcat, după care s-a trecut la verificarea posibilității și capabilității palelor principale.”

Căpitan-comandorul Dumitru Dragomir, Centrul de cercetări și încercări în zbor Craiova: „*Această activitate este o premieră pentru toți factorii implicați, pentru că se încearcă calificarea unui elicopter românesc pe o fregată. Urmărim concomitent cum se comportă elicopterul și fregata. Problema de testare constă în a verifica posibilitățile de operare a acestui tip de elicopter pe fregată și de a îndeplini misiunile pe care Statul Major al Forțelor Navale le-a stabilit pentru acest tip de elicopter.*”

Teste pe mare

Timp de trei zile începând de joi, 29 martie, procedurile de testare s-au repetat, de această dată, elicopterul executând testele la bordul fregatei *Regina Maria*. În prima zi au fost planificate exerciții de apunțare a elicopterului într-o zonă în care nava și elicopterul au fost mai

puțin afectate de condițiile meteo, nava fiind ancorată în avanport. A doua zi, fregata *Regina Maria* a fost ancorată în mare, fiind afectată de condițiile meteo din ziua respectivă, determinându-se un nou set de elemente de manevră ale elicopterului.

Comandorul Constantin Apostol: „*Etapă a doua a testelor, înseamnă explorarea anvelopei de apunțare a elicopterului, anvelopă care precizează capabilitatea, pozițiile de masă, viteza a elicopterului, viteza vântului, viteza navei, în cadrul cărora elicopterul poate ateriza sau decola de la bordul navei. După finalizarea testelor, vor urma, analiza rezultatelor, de inventariere și prelucrare a lor pentru a avea la bază, pentru omologarea acestei variante a elicopterului.*” Căpitan-comandorul Valentin Iacoblev, comandantul secund al fregatei *Regina Maria*: „*În această perioadă nava parcurge o etapă de testare și evaluare a elicopterului Puma Naval, în ideea de a vedea modul în care acesta se comportă la apunțare și decolare, precum și la asigurarea lui pe punte. Acest gen de probe v-a continua pentru a putea fi apoi redactate manualele de care avem nevoie pentru instrucția de zi cu zi a echipajelor. Atât noi cât și cei de la firma constructoare suntem interesați să testăm elicopterul în diferite condiții, pentru a înțelege limitele de operare ale acestuia.*”

Și vremea a ținut cont de dorințele participanților la teste, astfel că elicopterul a putut apunța pe puntea fregatei și în condiții de mare bună și vânt slab și în condițiile intensificării vântului sau a schimbării poziției navei față de acesta. Comandorul Costel Tătaru, comandantul fregatei *Regina Maria*: „*Activitatea de testare a decurs în condiții foarte bune, de deplină siguranță, atât din punct de vedere al platformei cât și din punctul de vedere al elicopterului. Au fost verificate posibilitățile elicopterului, cu vânt din față și vânt din spate, cu diferite unghiuri și diferite viteze. Atât cei de la IAR Brașov cât și cei de la Centrul de cercetări și încercări în zbor Craiova*

Foto: Codruț Burdujan

Dirijarea elicopterului la aterizare pe puntea fregatei Regina Maria.

au recunoscut că nava este o platformă bună pentru apunțarea elicopterului, stabilitatea punții fiind destul de mare și la condiții de mare mai puțin bună.”

Concluzii la finalul unei etape de testare

Sâmbătă 31 martie a fost ultima zi a primei etape a testelor în vederea omologării elicopterului Puma naval. Acestea urmează să fie reluate, după ce primele rezultate vor fi analizate și după ce fregatele nu vor mai fi implicate în alte exerciții, existând timpul necesar pentru manevrele cu elicopterul. Comandorul (r) Miron Randetean, pilot-șef la IAR Brașov: „*Acest elicopter PUMA este primul elicopter naval dotat cu flotoare, harpon special pentru apunțare pe fregată. Suntem în curs de omologare și când vom termina omologarea se va întocmi manualul de zbor pentru echipajele care vor zbura pe acest tip de elicopter. Vom*

Specialiștii de la IAR Ghimbav și Centrul de Cercetare în zbor de la Craiova, monitorizând manevrele elicopterului.

Foto: Codruț Burdujan

fi foarte atenți la diagramele anvelopă-zbor, pentru că vom face apunțare din toate unghiurile relativ cu nava și cu vântul. Trebuie să introducem în manualul de zbor limitările pe care pilotul nu are voie să le depășească.”

Comandorul Tudorel Duță, șeful Centrului de Conducere a Aviației din cadrul SMFN: „*Este o etapă importantă care implică un anumit risc, și din care am parcurs o parte în condiții foarte bune. Ne interesează acest aspect nu numai prin importanța în sine a procesului de omologare pentru operarea*

ulterioară a aeronavei cât și pentru că acest lucru înseamnă începerea procesului de recepție a elicopterului și aducerii sale în Forțele Navale. Sperăm ca acest lucru să se întâmple într-o lună. Hangararea a fost făcută la țarm și trebuie executată pe mare, acolo unde practic se vor face aceste proceduri în viitor, cu vânt, cu mișcarea navei, cu rului. Marea necunoscută este modul cum se poate deplasa elicopterul și modul în care poate fi controlat acesta pe timpul mișcării lui de pe puntea de zbor pe hangar. După recepția elicopterului, urmează faza de testare operațională, adică reluarea unora dintre testele pe care le-am văzut în aceste zile, cât mai ales testarea echipamentelor care personalizează elicopterul pentru diferite misiuni și în special în acțiune pe mare – mă refer la trolul de salvare, la farul de căutare, a sistemelor de bord. Apoi, vor

trebui scrise procedurile de operare, să începem instrucția cu piloții noștri și apoi să începem să participăm la misiuni internaționale. Există planul de operaționalizare a primului echipaj, la orizontul anului 2009 și atunci putem participa la o misiune de anvergură tip ACTIVE ENDEAVOUR.”

După executarea testelor, elicopterul IAR 330 Puma naval va fi certificat pentru executarea misiunilor de căutare-salvare, evacuare persoane și supraveghere pe mare. ■

Forțele Navale sunt capabile să răspundă noilor cerințe strategice și operaționale

Interviu cu șeful Statului Major al Forțelor Navale, domnul contraamiral de flotilă Dorin Dănilă

Căpitan-comandor
dr. **Marian MOȘNEAGU**

- Domnule contraamiral de flotilă, la analiza activității Ministerului Apărării în anul 2006, a fost evidențiat avansul înregistrat de Forțele Navale în ceea ce privește eficiența proceselor de adaptare la exigențele flotelor statelor membre ale Alianței Nord-Atlantice. Care sunt principalele performanțe înregistrate de Forțele Navale în acest domeniu ?

- La Summit-ul de la Praga (2002), în noul context mondial, șefii de state și de guvern au stabilit Planuri Individuale de Parteneriat (IPAPs) cu țările partenere, având ca scop confruntarea cu noile riscuri și amenințări la adresa păcii și securității (de exemplu terorismul). România și-a îndeplinit cu succes misiunile în cadrul „Parteneriatului pentru Pace” (PfP) și a parcurs toate etapele de pregătire pentru aderare din cadrul ciclurilor MAP (Membership Action Plan). Formula MAP a continuat să fie un instrument fundamental de planificare a procesului de reformă și restructurare și în cadrul procesului de integrare al Forțelor Navale în NATO. Încă de la început, ne-am propus ca forțele noastre să aibă o pondere însemnată în rândul celor puse la dispoziția NATO. Activitatea pentru realizarea interoperabilității cu structurile similare din NATO se desfășoară pe baza unei concepții unitare de implementare a obiectivelor direcțiilor prioritare din Planul Anual de Integrare în NATO și a obiectivelor de parteneriat în Forțele Navale. Prin planul de anul acesta, sunt prevăzute activități de certificare a nivelului de interoperabilitate a fregatei *Regele Ferdinand* (221) și de afirmare a Detașamentului Naval al Forțelor pentru Operații Speciale (DNFOS). În acest moment,

Forțele Navale pun la dispoziția Alianței un pachet de forțe format din cele două fregate tip 22, o grupă de scafandri EOD și un DNFOs (urmând să fie afirmat de NATO în luna noiembrie 2007). Pentru perioada de planificare 2009-2018, ne-am propus creșterea ofertei de forțe prin achiziționarea a patru corvete, patru vânătoare de mine și o navă de suport logistic, capabilitate fără de care suportul logistic al navelor de luptă în teatrele de operații se realizează cu dificultate. Din 2005, anual, o fregată românească participă la Operația ACTIVE ENDEAVOUR

din Marea Mediterană, cu misiunea principală lupta împotriva terorismului și a traficului ilegal pe mare. Demonstrarea eficienței navei în cadrul misiunii se materializează, de fiecare dată, prin scrisorile de mulțumire transmise de comandantul Comandamentului Componentei Maritime din Napoli, care conduce această operație. Forțele Navale Române acordă o atenție deosebită creșterii nivelului de interoperabilitate între navele țărilor NATO, PfP și MD (Dialogului Mediteranean), prin participarea la exerciții relevante întregului spectru al noilor misiuni NATO. În cadrul exercițiilor se formează deprinderile pentru participarea la operațiunile de răspuns în situații de criză și se execută misiuni de creștere a interoperabilității pentru forțele NATO/PfP/MD de a conduce operațiuni maritime, precum Operațiuni de Evacuare Necombatanți (NEO), Operațiuni de Interdicție Maritimă (MIO), Contra-Terorism (CT), Asistență Umanitară (HA), Înlăturarea Dezastrelor (DR) și aplicarea măsurilor de embargo. De asemenea, prin participarea Forțelor Navale Române la activități NATO, „Parteneriat pentru Pace” și Dialogul Mediteranean, pe de o parte, se realizează un important schimb de experiență în domeniul

practicilor marinărești, iar pe de altă parte, se dezvoltă o bază de date comună de lecții învățate, care în viitor va fundamenta noile exerciții NATO, PfP și MD. Nu lipsită de importanță este hotărârea conducerii SMFN de participare activă în cadrul Forței de Răspuns a NATO (NRF). Până acum Forțele Navale au participat la rotații ale NRF cu ofițeri de stat

major de logistică și scafandri EOD. Aceștia din urmă și-au demonstrat înaltul profesionalism în colaborarea cu mai vechii membri ai Alianței, pe timpul exercițiului de evaluare STEADFAST JAGUAR, desfășurat în anul 2006 în Insulele Capului Verde. O provocare deosebită pentru ofițerii planificatori, în cadrul acestui exercițiu, primul de acest fel, a constituit-o asigurarea transportului și a sprijinului logistic pentru o forță proiectată în afara zonei de responsabilitate a NATO, unde nu sunt disponibile infrastructuri de bază și nici Sprijinul Națiunii Gazdă. Începând cu 1 ianuarie 2007, România este membru cu drepturi depline al Uniunii Europene dar trebuie să-și asume și obligațiile ce derivă din acest statut. Eforturile s-au concentrat pe convergența liniilor directe ale politicii sale externe cu prevederile Politicii Externe și de Securitate Comună a UE (PESC) și în mod implicit a Politicii Europene de Securitate și Apărare (PESA). În privința participării la procesul de dezvoltare a capacităților europene de apărare, conform Politicii Europene de Securitate și Apărare (ESDP), oferta României trebuie să urmărească reconsiderarea contribuției la NATO și UE cu unități din toate categoriile de forțe. Forțele Navale si-au arătat disponibilitatea de a oferi UE un pachet de forțe identic cu cel pus la dispoziția NATO. În prezent, ne aflăm în faza de evaluare a capacităților disponibile, urmând ca anul acesta Comitetul Militar European (EUMC) să hotărască nivelul de participare cu forțe navale al României la Grupurile de Luptă – un concept nou al UE echivalent NRF al NATO. Principalele performanțe ale Forțelor Navale în domeniul adaptării la standardele și cerințele Flotelor statelor membre NATO s-au materializat și în domeniul instrucției forțelor. Astfel, SMFN continuă participarea la operații NATO - Operația ACTIVE ENDEAVOUR cu fregate tip 22 (fregata *Regele Ferdinand*) și exerciții multinaționale cu țări NATO și PfP BLACKSEAPARTNERSHIP -

Foto: Codruț Burdujan

corveta *Contraamiral Horia Macellariu* (265) în Turcia, exercițiul NIIRIS 2007 - fregata *Regina Maria* (222) în Grecia, stagiul de instruire a fregatei *Regele Ferdinand* (221) cu Gruparea Navală Permanentă din Marea Mediterană - SNMG2, continuat cu participarea la exercițiul NOBLE MIDAS în Croația, exercițiul LIVEX, de luptă contra minelor

în Bulgaria, cu două dragoare maritime și exercițiul TURKISH MINEX în Turcia, cu un dragor maritim. Pe timpul exercițiilor în comun cu navele țărilor membre NATO, echipele românești au avut oportunitatea să demonstreze nivelul de înțelegere și aplicare a procedurilor tactice standard NATO dar și să acumuleze noi experiențe, în cadrul antrenamentelor pe mare cu grupările navale mixte. O altă componentă a instrucției, care a înregistrat un progres în procesul de adaptare la cerințele NATO, au fost ritmul și modul de implementare a manualelor, standardelor și procedurilor NATO în procesul de instrucție a forțelor. Planurile de instrucție pentru misiuni ale tuturor structurilor din Forțele Navale au inclus majoritatea misiunilor naționale adaptate sau similare cu procedurile tactice NATO. Toate activitățile pe mare, fluvii și în teren includ misiuni care se execută conform standardelor și procedurilor NATO în limbile română și engleză. Activități precum interogarea unei nave, căutarea și salvarea pe mare, interdicția maritimă, transferul de materiale sau combustibil, paza și protecția unor obiective la litoral etc. - misiuni specifice forțelor NATO - sunt parte integrantă din planul de instrucție a Forțelor Navale. Evaluarea structurilor din Forțele Navale declarate la NATO, care parcurg procesul de certificare și afirmare, se planifică și se execută conform procedurilor și metodologiei NATO. Structura specializată, Centrul de Informatică, Simulare și Evaluare, care execută evaluarea echipajelor și navelor din SMFN, are în desfășurare un program de operaționalizare complet care cuprinde restructurarea, pregătirea evaluatorilor instructori prin cursuri și stagii de instruire cu evaluatori din NATO, precum și implementarea bazei de date privind planificarea și executarea evaluărilor naționale și NATO.

- În conformitate cu Strategia de securitate națională a României, țara noastră și-a asumat

rolul de vector dinamic al securității și prosperității în regiunea Mării Negre. Ce responsabilități revin Forțelor Navale pentru a fi în măsură să contribuie cu fermitate la consolidarea climatului de securitate și prosperitate în zona Mării Negre ?

- Rolul de vector dinamic al securității și prosperității în regiunea

Mării Negre asumat prin Strategia de securitate a României, s-a datorat nu numai voinței politice, ci poate în primul rând acțiunilor întreprinse în plan regional de Forțele Navale, acțiuni ce au vizat o serie de măsuri menite să crească încrederea și securitatea reciprocă în domeniul naval, care au reprezentat un factor motor care a propulsat România ca factor activ pe scena securității regionale și internaționale. Prin desfășurarea activităților internaționale, SMFN urmărește să răspundă nevoilor reale de pregătire a forțelor, ridicare a nivelului de interoperabilitate cu forțele NATO și creștere a încrederii și securității în regiune. Din anul 2001, când a fost activată pentru prima oară gruparea BLACKSEAFOR, Forțele Navale au participat la un număr de șase activări ale acestui exercițiu. Recent, corveta *Contraamiral Eustațiu Sebastian* (264) a desfășurat o serie de exerciții în cadrul acestei grupări. Responsabilitățile Forțelor Navale se materializează în participarea nu numai la acest exercițiu, ci la toate celelalte activități și exerciții navale care se desfășoară în plan regional.

Pentru implementarea „*Documentului privind măsurile de creștere a încrederii și securității în domeniul naval în Marea Neagră*”, Forțele Navale Române au organizat exercițiul CANE - Exercițiul Naval Anual de Creștere a Încrederii, cu ocazia desfășurării exercițiului național PONTICA 06. La acest exercițiu au participat reprezentanți din Bulgaria, Rusia, Ucraina și Turcia, organizarea acestuia fiind apreciată pozitiv cu ocazia Reuniunii Experților privind Creșterea Încrederii și Securității la Marea Neagră, desfășurată la Viena în decembrie 2006. În anul 2007, Forțele Navale vor participa la un număr de peste 250 activități internaționale (dintre care pot menționa pe cele la care vom participa pentru prima dată: exercițiul NIRIIS 2007, organizat de

Foto: Bogdan Dinu

Marina Militară Elenă în perioada 11 – 18 mai 2007; NOBLE MIDAS 2007, exercițiu care se va desfășura în Croația, în perioada 27 septembrie – 13 octombrie 2007), prioritar fiind cele prevăzute să se desfășoare în comun cu țările riverane Mării Negre.

- În concordanță cu Strategia militară a României, Forțele Navale trebuie

să fie în măsură să execute acțiuni militare independent, împreună cu celelalte categorii de forțe ale armatei, în compunerea unor grupuri multinaționale, în spațiul de interes maritim, fluvial și terestru. Care este strategia adoptată de SMFN în domeniul pregătirii pentru luptă și al operaționalizării forțelor din subordine ?

- Se poate spune că strategia în acest domeniu se concretizează prin instruirea pe mare în „grupări navale” mixte, din obligația de a planifica, organiza și participa la activități NATO, respectiv prin acțiuni militare întrunite cu celelalte categorii de forțe armate, care se organizează și desfășoară în scopul cunoașterii reciproce, executării unor activități comune, precum și al planificării și coordonării unor acțiuni tip „Joint”. Desfășurarea acțiunilor militare întrunite, precum și în cadrul unor grupări de forțe multinaționale a impus necesitatea restructurării procesului de pregătire pentru luptă, de instruire astfel încât acesta să răspundă cât mai bine condițiilor concrete de acțiune. În acest sens, s-a acordat o atenție sporită instrucției comandamentelor, prin elaborarea unor precizări detaliate pentru fiecare componentă a instrucției: teoretică, individuală și practic-aplicativă. Instrucția practic-aplicativă a fost aliniată la obligațiile asumate de România pe plan militar în calitate de membru NATO, urmărindu-se perfecționarea activității comandamentelor în planificarea și pregătirea acțiunilor de luptă de actualitate (operațiunilor de menținere a păcii, umanitare, de căutare-salvare, etc.). Astfel, instrucția forțelor destinate NATO, UE și coalițiilor a fost în exclusivitate orientată pe procedurile standard folosite în cadrul Alianței, având la bază publicațiile aliate și s-a executat pe baza Programelor de instrucție pentru misiuni PIM, conform Cerințelor Esențiale pentru Misiune. Nivelul

de instruire al forțelor participante la misiuni în teatrele de operații și inițiative regionale a fost determinat prin implementarea unui sistem de evaluare, capabil să scoată în evidență posibilitățile reale a modului de acțiune pentru diverse activități sau misiuni și a urmărit în principal: stabilirea nivelului de instrucție operațională a structurilor militare; eficiența planificării

și utilizării resurselor alocate; stabilirea calității și eficienței programelor de pregătire; funcționalitatea logisticii sistemului. Din anul 2005 s-a început aplicarea în Forțele Navale a conceptului de instrucție-rotire a forțelor pe un ciclu anual. Acest proces a continuat în anul 2006, planificându-se forțele într-un ciclu de generare – regenerare multianual, în funcție de profilul operațional al fiecărei nave. Potrivit acestui sistem de instrucție modern similar cu al forțelor navale aliate, o parte din forțe/nave sunt gata de misiune imediat (peste 75%), celelalte forțe fiind în proces de pregătire (instrucție operațională) sau refacere (unde se execută și mentenanța navelor). Revizuirea strategiei de operaționalizare a Forțelor Navale are la bază în primul rând respectarea angajamentelor asumate în cadrul Alianței și Uniunii Europene. Operaționalizarea forțelor se execută gradual, astfel încât acestea să fie în măsură să îndeplinească misiunile proprii independent și/sau în cooperare, precum și să îndeplinească cerințele NATO/UE specifice pentru fiecare structură. Obiectivul final al acestui proces complex îl constituie realizarea unor structuri cu nivelul maxim de încadrare, înzestrare și instruire, interoperabile, dislocabile și cu capacitate de susținere proprie pentru îndeplinirea întregului spectru de misiuni, conform cerințelor și misiunilor stabilite, atât independent cât și în cooperare în cadrul grupărilor naționale sau multinaționale.

- Din punct de vedere al dotării și modernizării capabilităților tehnico-tactice, care sunt conținutul și etapele programelor majore pentru realizarea obiectivelor forței pe termen mediu și lung ?

- Anul 2006 va rămâne în istoria Forțelor Navale un reper cronologic în transformarea acestei categorii de forțe într-o armă de elită, de care Armata României poate fi mândră. Începând cu februarie 2005 am

Foto: Robert Stoian

devenit prima categorie de forțe complet profesionalizată a Armatei Române, la doi ani după integrarea României în Alianța Nord-Atlantică, Forțele Navale Române au obținut confirmarea potențialului uman și a capabilităților tehnice care le permit să acționeze eficient alături de navele flotelor membre NATO, în Marea Neagră, Marea Mediterană și

oriunde în lume, acolo unde interesele naționale și angajamentele asumate o vor cere. Eforturile privind utilizarea rațională a resurselor alocate pentru eficientizarea procesului de instrucție și proiectarea în viitor a unei imagini cât mai veridice a Forțelor Navale Române, competitive și interoperabile, se înscriu în preocupările cotidiene ale conducerii SMFN. Pe termen scurt, mediu și lung au fost elaborate studii, planuri și s-au planificat fonduri privind dotarea și modernizarea capabilităților tehnico-tactice structurilor din compunerea Forțelor Navale, în perioada 2007 – 2020. Astfel, în anul 2007 se va finaliza programul „**Modernizare fregată Mărășești**” început în anul 2002, prin dotarea navei cu sisteme noi de comunicații și de transmitere a datelor cât și facilități de ambarcare/apuntare la bord a elicopterelor. Totodată, se va finaliza o primă etapă de dotare completă a unui „**Detașament naval pentru operații speciale**” cu tehnică specifică de scufundare, armament și aparatură optică specială. Procesul de modernizare și completare a capabilităților de luptă se va materializa prin susținerea programelor majore de achiziții pe termen mediu cu relaționare directă în implementarea Obiectivelor Forței. Se va continua programul „**Fregate T 22**” cu finalizarea etapei I, în anul 2009. În cadrul acesteia, până în prezent s-au achiziționat echipamente cum ar fi: sisteme transmisii date, muniții și s-a declanșat derularea subprogramului de achiziție al elicopterelor, ce vor intra în dotarea fregatelor. Totodată, va începe etapa a II-a de modernizare a fregatelor, care prevede dotarea cu sisteme noi de armament și conducere a luptei. Această etapă, inițiată în anul 2006, are termen de finalizare anul 2009 pentru fregata *Regina Maria*, respectiv 2011 pentru *Regele Ferdinand*. Definitivarea și operaționalizarea sistemului de supraveghere

și observare navală la Marea Neagră „SCOMAR” este preconizată pentru 2009. Procesul de modernizare va fi susținut și prin înlocuirea navelor cu resursă tehnică epuizată prin achiziția de nave moderne, compatibile NATO. Demararea unor programe majore de achiziții strategice cum sunt „**Corvete multifuncționale**” și

Foto: Bogdan Dinu

„**Vânătoare de mine**” a fost impusă de faptul că resursa tehnică la aceste clase de nave este consumată în proporție de aproximativ 70- 80%, fapt ce poate avea pe viitor consecințe negative asupra capacității operaționale, prin diminuarea numărului de nave în serviciu sau prin costuri foarte mari la operarea și mentenanța unei tehnici obsolente. În cadrul programului „**Corvete multifuncționale**” s-a estimat realizarea primei corvete în anul 2010, corvetelor 2 și 3 în anul 2011 și a corvetei nr. 4 în anul 2012. Totodată, în cadrul programului „**Vânătoare de mine**”, estimările prevăd primul vânător de mine în anul 2009, vânătoarele 2 și 3 în anul 2010 și vânătorul nr. 4 în anul 2011. Până în anul 2011 se va finaliza prima etapă a programului „**Sistem integrat de comunicații**”, prin realizarea sistemelor integrate de comunicații pentru nave, sistemelor de comunicații de luptă tactice, sistemelor de comunicații subacvatice cât și a sistemelor de comandă și control, urmând ca faza a doua să se deruleze până în anul 2017. Programul include realizarea într-o concepție unitară a unor subsisteme specifice de marină cu cele comune tuturor categoriilor de forțe la nivel național, precum și sistemul de transmitere date necesare protecției NBC. Până în anul 2008 se va finaliza programul „**Sistem de identificare amic/inamic**”, prin dotarea navelor cu un sistem adecvat. În anul 2010 se va finaliza programul „**Sistem meteo hidrologic**”, prin dotarea Direcției Hidrografice Maritime cu echipamente moderne, care să susțină activitatea de hidrografie la nivel național. Programul „**Sistem de instruire prin simulare**”, estimat până în anul 2009, se va realiza prin dotarea platformei de învățământ cu simulatoare moderne, menite să sprijine atât învățământul militar cât și activitatea de instruire a echipajelor în conformitate cu nevoile

reale ale Forțelor Navale. Revitalizarea unei capabilități de luptă antinavă și antisubmarin se va face prin susținerea programului „**Modernizare / reactivare a submarinului**”, care va fi demarat în anul 2007, urmând să fie finalizat în 2008 și operabil începând cu anul 2009. În vederea perfecționării sistemului de sprijin

logistic al navelor participante la operații și exerciții NATO cât și pentru asigurarea suportului logistic pentru fregate, în anul 2007 se va negocia încheierea contractului privind „**Suportul logistic pe termen lung pentru fregatele T 22R**”, care va asigura mentenanța acestora pentru o perioadă de 40 luni/navă. SMFN a analizat și are în vedere gestionarea și asigurarea fondurilor necesare inițierii unor programe majore de achiziții de perspectivă, cum ar fi: „**Navă logistică**”, „**Vedete rapide pentru scafandri**”, „**Navă specială pentru scafandri**”, „**Remorchere maritime și fluviale**”, „**Modernizare nave purtătoare de rachete**”, „**Nave pe pernă de aer**”. Problematika programelor de perspectivă este una complexă iar soluționarea sa nu depinde doar de abilitatea structurilor de planificare ale SMFN în a planifica fonduri ci și de contextul dezvoltării economiei naționale pe viitor, de prioritățile stabilite în ceea ce privește politica de securitate și apărare națională pe termen mediu și lung. Suplețea structurilor nou proiectate, gradul avansat de interoperabilitate atins, calitatea personalului, pregătit atât în instituțiile militare de învățământ din țară cât și în străinătate, precum și programul de dezvoltare și modernizare a Forțelor Navale pe termen mediu și lung ne fac să fim încrezători în realismul și consecvența politicii navale promovate de statul român, acolo unde interesele naționale și respectarea angajamentelor o vor cere. Forțele Navale se prezintă astăzi ca o structură flexibilă dotată cu nave și echipamente moderne, capabile să răspundă noilor cerințe strategice și operaționale.

- Domnule contraamiral de flotilă, sunt convins că factorul uman se află printre prioritățile SMFN. Ce mutații se vor produce în domeniul resurselor umane în următoarea etapă ?

- Forțele Navale reprezintă prima categorie de forțe armate care a încheiat profesionalizarea la finele anului 2004, prin înlocuirea funcțiilor de militari în termen cu cele de soldați și gradați voluntari (s.g.v.). La sfârșitul anului 2005 s-a încheiat restructurarea Forțelor Navale, iar pe parcursul anilor 2006 și 2007 se continuă reorganizarea în contextul îndeplinirii

obiectivelor pe termen scurt ale procesului de transformare al armatei. Faptul că factorul uman și creșterea calității vieții se află permanent în centrul atenției conducerii Forțelor Navale îl reprezintă măsurile luate pentru asigurarea drepturilor salariale, de hrană și echipare, a compensației lunare de chirie cadrelor militare ce nu dețin locuințe, asigurarea unor condiții optime de muncă și instruire, darea în folosință a 60 de locuințe de intervenție și urmează alte 95 în luna iunie 2007. Implementarea Ordinului M 190 privind hrănirea efectivelor în sistem propriu sau externalizat a fost demarată deja de la începutul lunii aprilie 2007, astfel că personalul din unitățile de uscat din marină servește o masă caldă în zilele lucrătoare, în sistem popotă. Pe linia creșterii eficienței actului medical și măsurilor luate pentru îmbunătățirea condițiilor de trai și recuperare fizică și psihică a personalului, doresc să subliniez că s-a asigurat în totalitate recuperarea psihofizică a personalului participant la misiunile internaționale. În premieră pentru armata României, s-a desfășurat pregătirea piloților pentru elicopterele ambarcate la bordul navelor, a personalului navigant tehnic și a echipelor de dirijare a elicopterelor ambarcate. S-au făcut propuneri pentru stabilirea unui traseu în carieră pentru personalul militar al Forțelor Navale, cu respectarea „Ghidului carierei militare”, prin renunțarea la menținerea la ambarcare pe perioade lungi de timp și alternarea cu perioade de îndeplinire a atribuțiilor și participarea la cursuri de pregătire la celelalte unități de marină. În concluzie, măsurile întreprinse vor conduce la menținerea unui potențial ridicat de eficiență individuală a resursei umane, în vederea facilitării îndeplinirii obiectivelor, misiunilor, sarcinilor și cerințelor specifice Forțelor Navale. În contextul demarării procesului de achiziții pentru nave noi și modernizarea unora din cele existente, se va pune accent pe pregătirea din timp, prin cursuri

Foto: Mihai Egorov

participa la evaluarea în vederea certificării și afirmării conform standardelor NATO. Totodată, ne-am propus ca întregul personal care încadrează Forțele Navale destinate NATO să îndeplinească cerințele Obiectivului Forței G 0356 privind nivelul cunoștințelor lingvistice. Pentru încadrarea în limitele de efective stabilite prin „Strategia de Transformare a Armatei” și realizarea „piramidei” gradelor militare, vom lua măsuri pentru reducerea numărului de ofițeri și personal civil contractual, creșterea celui al maiștrilor militari, subofițerilor și s.g.v., concomitent cu mărirea numărului de funcții de la baza carierei militare din unitățile luptătoare. Forțele Navale vor beneficia de prima serie de soldați voluntari pregătiți după apariția legii privind această categorie de personal, în propriul Centru de Instrucție de la Mangalia. Vom propune îmbunătățirea cadrului legislativ pentru creșterea atractivității carierei militare pentru a îndrepta tinerii către arma Marină, inclusiv prin extinderea formării ofițerilor și specialiștilor necesari Forțelor Navale pe filiera indirectă, precum și pentru cointeressarea financiară cu preponderență la specialitățile în care este nevoie de un timp mai îndelungat de pregătire, cum ar fi scafandrii de toate specializările. Pentru formarea și dezvoltarea profesională a marinarilor și compatibilizarea învățământului de marină românesc cu cel al spațiului euroatlantic, vom lua măsuri de restructurare și redimensionare a instituțiilor de învățământ de marină existente, în vederea realizării unui învățământ integrat pe o platformă unică. De asemenea, se vor realiza reorganizări structurale și redislocări, vor apărea noi structuri, un exemplu în acest sens fiind Centrul Operațional de Conducere a Acțiunilor Navale, ceea ce va face ca la nivelul Forțelor Navale unitățile și subunitățile să aibă o mai mare omogenitate, care să ducă la îndeplinirea misiunilor naționale și internaționale în condițiile solicitărilor prezente și viitoare. ■

Nava purtătoare de rachete Lăstunul (190)

„Statele Unite, singura superputere în acest moment, nu își asumă un rol pasiv nicăieri în lume”

Interviu cu Excelența Sa domnul Nicholas Taubman
Ambasadorul Statelor Unite ale Americii la București

Bogdan DINU

Parteneriat strategic politic și militar, relație bilaterală specială, facilitățile militare americane din România, retragerea trupelor noastre din Irak, interesele americane în zona Mării Negre sau chiar și problema vizelor pentru Statele Unite ale Americii sunt tot atâtea subiecte care îi preocupă, suntem convinși, nu doar pe colegii noștri din Forțele Navale Române, ci în egală măsură pe toți concetățenii noștri. Cititorii revistei Marina Română au dreptul să fie informați nu doar despre ce se întâmplă în Forțele Navale dar și despre subiectele controversate din societatea noastră. Și mai ales au dreptul la o informare corectă, credibilă, din surse de prim rang. Dincolo de faptul că poartă uniforma militară oamenii din Forțele Navale au fost și vor rămâne cetățeni ai României. Acestea sunt doar câteva din motivele care ne-au determinat să publicăm interviul acordat în exclusivitate Grupului Mass-Media al Forțelor Navale de către domnul Nicholas Taubman, ambasadorul Statelor Unite în România. Vă propunem un interviu legat mai puțin de marină cât de subiectele, preocupante și de multe ori speculate, care au ținut adeseori prima pagină a ziarelor.

Respectăm interesele Rusiei și ale Turciei

– Nu sunteți diplomat de profesie dar în același timp sunteți un prieten al președintelui George Bush. A influențat această prietenie numirea dumneavoastră ca ambasador? Vă rog să detaliați pentru cititorii noștri mecanismele politice americane prin care sunt desemnați ambasadorii.

– Numirea ambasadorilor Statelor Unite în străinătate este o procedură destul de simplă. 60% dintre ambasadorii Statelor Unite sunt diplomați de carieră și ei sunt numiți de către Departamentul de Stat. Ceilalți 40% sunt numiți politic sau numiți pur și simplu de către președinte și sunt de obicei din rândurile prietenilor apropiați ai președintelui sau ai celor care l-au sprijinit în cariera politică, de două ori ca guvernator al statului Texas, de două ori ca președinte al Statelor Unite. Sunt oameni pe care îi cunoaște bine, în care are încredere că vor face treabă bună. În esență, acesta este modul în care se fac numirile de ambasadori.

– Veniți în diplomatie din zona mediului de afaceri privat. Într-un asemenea post, care sunt avantajele și dezavantajele experienței dumneavoastră anterioare?

– Este o experiență din care învăț indiferent în ce funcție mă aflu iar experiența anterioară mă ajută în funcția pe care o îndeplinesc acum. Fiind șef al misiunii diplomatice a Statelor Unite în România trebuie să mă bazez atât pe experiența mea în management cât și pe talentul echipei

Foto: Bogdan Dinu

cu care lucrez la ambasadă. De asemenea, făcând parte din Departamentul de Stat este o experiență diferită pentru că lucrez pentru guvernul Statelor Unite. Cerințele sînt diferite și uneori nu este ușor să afli care sunt limitele autorității pe care le impune funcția mea actuală, dar având această experiență, înveți în fiecare zi astfel încât ajungi să înțelegi ceea ce poți și ceea ce nu poți să faci.

– O declarație mai veche a ambasadei este aceea că „modul în care statele din regiunea Mării Negre decid să consolideze relațiile de cooperare este lăsat la latitudinea acestor state și nu la latitudinea Statelor Unite”. Să înțelegem că Statele Unite au devenit un jucător pasiv în această regiune? Definiți interesele americane (economice, politice, de securitate) în zona Mării Negre cu privire specială asupra intereselor Turciei și ale Rusiei în acest spațiu al lumii.

– Sunt mai multe întrebări. În ceea ce privește prima întrebare, cred că Statele Unite, ca singura superputere în acest moment în lume, nu își asumă un rol pasiv nicăieri. Una dintre prioritățile președintelui Bush este să crească și să încurajeze dezvoltarea democrațiilor peste tot în lume. Cu economia, cultura și guvernul nostru încercăm să arătăm care sunt beneficiile sistemului nostru și să încurajăm și alte țări să adopte societăți asemănătoare. Vrem să facem în așa fel încât ei să beneficieze de experiența noastră și să-și

aleagă în același timp calea lor pe baza acestei experiențe. Respectăm interesele Rusiei și ale Turciei. Turcia are cea mai mare ieșire la Marea Neagră decât oricare dintre țările riverane, sunt partenerii noștri în NATO și ne sunt foarte buni prieteni de foarte mulți ani. Rusia este o parte importantă a Mării Negre și în perioada comunistă superviza, dacă vreți, majoritatea țărilor care aveau litoral la Marea Neagră. Sunt interesați acum de aspectele economice, comerciale, energetice și de altă natură în Marea Neagră și de asemenea sunt interesați să facă în așa fel încât să împiedice utilizarea Mării Negre de cei care vor să promoveze criminalitatea în această zonă. Am cooperat cu ei și vom continua să o facem.

– Președintele Putin și-a manifestat deja îngrijorarea față de bazele americane din România și Bulgaria, determinată nu de valoarea, mai degrabă tactică și simbolică decât strategică, ci de amenințarea la adresa intereselor ruse în Marea Neagră.

– Respectăm opinia președintelui Putin. Aș vrea numai să precizez un lucru și vreau să o fac cât se poate de clar. Bazele din România și Bulgaria nu sunt fapt baze militare americane. Ele sunt baze românești și bulgărești, terenul, clădirile aparțin statelor respective, majoritatea personalului este român. Personalul militar american nu face decât să viziteze aceste facilități și să se instruiască împreună cu personalul militar român și ei chiar fac acest lucru zilele acestea (e vorba de exercițiul Sniper-Lancer 07 desfășurat între 23-3 mai la baza de la Mihail Kogălniceanu, n.r.). Nu sunt unități de la care să se lanseze atacuri împotriva altor state, sunt locuri în care atât militarii americani și români cât și ai altor națiuni se vor antrena împreună.

Decizia vă aparține

– Care ar fi beneficiile dar și riscurile pentru Dobrogea și România a prezenței militarilor americani în Dobrogea?

– Avantajele sunt evidente. În termeni economici Dobrogea este una din regiunile cele mai defavorizate din România și care chiar are nevoie de o susținută dezvoltare economică. Vor exista posibilități de creare de locuri de muncă pentru cei care se vor afla în zona acestor facilități și vor continua să se creeze astfel de oportunități. Sunt locuri de muncă bine plătite. Dezavantajele sunt foarte puține deoarece beneficiile militare pentru România sunt substanțiale, ca și avantajele economice. Dezavantajele pot fi constituite cel mult din anumite incidente neplăcute, neprevăzute, care pot să aibă loc. Personalul militar american se află în foarte multe țări din lumea întreagă și din nefericire uneori astfel de lucruri se întâmplă dar sperăm ca ele să aibă loc foarte rar sau deloc. Există o amenințare care există tot timpul, peste tot. Spania s-a retras din coaliția care acționează în Irak și a fost atacată,

Foto: Bogdan Dinu

au fost atentate în Marea Britanie, Rusia, America de Sud și la New York. Se poate întâmpla oriunde și oricând. Cred că România este mai bine pregătită și echipată decât alte țări pentru a preveni astfel de atacuri.

– Nave militare ale unor importante țări, cum ar fi Marea Britanie, Franța, efectuează regulat vizite la Constanța, în ceea ce am putea numi diplomatie navală și, de regulă, ambasadorii țărilor respective sunt prezenți la

eveniment ceea ce oferă o dimensiune națională acestor vizite. În cazul Statelor Unite nu s-a întâmplat acest lucru, fiind prezent doar atașatul apărării sau naval. Există o explicație anume sau e doar o chestiune de agendă?

– Agenda este cea care e de vină dar săptămâna viitoare voi fi la Mihail Kogălniceanu care este aproape de Constanța. În orice caz, sper ca la următoarea vizită a unei nave militare americane la Constanța să fiu acolo și regret nespun faptul că nu am reușit să fiu atunci, pe timpul vizitei distrugătorului USS The Sullivans.

– Suntem parteneri de coaliție în Irak dar, în același timp, nici o firmă românească nu participă la reconstrucția Irakului. Trebuie să precizăm că alături de trupele noastre în Irak lucrează sute de români, unii dintre ei foști ofițeri ai Armatei Române sau cu înaltă calificare, medici, IT. De exemplu la GlobalMedUSA toți cei 30 de medici angajați sunt români, Dyncorp – unde lucrează 40 de români, etc. Din păcate ei lucrează pentru mari firme americane. Nu credeți că contribuția militară a României la stabilizarea și reconstrucția Irakului ar fi trebuit să fie completată și de o componentă economică, facilitată chiar?

– Nu pot să-mi cer scuze pentru acest lucru, este evident că marea majoritate a personalului militar de acolo este american. Este evident că și contribuția la ceea ce se întâmplă în Irak este în mare majoritate americană. În plus, majoritatea contractelor majore au fost acordate unor companii care au capacitatea de a deplasa într-un interval scurt de timp un număr foarte mare de persoane care ar fi nevoite să participe la astfel de contracte. Se adaugă faptul că, de la caz la caz, au existat multe companii americane care au angajat în mod individual personal și la aceste companii, mai ales din domeniul securității, sunt angajați foarte mulți români. Ceea ce nu înseamnă că pe viitor nu vor exista oportunități pentru companii importante din România să poată să primească astfel de contracte și să lucreze la reconstrucția Irakului.

– România intenționează ca în viitorul apropiat sau mai îndepărtat să-și retragă trupele din Irak și Afganistan. Care este poziția Statele Unite față de această această intenție?

– Este o întrebare legitimă și o respect. Aș dori în primul rând să mulțumesc guvernului, poporului român și mai ales militarilor români pentru lucrurile minunate pe care le-au realizat în Irak, Afganistan și Kosovo. Spunem românilor

mulțumesc, mai sunt încă foarte multe lucruri de făcut în Irak, noi vom continua să încercăm să le rezolvăm și ne-am dori să vă avem alături de noi în această chestiune. Cu toate acestea, este vorba de țara dumneavoastră, de armata dumneavoastră și de aceea decizia vă aparține. Ați menționat Afganistanul în aceeași propoziție cu Irakul. Afganistanul este o operațiune sub mandat NATO și nu am auzit pe nimeni din interiorul sau din afara guvernului

Foto: Bogdan Dinu

amplasate interceptoarele nu se află pe teritoriul României, Bulgariei, Greciei sau Turciei.

– Paralel cu negocierile purtate de Uniunea Europeană pentru eliminarea vizelor pentru toate statele membre, Senatul SUA a adoptat un proiect de lege susținut de senatorul George Voinovich, denumit „Actul de Parteneriat împotriva Terorismului și de Securizare a Călătoriilor 2006” care se referă la eliminarea vizelor pentru statele aliate. („Pentru ca

o țară să beneficieze de statutul de aliat al SUA trebuie să fi trimis cel puțin între 300 și 1000 de militari în teatrele de operații din Irak sau Afganistan. Statele respective trebuie să nu reprezinte nici un risc la adresa securității SUA. Pentru a beneficia de acest statut cei vizati trebuie să împiedice venirea în SUA a teroristilor sau infractorilor”. Documentul trebuie armonizat cu un proiect de lege adoptat de Camera Reprezentanților) Ce ne puteți spune despre acest proiect legislativ, are șanse să fie promulgat?

– Propunerea se află în acest moment în stadiul în care este discutată în Congres. Modul în care se rezolvă aceste lucruri este că de obicei președintele sau un alt politician prezintă Congresului spre discuție un act legislativ dar Congresul este cel care ia decizia finală. Atunci când Congresul aprobă un astfel de act legislativ dar președintele nu este de acord cu el poate să-și exercite dreptul de veto. Din câte știu eu, în momentul de față această propunere legislativă se află în dezbaterile Camerei Reprezentanților și de aceea orice declarație a mea ar fi în acest moment doar o speculație deoarece nu știu exact ce va conține actul în forma finală. Acest act legislativ, în forma lui finală, va trebui să se refere și la alte zone geografice și la alte chestiuni, nu doar la cele referitoare la viză. Se va referi la Mexic, la America Centrală, la o mare parte din America de Sud, la țări din Asia, astfel încât varianta lui finală va conține foarte multe prevederi care nu vor avea în mod necesar legătură cu această parte a lumii. În sfârșit, Congresul este cel care va decide în final cum va arăta pachetul legislativ referitor la emigrare. De la 11 septembrie 2001 ei au fost extrem de conservatori, extrem de prudenți în modul în care au fost selectați cei care au fost lăsați să intre pe teritoriul Statelor Unite. Din nefericire, această vigilență nu a permis sau a permis foarte puținor oameni care nu au întreprins nimic împotriva Statelor Unite să intre pe teritoriul Statelor Unite, fie cu o viză de emigrare fie cu una de non-emigrare. Prima lor obligație este să-i protejeze pe cetățenii Statelor Unite. Politica aceasta nu este îndreptată împotriva unor state sau națiuni ci este menită doar să apere și să protejeze poporul american.

– Fără a fi un eveniment cu consecințe majore, chiar dacă pe plan politic a determinat căderea ministrului afacerilor externe, aș dori să precizați dacă ambasada a avut vreun rol în eliberarea celor doi cetățeni români reținuți

de armata SUA în Irak la sfârșitul anului trecut?

– Problema reținerii celor doi cetățeni români a fost una extrem de neplăcută și din punctul meu de vedere a fost cauzată în principal de o lipsă de comunicare. Detenția celor doi a fost adusă la cunoștința Ministerului Afacerilor Externe din România care la rândul său a informat Palatul Cotroceni, dar aceste două instituții au fost informate; aceasta nu înseamnă că au fost informați ministrul de

România mai are multe de făcut

– Pe data de 6 martie Departamentul de Stat a dat publicității rapoartele de țară privind practicile în domeniul respectării drepturilor omului pe 2006. Pe lângă progresele constatate raportul nu este totuși unul de natură să ne mulțumească, dacă ne gândim doar la problemele delicate ale Holocaustului și a drepturilor minorității rome de exemplu. Interesele americane față de aceste subiecte sunt mai degrabă tradiționale sau punctuale?

– Amândouă. În privința traficului de persoane, a problemelor care se referă la minoritatea rromă, noi suntem extrem de implicați, și când spun noi mă refer la Ambasada Statelor Unite de la București. Printre altele avem agenții ale guvernului Statelor Unite cum ar fi FBI, Serviciul Secret și alte agenții care se ocupă zi de zi și care au personal permanent la București care se ocupă cu probleme cum ar fi traficul de persoane, de droguri și criminalitate. În privința minorității rome cred că România mai are multe de făcut și că acest lucru necesită foarte multă atenție. Am sprijinit prin intermediul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională organizațiile nonguvernamentale din România cu milioane de dolari pentru programele lor astfel încât să atragem atenția asupra acestei probleme și să îmbunătățim situația economică a minorității rome. Cred că România a făcut până acum o treabă excelentă în abordarea problemei participării României la Holocaust și un număr de inițiative foarte importante încep să se focalizeze chiar pe chestiunile esențiale ale acestei probleme.

– Mă simt nevoit să insist asupra subiectului dar mulți dintre români se simt lezați de acuzația că pe teritoriul României au fost asasinați în al doilea război mondial 400.000 de evrei sau că Mareșalul Antonescu a fost cel care a dirijat toată această operațiune, lucru specificat de altfel și în raportul pe anul 2006, în condițiile în

care istoricii nu s-au pronunțat ferm și definitiv în această chestiune. Cum comentați?

– Nu știu faptul că mulți istorici nu au ajuns încă la o concluzie definitivă referitoare la Holocaust în legătură cu faptul că s-a întâmplat sau nu aici, în România. Cred că cei care nu au ajuns la o concluzie definitivă au o altă agendă. Referitor la ceea ce a făcut România este ceea ce au făcut și alte state, inclusiv Statele Unite, și anume au admis că faptele s-au

întâmplat într-o perioadă neagră a istoriei țării dar că va face tot ce îi stă în putință ca aceste lucruri să nu se mai repete. Eforturile președintelui Băsescu prin Institutul Holocaustului și prin orice alte mijloace de a arăta ce s-a petrecut în România anilor 1940-1944, sunt semnificative. El a spus foarte clar că ce s-a întâmplat în România în timpul Holocaustului în perioada menționată va fi inclus în manualele din învățământul universitar, liceal, în cele destinate școlilor generale astfel încât să se știe ce s-a întâmplat cu adevărat în istoria României. Prin explicarea enormității lucrurilor care s-au întâmplat atunci credem că poporul român va înțelege gravitatea acestor crime și, cuprins de repulsie, va acționa în așa fel încât prin cultură, legi și acțiunile viitoare să se asigure că astfel de atrocități nu se vor mai repeta, nu doar cu minoritatea evreiască sau rromă ci cu nici un alt grup minoritar din România.

Mai multă planificare strategică

– Ați declarat unui jurnalist că țara noastră nu are priorități strategice pe care să se concentreze, risipindu-se în mai multe proiecte fără a finaliza nici unul. Ce ar trebui făcut? Aveți un mesaj pentru români?

– Nu cred că am spus vreodată că începeți foarte multe proiecte și nu le finalizați. Cred că nu am fost citat corect. Spunând aceasta aș adăuga totuși că ceea ce este necesară acum este mai multă planificare strategică, în privința economiei, unde doriți să ajungeți cu infrastructura, cu drumurile, cu sistemul de transport, cu managementul resurselor de apă, problema mediului astfel încât industriile să nu mai fie poluante. Nu se poate ca în fiecare zi să mergem la locul de muncă doar pentru a rezolva probleme. O conducere trebuie să-și stabilească priorități strategice astfel încât să știe unde vrem să ajungem peste cinci ani, ce vrem să realizăm. Trebuie să existe planuri care să stabilească modul în care realizăm aceste obiective, modul în care finanțăm aceste obiective, trebuie să existe o voință politică de a urmări interesele alegătorilor, ale cetățenilor acestei țări astfel încât domeniile economic, politic, militar și de altă natură să fie toate puse pe același plan și ele să se dezvolte în continuare astfel încât să existe o democrație funcțională și solidă. ■

Sfântu Gheorghe, locul unde Dunărea intră în mare lăsând la suprafață o limbă de nisip parcă pentru a testa vigilența navigatorilor, a fost în perioada 1995-2003, raionul în care navele fluviale își executau tragerile de artilerie. Devenise parcă o cutumă ca monitoarele și vedetele, fluviale sau blindate să tragă în acest raion. O cutumă zdruncinată însă de hotărârea Administrației Rezervației Biosferei Deltei Dunării, de a îngrădi un protocol ministerial semnat în 1996, aducându-l până în punctul de a nu mai permite tragerile începând cu 2004. Din anul 2004, odată cu refuzul guvernatorului ARBDD – indiferent de numele și partidul care l-a numit, funcția de guvernator fiind o funcție politică – de a permite executarea tragerilor, navele de la Dunăre au fost puse în imposibilitatea de a-și executa misiunile de tragere cu instalațiile artileristice de la bord, cu calibru mai mare de 14,5 mm. Asta și pentru că tragerile cu mitralierele de calibru 14,5 mm se mai pot executa încă în poligonul de la Peceneaga. Spunem încă, pentru că nici pentru acest poligon nu există reglementări sau protocoale ferme încheiate cu autoritățile locale, prin absurd, unitățile de nave putând să se lovească oricând de refuzul de a li se permite tragerea.

Imposibilitatea executării tragerilor, scade moralul oamenilor bătrânului fluviu, îi poate duce la o deprofesionalizare, făcându-i să se întrebe de rostul lor. Vorbind cu ei, fiecare recunoaște mai mult sau mai puțin că principala problemă a oamenilor de la fluviu o reprezintă poligoanele de tragere. Locotenent-comandorul Valeriu Anton, șeful comunicațiilor la Divizionul 67 Nave Purtătoare de Artilerie: „Este o oportunitate să avem în continuare un poligon autorizat (la Peceneaga, n.n) unde să ne executăm tragerile de luptă, care sunt esențiale într-un an de pregătire, ca să

dovedești și să arăți pentru ce te-ai pregătit un an întreg. Am simțit o mare lovitură prin lipsa poligonului temporar de la Sfântu Gheorghe unde ne executam tragerile cu toate calibrele, în condiții foarte bune. Aici nu putem vorbi decât de o relație neoficială între primarul satului și cei de la divizionul nave purtătoare de artilerie, dar primarul e „băiat bun” și problema se pune astfel „dacă primarul vrea poate să nu ne lase la ora actuală. Nu există nici un acord scris, repet, nici un document care să spună că în poligonul Pegeneaga, kilometrul 50-52 Marina are voie să tragă. Poligonul de la Peceneaga îl avem de mult, predecesorii noștri au tras aici acum 20 de ani. În anii 1995-2003 am tras la Sf. Gheorghe, s-a reactivat oarecum spus acest poligon ca fiind de rezervă, dar pentru calibre mici, 7,62 mm, 14,5 mm.”

Nu ne-am propus să vedem greșeli sau să căutăm vinovați; rolul nostru este de a informa despre realitatea poligoanelor de tragere, pentru ca ea să ajungă la cei pe care-i afectează în mod direct, cât mai puțin deformată. Pentru ca demersul nostru jurnalistic să fie cât mai corect și complet am solicitat și părerea reprezentanților Administrației Rezervației Biosferei Deltei Dunării, asupra interzicerii tragerilor în raionul de la Sfântu Gheorghe. Din păcate, până la definitivarea revistei, nu am primit și punctul lor de vedere, cu toate măcar prin prisma prevederile Legii 544/2001, referitoare la accesul la informațiile de interes public, un răspuns ar fi trebuit să primim.

Vă propunem în paginile următoare o incursiune în lumea oamenilor bătrânului fluviu, fie că sunt de la Divizionul 67 Nave Purtătoare de Artilerie, sau din cadrul Divizionului 88 Vedete Fluviale. O incursiune printre exercițiile de tragere pe care le-au desfășurat în lunile martie-aprilie, în poligonul temporar de la Peceneaga, de pe brațul Măcin, sau din raionul Midia-Vadu, în Marea Neagră. Marina curge altfel la Dunăre, unde pasiunea, dăruirea față de profesia pe care și-au ales-o, dorința de a face lucrurile cât mai bine, indiferent de ce implică acest „bine” și munca în echipă, i-au călit pe oamenii bătrânului fluviu, determinându-i să învețe să se descurce de multe ori pe cont propriu și să nu se considere niciodată învinși.

Problema poligoanelor

UNDE MAI TRAG NAVELE FLUVIALE?

Poveste de la Peceneaga, locul unde încă mai trag navele militare de la Dunăre

Text și foto: Bogdan DINU

Peceneaga este o comună din județul Tulcea, pe malul brațului Măcin, în zona kilometrului 154. Este, în egală măsură, locul unde în ultimii ani navele militare de la Dunăre și-au efectuat o parte din tragerile de artilerie. În luna aprilie a fost rândul Divizionului 88 Vedete Fluviale de la Brăila să „brăzdeze” apele liniștite ale brațului Măcin și să „tulbure” liniștea locului, dar și a unora dintre aleșii locali, cu salve scurte ale mitralierelor de calibrul 14,5 mm în poligonul temporar amenajat.

Unitatea are comandamentul la Brăila dar jumătate din navele sale, respectiv Secția a 2-a sunt bazate și acționează la Tulcea. Timp de aproape o săptămână zece din navele divizionului și-au desfășurat exercițiile specifice dar și tragerile din mișcare asupra unei ținte fixe în această zonă (vedetele fluviale 149, 150, 151, 152, 157, 143, 142, 165, 163, 154). Ambarcați pentru câteva ore la bordul vedetei fluviale 154, comandată de locotenentul Paul Avram și cea care a deschis tragerea în ziua respectivă, am urmărit „coregrafia” vedetelor evoluând în raionul de tragere, impactul la țintă sau rondoul elegant prin care păraseau aliniamentul de tragere. Toate echipajele au executat misiunile de foc stabilite, inclusiv servanții de pe vedetele 147 și 148 aflate în reparații la Brăila care au tras de pe celelalte nave, nevoite astfel să se prezinte de mai multe ori la aliniamentul de tragere.

Mm 1 Emil Strachină și SGV Cristian Iancu după tragerea cu mitralierele de calibrul 14,5mm

De altfel a fost și cazul ceamului fluvial 418 și a șalupei fluviale de remorcă și salvare 596 aparținând Secției logistice fluviale de la Brăila care au evoluat alături de navele divizionului.

„Rezultatele sunt cele așteptate, adică foarte bune.”

Ca la orice tragere, totul se consumă în câteva secunde care pun capăt zecilor de ore de antrenament la rece. „Până la sosirea navelor în raion am executat antrenamente la toate etapele de executare a ședințelor, inițial la locul de staționare permanentă apoi aici până la momentul tragerii și apoi la executarea efectivă” ne-a declarat comandorul Tudor Grigorovici, comandantul unității. Onoarea de a deschide focul a revenit servanților de pe vedeta 151 – o adevărată „navă comandant” pe care s-au derulat aproape toate documentările noastre la divizion – Mm1 Emil Strachină și SGV Cristian Iancu, urmași de celelalte echipaje. Și tot ca la orice tragere au existat și debutanți, la prima experiență de acest fel – e vorba de SGV-ii recent angajați – cu

Vedeta fluvială 150 apropiindu-se de aliniamentul de tragere

Comandorul Tudor Grigorovici, comandantul divizionului (stânga) și căpitan-comandorul Tudorel Gândac, șeful operațiilor la Serviciul Fluvial, urmărind tragerile

emoțiile și satisfacțiile ulterioare. O rafală care încadrează din prima ținta este urmată de un „Bine!” strigat din toată inima de comandantul de divizion, după cum rafalele care „urcă” spre mijlocul dealului sunt, dezamăgitor comentate: „Prea lung!”. Evident, toate, neuzite de servanți. Ele cuantifică doar grijile oricărui comandant la astfel de trageri cu muniție reală. De fapt ale întregii echipe, pentru că la bord se mai aflau, printre alții, și căpitan-comandorul Tudorel Gândac, șeful operațiilor de la Serviciul Fluvial și șeful de stat major al unității, locotenent-comandorul Nicu Chirea

„Onoare și patrie”

La amiază au sosit și navele Secției a II-a de la Tulcea sub comanda căpitan-comandorului Liviu Lungu, locțiitorul unității și a locotenent-comandorului Sorin Brânzoi, șeful secției, urmând să execute tragerile abia a doua zi. După marșul pe Dunăre de la Tulcea ne așteptau „cuminți”, aliniate regulamentar, cu prova în mal la locul de acostare. Vedetele fluviale sunt nave mici, cu un echipaj sub 20 de oameni, cu spații care par – raportate la alte tipuri de nave – de-a dreptul meschine. Dar până la urmă adecvate misiunilor pe care trebuie să le îndeplinească. Și e

bine să ne amintim că, chiar dacă nu le vom vedea niciodată în misiuni internaționale, pe comandă se află aceeași deviză pe care o poartă toate navele din Forțele Navale Române: „Onoare și Patrie”.

Actuala organizare a divizionului datează din 1 martie 2005 și reunește cele mai bune nave din fostele (multe) divizioane de vedete dragoare de la Dunăre. Mai precizăm că Secția de la Brăila, cu cele șase nave, este singura care mai poate, încă, să facă dragaj pe Dunăre. Și că un proiect frumos de modernizare a instalațiilor de artilerie, demarat în 2001, respectiv înlocuirea mitralierelor calibrul 14,5 mm din prova cu instalații de artilerie cu două țevi calibrul 30 de milimetri s-a putut finaliza doar pentru secția de la Brăila deoarece în depozitele Armatei nu s-au mai găsit tunurile respective. Nu totul e roz la Brăila sau Tulcea, nici măcar în alb sau negru. Dar totul e lăsat în urmă la momentul „examenului de foc” după cum sună o expresie care, sperăm, că nu s-a demonetizat încă.

„Nimic nu este pe gratis”

Până una alta oamenii sunt mulțumiți că au reușit și anul acesta – mai greu, dar s-a reușit – să tragă în poligonul temporar de la Peceneaga. Un poligon amenajat

după toate regulile, cu nave de supraveghere în amonte și în aval, cu santinele pe mal, cu echipe mixte de militari și polițiști locali pentru blocarea circulației pe timpul tragerii pe șoseaua din spatele dealului. Comandorul Tudor Grigorovici: „Poligonul îndeplinește condițiile Exarturilor pe care dorim să le executăm în acest an. Noi am luat din timp legătura cu administrația locală, respectiv cu primarul și cu poliția și am luat toate măsurile astfel încât tragerile noastre să nu afecteze activitatea celor din zonă.” Dealul în cauză se pare că a devenit, brusc, de mare interes pentru aleșii locali, sau cel puțin pentru unul dintre ei, care a solicitat primarului comunei fie anularea tragerilor fie perceperea unei taxe aducând drept argument faptul că ... „nimic nu este pe gratis”. Nu am reușit să aflăm ce destinație ar putea fi dată acestei taxe a cărei valoare ar fi de zece milioane de lei (sperăm că cam înțeles bine și nu e vorba de lei noi!) sau dacă nu e vorba doar de o măsură de „descurajare” menită să alunge, în ultimă instanță, navele fluviale să tragă numai la ... mare. Cel puțin acolo nimeni nu a formulat, deocamdată, obiecții și condiționări, de orice natură. Dar nu e timpul pierdut. În primăvara aceasta încă s-a tras la Peceneaga. ■

Meseria făcută cu sufletul

Mereu aceeași ... artilieriștii de la fluviu

Foto: Olivia Buciacă

Olivia BUCIACĂ

Deși primăvara își intrase în drepturi, ziua de 21 martie, a debutat încă de la primele ore ale dimineții sub imperiul vântului și al ploii, imaginea Dunării fiind aceea a unei toamne mohorâte și târzii, desprinsă parcă dintr-o poezie bacoviană. Sub asediul unui vânt rece și puternic, primul care a intrat în focul pregătirilor pentru tragerile de artilerie, a fost echipajul vedetei blindate Smârdan (178), care a montat țintele pe malul Dunării, în apropierea localității Peceneaga. Și am văzut atunci ce rareori îți este dat să vezi, determinarea și hotărârea unor oameni care în ciuda condițiilor nefavorabile, vântul puternic care bătea neconținut formând fuioare de praf, au reușit să își ducă misiunea la bun sfârșit. O Golgotă, un drum al inițierii care a pus la încercare sufletele marinarilor de la fluviu.

Comandorul Petrică Coman, comandantul omniscient și omniprezent în activitățile, dar și în viața echipajului său, ne-a declarat, „Fiecare exercițiu de tragere are o anumită țință pe care se trage. Am adus vedeta pentru că are o suprafață mai mare pe care țintele puteau sta în siguranță, altfel am fi ajuns cu ele rupte din cauza vântului și a fost mult mai ușor de manevrat și are și înălțimea bordului mai mică. Oamenii au fost suficienți ca număr, vântul a fost de așa natură încât ne-a pus mari greutăți, dar le-am învins, numai cine nu vrea nu reușește, cine își dorește să rezolve o problemă, o rezolvă indiferent prin ce furci caudine trebuie să treacă.” Prin praful spulberat de vânt, se vedeau în depărtare siluetele marinarilor care duceau țintele confecționate de Secția Logistică de la Brăila din cornier și

acoperite cu pânză de sac, la dimensiunile cerute de dispozițiunile de tragere. Și pentru că nimic nu le poate sta în cale, nici măcar natura dezlănțuită, după montarea țințelor, echipajul vedetei blindate 178 s-a întors la navă, pregătit să facă față unei alte provocări, tragerile de artilerie.

Atenție...se trage din nou

Pentru aproape o săptămână, între 19 și 23 martie, Divizionul 67 Nave Purtătoare de Artilerie, s-a mutat pe Dunăre, în dreptul localității Peceneaga din județul Tulcea, unde a desfășurat un exercițiu de antrenament pe fluviu cu executarea și calificarea misiunilor de foc și ASA. La exercițiu au participat, monitoarele Mihail Kogălniceanu (45), Ion C. Brătianu (46), Lascăr Catargiu (47) și vedetele blindate Rahova (176), Opanez (177), Smârdan (178), Posada (179), Rovine (180), precum și remorcherul fluvial 302. Aventura noastră a început matinal, la Dunăre, unde aveam să asistăm, deplasându-ne de pe o navă pe alta, la o zi din pregătirea oamenilor bătrânului fluviu. Profitând de faptul că Dunărea este în creștere, permițând astfel accesul navelor în raionul Peceneaga, activitățile au fost dense, în cadrul antrenamentului, echipajele executând tragerile cu armamentul calibrul 14,5 mm și 7,62mm, respectiv tragerile cu tunul de 100 mm cu țevă introdusă, cu mitralierele și TAB-urile, atât pe timpul zilei, cât și pe timpul nopții, misiuni de supraveghere și monitorizare a traficului fluvial, de identificare, căutare, control și inspecție a navelor suspecte de activități ilegale.

De asemenea, au mai fost executate exerciții de dragaj cu nava și formațiile de

nave, respingerea atacului navelor inamice, antrenamente în părăsirea rapidă a locului de staționare, exerciții de minare și de debarcare a desantului pentru neutralizarea elementelor paramilitare infiltrate pe mal. Locotenent-comandorul Marcel Nicolae, comandantul secției Vedete Blindate din cadrul Divizionului 67 Nave Purtătoare de Artilerie: „După executarea EXART-urilor pot afirma că sunt pe deplin mulțumit de modul de acțiune al echipajelor. Au dovedit curaj, competență, profesionalism, cu atât mai mult cu cât, atât manevrele cu navele cât și manevra de foc s-au executat în niște condiții meteo deosebite: vântul foarte puternic și, de asemenea, valuri care au obstrucționat oarecum manevra navelor. Am un sentiment de împlinire, divizionul beneficiază de o perioadă grozavă, în ceea ce privește instrucția și modul de organizare al activităților, la comandă se află o echipă tânără în frunte cu comandorul Coman Petrică care însuflă un spirit de curaj, de învingători și rezultatele au fost pe măsură.”

Tragerile de artilerie necesită o pregătire mai îndelungată, experiență, multă atenție, cunoașterea regulamentelor și regulilor de tragere, precum și respectarea măsurilor de protecție. „La finalul fiecărui exercițiu, rezultatele au fost bune, chiar foarte bune, iar efectul la țință s-a putut observa foarte bine. Sunt soldați și gradați angajați, au venit de bună voie, își dau interesul, sunt receptivi, depun multă muncă, rezultatele obținute se datorează și lor, pentru că ei sunt practic cei care execută, fiind foarte bune, de aici rezultând buna lor pregătire”, ne-a declarat locotenentul Cristian Badalache, ofițer V, serviciul de luptă artilerie și rachete. Locotenent-comandorul Florin Teodoru, comandantul monitorului Ion

Foto: Codruț Burdujan

Mitralierele de calibrul 14,5 mm, executând foc asupra țintei instalate la țarm.

C. Brătianu (46): „Condițiile meteo nu au fost favorabile însă din punct de vedere tehnic nava este operativă, nu am avut probleme. Echipajul a participat la multe activități și la multe misiuni internaționale și în general toate navele divizionului, în condiții foarte bune s-au descurcat, calificativul fiind foarte bun din partea mea și din partea observatorilor de la Serviciul Fluvial.”

Tragerile de artilerie din acea zi de 21 martie, s-au încheiat târziu în noapte. Când noi, echipa Grupului Mass-Media al Forțelor Navale, părăseam poligonul de la Peceneaga, ambarcați într-o șalupă, focul de la gura țevelor mitralierelor și tunurilor ofereau, încă, naturii un spectacol de luminiacompaniate de un zgomet asurzitor al cărui ecou se pierdea surd în pustietatea locurilor. Departe, printre picăturile de ploaie, care începuseră să cadă grăbit peste noi, am zărit pentru ultima oară în acea zi, jocul de lumini reflectat în apele liniștite ale Dunării. Ne luasem rămas bun de la marinarii bătrânului fluviu, lăsându-i acolo, în locul cel mai drag lor, Dunărea, cu toate trăirile, convingerile și speranțele lor să își continue activitățile și să își îndeplinească cu succes, așa cum numai ei știu, misiunile Divizionului 67 Nave Purtătoare de Artilerie.

„We never die...”

Organizarea și pregătirea echipelor de boarding la fluviu au un rol important în întărirea capabilităților și capacităților Divizionului Nave Purtătoare de Artilerie de a executa și alte misiuni. Din dorința de a se adapta războiului asimetric și datorită specificului acțiunilor desfășurate la fluviu, căutare-salvare,

monitorizare a traficului fluvial și combatere a terorismului, a traficului de persoane, armament, materiale explozive și droguri, s-au pregătit echipe de boarding pentru a putea efectua controlul și inspecția navelor suspecte. În acest moment la Dunăre există deja trei grupe de boarding gata pregătite să intervină și să execute orice misiune, urmând ca în viitorul apropiat să fie pregătite alte două echipe.

În cadrul exercițiului de antrenament pe fluviu, echipa de boarding a executat un exercițiu complex de control și interdicție fluvială a remorcherului 302, suspectat că ar avea la bord materiale prohibite, respectiv droguri. După ce se anunță că a fost depistată o navă suspectă, la bordul monitorului Ion C. Brătianu (46), se declanșează imediat procedura specifică acestei situații. Se stabilește legătura cu nava considerată suspectă și începe interogarea. În liniștea care se instalase în centrul de comandă, întrebările șefului echipei de boarding, locotenentul Emil Oancea, ofițer secund la monitorul 46, curg rapid, iar de la capătul firului răspunsurile vin cu aceeași rapiditate. Comandantul navei se dovedește a fi cooperant, iar la bord emoțiile scad în intensitate. În baza acestor informații, ambarcată în șalupă, echipa de boarding, se deplasează spre nava suspectă, urcând pe scara de piscică, cu echipamentul de protecție și armamentul din dotare, pentru a face inspecția și controlul navei, verificând dacă datele furnizate de comandant sunt cele reale. Sunt multe lucruri de spus despre cunoaște toate datele și se informează asupra tuturor caracteristicilor navelor, în urma cărora

sunt stabilite foarte clar regulile de angajare: întotdeauna există criterii „go” ori „no go” (adică pentru a continua sau renunța la o misiune), o serie întreagă de proceduri de control a compartimentelor, a documentelor și o serie de alte elemente de manevră sau interogare inițială a echipajului și implicit a comandantului navei. Locotenentul Emil Oancea: „Activitatea s-a desfășurat foarte bine, echipajul navei a fost cooperant și din fericire, spunem noi, nu s-au înregistrat evenimente și nu am găsit materialele prohibite. Pot spune că activitatea s-a desfășurat în cele mai bune condiții, evident cu mici deficiențe care se vor corecta și în următoarea săptămână în care vom continua pregătirea alături de Mm II Bogdan Isac. Pot spune că este o experiență foarte folositoare și una din misiunile cele mai noi ale navelor purtătoare de artilerie.” „Fiecare membru al echipei de boarding trebuie să se aștepte că în orice moment poate întâlni persoane ostile și trebuie să fie în măsură să răspundă în modul necesar pentru salvarea vieții personale, precum și a colegilor din echipă”, după cum ne-a declarat Mm II Bogdan Isac, specialist comunicații la Grupul Naval al Forțelor pentru Operații Speciale.

Misiunea echipei de boarding este delicată și dificilă deoarece ei sunt cei care urcă la bordul navei suspecte și o verifică. Condiție fizică, sincronizare, proceduri standard, flexibilitate, sunt doar câteva din cerințele necesare pentru ca un marinar de la fluviu să facă parte din această echipă. Iar zece oameni, pentru că aceasta este componența unei grupe de boarding, au demonstrat că îndeplinesc toate aceste calități și condiții impuse: B.O. (boarding

officer) șeful grupei de boarding, A.B.O. (ajutorul comandantului grupei de boarding), echipa de securitate alcătuită dintr-un maestru și doi soldați voluntari, echipa de cercetare alcătuită dintr-un maestru și patru soldați voluntari și al unsprezecelea, mecanicul șalupei, cel care rămâne pe poziție cu pușca-mitralieră pentru asigurarea echipei de boarding în momentul în care se execută inspecția navei. „Personalul uman este foarte flexibil, receptiv la noile misiuni, nu am întâmpinat probleme, pot să spun că avem oameni isteți care se adaptează foarte repede și ușor la noile misiuni”, ne-a precizat căpitanul Gheorghiță Retea, ofițer secund la monitorul Mihail Kogălniceanu (45). Mm Il Bogdan Isac: „Oamenii au avut un curs de boarding făcut anterior, acum doar lucrăm la finețuri și în principiu s-au descurcat bine. Evident e mult de muncă în permanență, pentru că nici o navă nu seamănă cu o alta și oamenii trebuie să fie dispuși să fie atenți la fiecare caracteristică nouă apărută pe traseul de deplasare, precum și la locurile de depozitare, spațiile de locuit care diferă de la o navă la alta și ei trebuie să acționeze în consecință.”

Nu este nevoie de mai multe cuvinte, pentru că ceea ce stă scris pe vestele grupei de boarding „We never die?” vorbește de la sine despre curajul oamenilor ce o alcătuiesc. Căpitanul Gheorghiță Retea: „Sunt vestele de la prima echipă de boarding, aceasta a fost deviza noastră când am făcut cursul, este adevărat că ne-am inspirat din filme, cu diferența că scenariul unei misiuni la care participăm este unul real. Ne reprezintă și vorbește despre noi și despre ceea ce facem. Noi nu murim niciodată. Nu ne e frică de moarte.”

Force Protection în acțiune

Un alt rol important în cadrul Divizionului Nave Purtătoare de Artilerie, îi revine echipei Force Protection, care acționează pentru

protecția apropiată a navelor împotriva acțiunilor teroriste, executate de pe maluri sau cu ambarcațiuni ușoare, „Ne-am adaptat la această situație încă de la începutul funcționării acestei structuri ca Divizion de Nave Purtătoare de Artilerie. Am perfecționat pregătirea acestei echipe și vom continua să o perfecționăm. Vom încerca să o dotăm cu mijloace mult mai performante de combatere a acțiunilor teroriste și sperăm să reușim să instalăm și mitraliere de campanie de 7,62 ca la fregate, fapt care ne-ar permite o mai bună protecție și o ripostă mai rapidă”, ne-a mărturisit plin de speranță, comandorul Petrică Coman.

Diferența dintre echipa de bording și cea de Force Protection, care au un rol bine definit și stabilit prin rolurile navei, constă în faptul că, echipa de Force Protection, acționează pentru neutralizarea grupărilor teroriste, exclusiv pe nava pe care o deservesc, atunci când se execută manevra de acostare cu prova în mal, în timp ce grupa de bording are ca misiune, controlul și inspecția navele suspecte de trafic ilegal.

Un echipaj adevărat

Am descoperit la Dunăre un echipaj cu suflet mare, o adevărată familie, care în ciuda greutăților cu care se confruntă rămâne unit sub un singur țel, îndeplinirea misiunilor primite. Comandorul Petrică Coman, comandantul divizionului: „Mai avem mult de lucru, mi-ar plăcea să cred că putem realiza și face din acest colectiv o mare familie, astfel încât, cu toții să ne ajutăm și la bine și la rău. În primul rând am evitat să apară o competiție între nave, fapt care ar fi devenit un element distructiv. Echipajele ar fi trecut la sabotarea și respectiv împiedicarea celorlalte echipaje de a-și rezolva cu calificative maxime sarcinile și ar fi eliminat ajutorul reciproc. Faptul că am reușit să elimin acest spirit de competiție a făcut ca oamenii

să fie mult mai uniți, să se ajute. În momentul în care, o stație radio s-a defectat toți radiștii din divizion sunt acolo și trec la remedierea deficiențelor, fiecare venind cu experiența proprie. În cazul în care, un motor s-a defectat, toți motoristii, meseriașii de la fiecare navă, sunt în locul respectiv, se analizează, se studiază, se găsește formula optimă pentru repararea și rezolvarea avariei în timp optim. În aceste condiții e posibil ca nava care a avut o avarie să nu aibă piesele de schimb necesare, iar la altă navă ele să existe și să nu aibă nevoie de ele. Nu se pune problema: e a mea, o păstrez eu, dacă mi se întâmplă mie. Dacă oamenii au în dotare piesele respective, se duc și rezolvă problema celui care are deficiențe.”

Ascultându-i este imposibil să nu remarci, sentimentul de mândrie, atunci când vorbesc despre navele pe care își desfășoară activitatea. Sunt mândri că fac parte din acest „echipaj”, în care se ajută unul pe celălalt în deservirea navelor de la fluviu, unde au reușit șă-și depășească limitele și să meargă mai departe, conștienți că pentru a putea face parte din această familia fost nevoie, înainte de toate, să demonstreze că merită.

Am descoperit alături de ceilalți marinari și un comandant foarte implicat în activitățile desfășurate. Un prieten al oamenilor cu care lucrează, un om cu adevărate veleități de scenarist și regizor deopotrivă, tot timpul prezent în mijlocul evenimentelor. Vorbește din suflet despre echipajul pe care îl conduce, dar știe să-și ascundă, cu măiestrie, sentimentele, sub sobrietatea specifică unui marinar de la fluviu. Și totuși, ne întrebăm, de unde atâta forță, de unde atât entuziasm? „Entuziasmul, forța, o dau pasiunea și oamenii cu care lucrezi. Dacă oamenii au aceleași principii și lucrează pe aceeași frecvență, totul merge bine, indiferent cine ar fi implicat. Dacă nu eram eu era altcineva, s-a întâmplat însă, să fiu eu. Nu

pot să stau, să nu mă implic, să nu observ ce face unul ce face altul, ce greșește sau ce face bine. Contabilizez, monitorizez, iar la bilanțuri, la ședințe, vedem care au fost greșelile, cine a greșit, cât a greșit, cum putem să le corectăm, nu să dăm în cap la oameni, că a da în cap la oamenii și a face rău este foarte ușor, a le face bine, a-i ajuta și a-i învăța e foarte greu, și e foarte greu să le împărtășești din experiența pe care o ai în meseria respectivă. Pe baza informațiilor primite el ajunge la niște concluzii, își formează un ideal și se autoformează, el, ca persoană”, ne-a mărturisit comandorul Petrică Coman.

Locul unde ... doar sufletul contează

Marinarii de la fluviu vorbesc puțin despre problemele cu care se confruntă zi de zi. Seriozitatea, dăruirea față de profesia pe care și-au ales-o, dorința de a face lucrurile cât mai bine, indiferent de ce implică acest „bine”, ajutor reciproc, sunt argumentele pe care le aduc atunci când vine vorba de greutățile vieții de marinar la Dunăre și singurele lucruri care contează cu adevărat. Comandorul Petrică Coman, „Sunt aceleași neajunsuri cu care se confruntă și cei de la mare, sunt neajunsuri generate de nivelul la care a ajuns societatea românească. Nu putem cere mai mult, decât ceilalți. Toți trecem prin aceleași bucurii și aceleași necazuri, nimeni nu este mai mult sau mai puțin favorizat. Acestea sunt condițiile, ne-am adaptat și ne-am conformat lor adaptându-ne în permanență, din mers. Spre exemplu în această ieșire de instrucție ne-am confruntat cu următoarele probleme: la vedeta 180 („Rovine”, n.n.)au avut probleme cu un inversor, oamenii au lucrat aproape 24 de ore, non-stop în echipe de lucru, astfel încât, în mai puțin de 24 de ore avaria a fost remediată și nava și-a făcut probele de marș

cu motorul respectiv și a putut funcționa în continuare cu două motoare, la 179 („Posada”, n.n.) s-a întâmplat o problemă de alt gen. Dar bazându-ne pe experiența căpitanului Cornel Talagai, specialist în deservirea motoarelor și la monitoare și la vedete, și pe experiența maiștrilor militari, s-a trecut la remedierea acestei avarii. Piesele de schimb le-am luat de la atelierul plutitor. Lucrarea ar dura cam 4-5 zile, oamenii muncesc, au lucrat și pe timp de zi și pe timp de noapte și sperăm ca până vineri (dialogul a avut loc miercuri 21 martie) să ajungem spre finalizarea reparațiilor.”

Locotenent-comandorul Valeriu Anton, șeful comunicațiilor la divizionul Nave Purtătoare de Artilerie: „Am avut o Flotilă Fuvială foarte puternică; acum 10 ani aveam poate peste 10 unități la Dunăre. Am rămas cu un Serviciu Fluvial de 20 de oameni și două unități subordonate. Asta e situația. Așteptăm ca și aceste două unități să primească misiuni reale ca să ne putem justifica existența. Facem boarding, facem Force Protection, ne chinuim, inventăm misiuni, cum a spus un șef de-al nostru acum un an „căutați-vă misiuni”, cu toate că nu e treaba noastră, căutați-vă misiuni ca să vă găsiți rolul și locul, dar trebuie să existe și un cadru legal, pentru a le putea aplica.”

Și totuși o întrebare îmi stăruie încă în gând. Ce anume îi determină să rămână totuși aici, în ciuda neajunsurilor de naturi diferite, cu care se confruntă? Iar răspunsul a venit neîntârziat de la căpitanul Cornel Talagai: „Ne căutăm și noi satisfacția în muncă, în funcție de ceea ce facem noi aici suntem mulțumiți sau nu. În nici un caz banul nu primează, banii sunt foarte puțini, dar sufletul...sufletul e singurul care contează.”

Speranța moare ultima...

Voalat sau mai puțin voalat, marinarii bătrânului fluviu, au un mare „of”, acela al

lipsei poligonului unde să poată trage cu muniție reală, cu toate instalațiile de la bord. Până la o reglementare a situației raionului, se mulțumesc cu relațiile personale pentru a putea executa tragerile cu calibrul 14,5 mm, la Peceneaga.

Ce urmează pentru Divizionul Nave Purtătoare de Artilerie? Când vor mai executa trageri cu muniție reală pe Dunăre? E greu de răspuns. Cu siguranță, își vor continua antrenamentele și exercițiile tactice, pe fluviu, fără trageri de luptă însă, în speranță că se va găsi un poligon în care nu va fi nevoie să folosească doar muniția de manevră. Misiunile Divizionului Nave Purtătoare de Artilerie nu se încheie cu aceste exerciții de antrenament pe fluviu, în luna aprilie, urmând să participe la tragerile de artilerie care se vor desfășura ... pe mare.

Focuri pe Dunăre!

Foto: Olivia Bucioacă

Grupa de boarding în acțiune.

Foto: Olivia Bucioacă

Foto: Olivia Bucioacă

Manevra de acostare a navelor în raionul de trageri.

Vedetele ... mării

În perioada 16-17 aprilie, Divizionul 67 Nave Purtătoare de Artilerie de la Brăila a executat trageri de artilerie cu armament de calibru mare, în raionul Midia - Vadu. Pentru câteva zile vedetele blindate și monitoarele Divizionului 67 Nave Purtătoare de Artilerie de la Brăila au fost ... vedetele mării.

Căpitan ing. **Mihai EGOROV**

Limitări și încredere înaintea tragerilor

Chiar dacă misiunea lor nu implică trageri în aceste zone, navele fluviale nu sunt la prima aventură pe mare, participarea lor la festivitățile organizate de Ziua Marinei Române fiind o constantă a ultimilor ani. N-au tras niciodată însă la mare și până de curând nici nu-și puneau problema că vor fi nevoiți să-și execute tragerile în astfel de raioane.

Și pentru ca situația cu care se confruntă navele de la Dunăre, de a nu avea un raion de tragere, să nu se repete și în acest an, cu consecințe asupra pregătirii acestor echipaje și a posibilității deprofesionalizării lor, factorii de decizie din Forțele Navale au identificat un raion de tragere în Marea Neagră, la nord de Midia.

În noiembrie 2006, la exercițiul combinat, cu trupe cu trageri de luptă și de comandament pe hartă EUXIN 06, navele fluviale au încercat o dată în plus să-și execute tragerile de artilerie planificate în raionul Sfântu Gheorghe. S-au izbit însă, încă o dată, de refuzul

guvernatorului ARBDD. Într-un dialog cu comandorul Gheorghe Dragomir, șeful Serviciului Fluvial, pe marginea posibilității deprofesionalizării echipajelor și a pașilor care urmau să fie făcuți pentru ca navele bătrânului fluviu să poată executa toate misiunile, acesta ne-a precizat: „*Noi am executat trageri de artilerie dar cu calibrele mici 14,5 mm și ședințele specifice cu armamentul de infanterie. Deprofesionalizarea nu a avut loc, în schimb de aproape doi ani nu am putut verifica și tehnica cu care se execută aceste trageri, tunurile de 100 mm și aruncătoarele de proiectile reactive. Nu ne vom lăsa la acest nivel, vom căuta și vom identifica alte posibilități de executare a acestor trageri cu calibrele menționate și am în vedere aici un raion maritim la est de gura de vărsare a brațului Sfântu Gheorghe și poligonul Midia. Ele presupun niște limitări și constrângeri pe care sper să le depășim.*”

Și iată că după aproape cinci luni, dezideratul artileriștilor fluviali, pare să se fi realizat, chiar dacă diferențele între condițiile de tragere din raioanele fluviale și cele maritime sunt mai mult decât evidente.

Foto: Marius Nițulescu
Atenție, încep tragerile!

Presa a fost prezentă la activitățile desfășurate de artileriștii fluviali la mare.

Încărcarea instalației artileristice calibru 100 mm, pentru tragere.

„Tragerile au fost planificate din toamnă, avem cooperarea organizată între Statul Major al Forțelor Navale și Statul Major al Forțelor Aeriene, oamenii ne așteaptă la executarea acestora. Sperăm ca marea să fie liniștită, să fie bună, să ne permită să participăm și să executăm tragerile antiaeriene și tragerile directe de pe mare cu toate calibrele și să obținem rezultate bune”, menționa la Peceneaga, în preambulul acestor trageri, comandorul Petrică Coman, comandantul divizionului.

În luna martie, la tragerile executate la Peceneaga, într-un dialog purtat pe această temă cu Olivia Bucioacă, redactor la GMMFN, locotenent-comandorul Valeriu Anton, șeful comunicațiilor la Divizionul 67 Nave purtătoare de artilerie, menționa: „*La o mare de gradul 1-2 sunt pericole mari de executare a tragerilor datorită corpului navei, mișcărilor pe care le face nava. Aceste nave sunt nave de Dunăre unde în afară de tragerile directe care se fac din marș și cele indirecte pentru care trebuie să te legi la mal, poziția să fie cât se poate de stabilă, ceea ce marea nu ne poate oferi. La mare se poate vorbi doar de trageri directe, pentru că o tragere indirectă înseamnă atunci când se trage după un obstacol, când cel care trece nu vede efectul la țintă, îl vede altul dintr-un post de observare și coordonează tragerea. Tragerile indirecte sunt specifice artileriei de uscat, când tragi în zone cu diferență de altitudine mare, tragi peste un deal. Și noi putem trage de pe Dunăre peste anumite zone, păduri, dealuri, acestea sunt trageri indirecte, la mare nu se pot executa.*”

Deplasarea în raionul Midia-Vadu

Exercițiul de tragere desfășurat de cele trei monitoare și cinci vedete blindate ale divizionului, a început pe data de 12 aprilie, când navele au părăsit portul Brăila îndreptându-se pe Canalele Dunăre - Marea Neagră și apoi Midia - Năvodari, spre portul Midia. „*În prima zi am mers până la ecluza Cernavodă, unde am ecluzat – la mine este a treia ecluzare pe care o execut -, și am staționat în acea noapte în apropiere de ecluză. A doua zi, am reluat marșul pe canalul Poarta Albă – Midia Năvodari, unde am mai executat încă două ecluzări. Este pentru prima dată când particip la marș pe acest canal. Ecluzările de la Ovidiu și de la Midia au decurs în condiții foarte bune și vremea a ținut cu noi; pe data de 13 aprilie la ora 15, am ajuns în portul Midia”, ne-a precizat locotenent-comandorul Florin Teodoru, comandantul monitorului Ion C. Brătianu (46). În toată această perioadă, navel au fost acostate la dana 10 a portului Midia, acolo unde în urmă cu câțiva ani își aveau locul de staționare dragoarele maritime.*

Până luni 16 aprilie, navele au executat în fiecare zi, activități de pregătire a instalațiilor artileristice de la bord, a muniției și a echipajului, recunoașteri ale raionului de tragere, pentru a-și îndeplini cu succes toate misiunile primite și pentru siguranța echipajului. Dimineața zilei de luni 16 aprilie a însemnat debutul tragerilor navelor fluviale la mare. Au început vedetele blindate, dar condițiile meteo din raion au impus limitări, programul fiind întrerupt spre orele 12. Ziariștii prezenți în număr mare la eveniment – căci, asemeni acțiunii transportoarelor amfibii blindate ale Batalionului de Infanterie Marină, în mare, la exercițiul Pontica 06 și tragerile navelor de la Dunăre pe mare, au constituit un eveniment mediatic – s-au mulțumit să privească navele fluviale de pe puntea șalupei de salvare remorcaj 580, condițiile meteo nepermițând ieșirea în mare. Perseverența oamenilor bătrânului fluviu a dat însă roade și atunci când vântul a slăbit din intensitate navele fluviale s-au avântat din nou în mare, reușind să mai punteze câteva trageri din plan. Cu regretul că vremea și celelalte activități curente ale redacției nu ne-au permis să stăm toată ziua alături de cele artileriști fluviali, am plecat spre Constanța, nu înainte de a stabili revanșa pentru ziua următoare.

Ploaie de foc!

Era aproape ora 5 a dimineții de marți 17 aprilie, când am ajuns în portul Midia. În întinericul nopții, ne-a atras atenția forfota caracteristică „pregătirii navelor pentru marș și luptă.” Marina curge parcă după alte coordonate la Dunăre și de acest lucru aveam să ne convingem încă o dată în acea zi. Fiecare știe ce are de făcut, și-și pregătește tehnica fără să aștepte comenzi suplimentare. După ședința de planificare desfășurată pe monitorul *Mihail Kogălniceanu* (45), comandorul Petrică Coman, comandantul divizionului, ne prezintă în linii mari planul acelei zile, care cuprinde trageri cu tot armamentul de la bord, mai puțin ședințele executate în ziua anterioară. Ne-am ambarcat și noi pe monitorul *Ion C. Brătianu* (46), curioși să vedem navele fluviale la mare. Alături de noi, comandorul dr. Niculae Vălsan, șeful Instrucției și Doctrinei din SMFN, comandorul Gicu Zaharcu, șeful Serviciului Instrucție din SMFN precum și ofițeri de la Comandamentul 2 Operațional Buzău, veniți să observe activitatea. La ora 6 facem manevra de plecare de la cheu, îndreptându-ne în formație de șir, alături de celelalte două monitoare

Foto: Codruț Burdujan

Scafandrii realizând legarea la baliză a monitorului Ion C. Brătianu (46).

spre raionul de tragere. Vremea pare că ține cu noi, fiind asemenea sufletului marinarilor de la Dunăre, cum a ținut să ne spună unul dintre ei. Marea calmă, ne zdruncină totuși puțin la ieșirea de după dig. Navigăm pe mare, cu navele fluviale, cu o viteză dată de cele aproximativ 1000 turații ale motoarelor, iar în absența girocompasului – inexistent la acest tip de nave - luând ca puncte de reper, vedeta de scafandri *Venus* și clădirile aflate la țarm. Ajunși în raionul de tragere, începe pregătirea instalațiilor artileristice pentru foc. Ținta este reperată, iar bubuitura tunului de calibrul 100 mm, ne ia prin surprindere, neavând timp să ne astupăm urechile. „*Scurtă și la dreapta*”, se aude vocea locotenent-comandorului Florin Teodoru, comandantul monitorului *Ion C. Brătianu*, dublat parcă de comandantul divizionului. „*10 grade la stânga și mai lungă*”, este ordinul transmis de comandantul navei către maiștrii artileriști aflați în instalația de 100 mm din prova. Artileriștii aflați sub comanda Mm I Dorinel Iacob, fac reglajele și la comanda foc lovitura se duce mai aproape de țintă. „*Ne facem încă reglajele*”, ne asigură comandorul Coman, conștient de valoarea artileriștilor din subordine. Chiar dacă nu executaseră aceste trageri de aproape trei ani, sau poate chiar din această cauză, toți doreau să demonstreze că sunt buni și că nu s-au deprofesionalizat din cauza inexistenței aceluia poligon de antrenament. Ușor, ușor, mingile de foc trimise de tunul din prova se duc în țintă, spre mulțumirea reprezentanților SMFN. Ne împrietenim și cu zgomotul, fiind nevoiți să-l suportăm, în dorința de a prinde cele mai bune

cadre, de a face fotografii care să ateste această premieră pentru Forțele Navale: tragerile navelor fluviale la mare. Nava manevrează pentru a ajunge cu pupa spre țintă, dând prilej și specialiștilor de la acel tun să ne arate măiestria lor. Canonada continuă, zgomotul produs de loviturile de calibrul 100 mm, fiind perturbate doar de cadența tragerii cu instalațiile artileristice calibrul 30 mm.

De la nava comandant a grupării – la această secvență de tragere a fost monitorul *Lascăr Catargiu*, comandat de locotenent-comandorul Augustin Aghiorghioaie – se primește comanda de intrare în formație și schimbare de drum, pentru ca cele trei monitoare să fie orientate cu prova spre țintă. Începe tragerea cu formația de nave, de precizia fiecărui artilerist, urmând să depindă calificativul secției și implicit cel al divizionului. Dar, oamenii demonstrează încă o dată că știu ce au de făcut, răzbuindu-se parcă pe ținte pentru toate neajunsurile și dificultățile lor. Marea ține cu fluvialii și cele trei nave termină cu bine tragerea cu secția. Leșim din formație, îndreptându-ne spre balizele care marchează locul de unde ar trebui executate tragerile cu APRN-urile și tragerile indirecte cu tunurile de calibrul 100 mm. Legarea la geamandură se face cu ajutorul echipei de scafandri EOD, conduși de locotenent-comandorul Adrian Onțică. Cu nava teoretic fixă, pentru că marea oricât de calmă ar fi ne mai mișcă puțin, începe executarea tragerilor cu instalațiile calibrul 100 mm. Inițial au vrut să fie trageri indirecte, pe baza informațiilor primite de la postul de observare de la țarm, transformate

apoi în trageri directe, corectate pe baza informațiilor oferite de postul de observare. Loviturile se duc spre țintă, singura problemă pe care și-o pun tragătorii, fiind acea de a nu lovi iremediabil ținta, făcându-i pe colegii de la celelalte nave să nu aibă în ce să tragă. Undeva mai jos, intră la tragere și monitorul *Mihail Kogălniceanu*. Privim proiectilele trimise de pe acesta care zboară spre țintă, în timp ce pe monitorul *Ion C. Brătianu* se pregătesc proiectilele reactive pentru a fi introduse în instalație. Ne instalăm la prova și urmărim loviturile. Șuieratul primei lovituri de APRN, ne face atenții la țintă; a fost aproape. „*Încă una pentru reglaj, mai la stânga*”, se aude vocea comandantului de navă, dublată apoi de lovitura care se îndreaptă spre

decât navele fluviale a căror echipaje și-au depășit limitele și au putut face posibile tragerile de artilerie.

„Am executat exerciții de tragere de evaluare cu nava în marș asupra unor ținte ancorate. Nava a executat trageri cu tot armamentul de la bord, acesta fiind instalațiile calibrul 100 mm, instalațiile calibrul 122 mm, tunurile de calibrul 30 mm și mitralierele antiaeriene calibrul 14,5 mm. Au fost executate: tragerea de evaluare de zi cu nava din marș asupra unei ținte navale ancorate, exercițiu de tragere de evaluare cu grupul de monitoare, de vedete blindate, asupra unei ținte navale ancorate, exercițiul de tragere de evaluare cu nava în marș asupra unei ținte aeriene ce zboară la joasă înălțime (ținta a fost marcată printr-

Pregătirea instalației pentru tragere.

Foto: Cristian Spătariu

țintă. De undeva din pupa, ambarcați pe SRS 580, ziariștii civili, privesc și ei uimiți ploaia de foc a navelor de la Dunăre. Ținta a fost încadrată bine, așa că urmează o „vijelie” de 14 lovituri. Limbile de foc, ies una câte una de pe navă, singurul regret fiind acela că ... s-au dus prea repede. „Spectacolul” însă a fost total. Omniprezent, ajutându-și mai tinerii subordonați cu sfaturile sale, comandorul Petrică Coman, comandantul Divizionului 67 Nave Purtătoare de Artilerie, cere barca de la scafandri pentru a merge să urmărească tragerile executate de celelalte nave din unitate. Rămânem la bord (echipa Grupului Mass-Media al Forțelor Navale), îndreptându-ne spre portul Midia. Însirate de-a lungul coastei, vedetele fluviale ne dau impresia că ne aflăm undeva pe Dunăre, poate între Turcoaia și Peceneaga. Și totuși, nu sunt

o rachetă de semnalizare), exercițiu de tragere de evaluare asupra unor ținte navale în staționare cu calibrul 122 mm și exercițiul de tragere de evaluare de zi cu nava în staționare, pentru sprijin cu foc și respingerea unui atac prin surprindere de la mal, cu calibrul 100 mm. După cum ați văzut și dumneavoastră, echipajul a fost foarte bine pregătit, chiar dacă timp de trei ani nu s-au executat trageri cu tunul de 100 mm și cu APRN-ul de 122 mm”, ne-a precizat la finalul unei zile obositoare locotenent-comandorul Florin Teodoru, comandantul monitorului *Ion C. Brătianu* (46). Pentru el și pentru nava pe care o comandp, urmează o nouă provocare: participarea la exercițiul trilateral Danube-Guard 07, din luna iunie.

Cu siguranță factorii de decizie de la nivelul Comandamentului Flotei și al Statului Major al Forțelor Navale, vor analiza modul de desfășurare, rezultatele și utilitatea acestor trageri. Chiar dacă misiunea lor curentă nu implică trageri în aceste zone, navele divizionului 67 NPA Brăila, au demonstrat că experimentul cu poligonul Midia-Vadu, poate fi o soluție mai bună decât neexecutarea tragerilor. Și, cu toate că mulți dintre membrii echipajelor sunt tineri și n-au mai executat tragerile cu aceste calibre, antrenamentele desfășurate în acești ani au făcut să nu existe o deprofesionalizare a echipajelor, tragerile desfășurându-se cu rezultate foarte bune.

Ce se va întâmpla însă cu poligoanele de tragere la fluviu? Vor mai exista și dacă da, vor mai trage navele din compunerea Forțelor Navale ... pe Dunăre? Probabil că da, dar nu ar fi astfel o surpriză, dacă vom vedea de acum înainte navele fluviale în raioanele de tragere de la mare, pentru că lipsa tragerilor, duce și la lipsa de motivație a artileriștilor fluviali. ■

Trageri cu APRN, calibrul 122 mm.

Foto: Cătălin Ovreiu

ALUMNI la început de drum

Text și foto: Marian Moșneagu

Sâmbătă, 17 martie, în aula Academiei Navale „Mircea cel Bătrân” a avut loc sedința de constituire a Asociației Absolvenților Academiei Navale „Mircea cel Bătrân”, comunitate intelectuală care are ca misiune principală susținerea și promovarea intereselor acestei prestigioase instituții de învățământ superior tehnic de marină și ale absolvenților săi.

În calitate de absolvent, promoția 1976, președintele României, domnul Traian Băsescu, a transmis participanților următorul mesaj: „Îmi face o deosebită plăcere să mă adresez dumneavoastră cu ocazia înființării Asociației Absolvenților Academiei Navale „Mircea cel Bătrân”, comunitate intelectuală care are ca misiune susținerea și promovarea intereselor acestora și ale absolvenților acesteia. Inițiativa constituirii Asociației reprezintă pentru mine ca absolvent al Academiei Navale „Mircea cel Bătrân” un moment de bucurie și satisfacție. Cu sinceră părere de rău că nu pot participa la acest eveniment, doresc ca prin prezentul mesaj să fiu alături de toți cei care își vor pune semnătura pe actul de constituire al acestei asociații. Este unanim recunoscut faptul că oricare dintre noi purtăm cu sfințenie în memorie amintirea celor ce ne-au călăuzit pașii pe calea învățării, cei pe care îi numim pur și simplu dascăli. Oriunde și oricând, în viață reținem clipele

petrecute în școală, de la învățătorul care ne-a deschis porțile cunoașterii prin descifrarea tainelor abecedarului, până la eruditul profesor universitar care ne-a asigurat competența profesională și încrederea în profesia aleasă. Cu atât mai mult, pentru ofițerul de marină amintirea a tot ce înseamnă Academie se constituie nu numai într-un nostalgic prilej de retrăire a amintirilor tinereții ci reprezintă cel mai puternic sprijin în îndeplinirea sarcinilor profesionale. Aflați în largul mărilor și oceanelor lumii, absolvenții

Academiei Navale „Mircea cel Bătrân” conduc nave militare sau comerciale moderne și complexe, participă activ la misiuni internaționale, desfășurate sub egida NATO și UE, asigură întreținerea și exploatarea în cele mai bune condiții a tehnicii navelor maritime și fluviale și a instalațiilor portuare. Acest lucru nu ar fi posibil fără solidul bagaj de cunoștințe și de competențe profesionale oferite de instituția care ne-a format. În larg, la sute de mile depărtare de casă, adeseori confruntat cu stihiiile vremii, singurul și

cel mai solid sprijin îl reprezintă numai ceea ce te-a învățat Academia Navală. De acest lucru sunt ferm convingși toți absolvenții acestei instituții de învățământ superior, care astăzi vor încerca să-și manifeste recunoștința și prin înființarea unei asociații care să statueze mândria de a fi absolvent al Academiei Navale. Având convingerea că această inițiativă va contribui la creșterea prestigiului de care se bucură tradiționala noastră școală de marină, atât în țară cât și în plan internațional, doresc să-mi exprim deplina adevărată la înființarea Asociației Academiei Navale „Mircea cel Bătrân” și să-i adresez tradiționalul BUN CART ÎNAINTE !

Cu multă dragoste pentru meseria noastră și cu mult respect pentru fiecare dintre dumneavoastră,

**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
Traian BĂSESCU**

Printre obiectivele principale ale asociației se numără stabilirea și promovarea unor relații de colaborare între Academia Navală „Mircea cel Bătrân”

și absolvenții săi, din toate domeniile și de pretutindeni și organizarea de acțiuni cu caracter științific, cultural, sportiv, umanitar și social, menite să contribuie la promovarea imaginii și la ridicarea prestigiului instituției și a absolvenților acesteia pe plan național și internațional. De asemenea, se va avea în vedere informarea și încurajarea tinerilor pentru a urma cariera de ofițer de marină militară și comercială, dezvoltarea colaborării naționale și internaționale cu organizațiile similare, menținerea și dezvoltarea tradițiilor specifice, cultivarea spiritului de apartenență la comunitatea universitară a academiei, și nu în ultimul rând, sprijinirea morală și logistică a membrilor acesteia.

Cu unanimitate de voturi, președinte al comitetului director al Asociației Absolvenților a fost ales domnul viceamiral (rtg.) ing. Ilie Ștefan, fost comandant al instituției.

Din colectivul director al Asociației mai fac parte clc Constantin Simion, căpitanul șef al Căpitaniei Portului Midia și Oficiilor de Căpitanii Mamaia și Jurilovca, clc Costin Diaconu, expert I.M.S.C. Panama,

contraamiralul de flotilă Mircea Rusmănică, comandantul Flotei, comandorul (r) Ovidiu Ionescu și căpitanul secund Adrian Mihălcioiu, președintele Sindicatului Liber al Navigatorilor din Flota Maritimă Comercială și inspector coordonator în cadrul Federației Internaționale a Lucrătorilor din Transporturi – vicepreședinți, clc Mihai-Alexandru Guriță – secretar general, clc Mihail Dunaev, clc Andrian Mihei, președinte/director general al S.C. Mihei Shipping and Trade SRL Constanța, căpitan-comandor dr. Marian Moșneagu, redactorul-șef al Grupului Mass-Media al Forțelor Navale, comandorul (r) dr. ing. Traian Moșoiu, profesor asociat la A.N.M.B., electricianul șef Dumitru Teodorescu și căpitanul ing. Cătălin Clinci – membri al secretariatului și comandorul Gheorghe Luțaș, căpitan-comandor dr. Virgil Ene-Voiculescu și căpitanul Cătălin Popa – membri în comisia de cenzori.

Printre membrii fondatori se numără și șeful Statului Major General, amiralul dr. Gheorghe Marin, care a transmis participanților felicitări pentru inițiativa înființării Asociației Absolvenților Academiei Navale „Mircea cel Bătrân”. ■

Martedì, 20 martie, în holul Bibliotecii Universitare „Comandor Eugeniu Botez” a Academiei Navale „Mircea cel Bătrân” a fost celebrată Ziua Francofoniei. În prezența studenților marinari, a ofițerilor cursanți de la cursul de limba franceză și a unor cadre didactice universitare, doamna Sanda Dragalina, șefa bibliotecii universitare a evocat sprijinul acordat de Academia Navală din Brest în formarea primilor ofițeri ai Marinei Militare Române. Semnificația manifestărilor organizate cu prilejul Zilelor Francofoniei a fost subliniată și de doamnele Mihaela Postelnicu de la Alianța Franceză Constanța și Claire Chassain de la Universitatea Clermont Ferrant din Franța. În această atmosferă festivă, au fost evidențiate evoluția ascendentă a schimburilor interculturale româno-franceze, parteneriatele cultural-științifice și metodice inițiate și promovate de Asociația de Prietenie Brest-Constanța, precum și relațiile tradiționale existente între marinele celor două țări. (M.M.)

Tineri sub arme! Jurământ de credință

Text și foto: Căpitan ing. Mihai EGOROV

Din ianuarie 2005, odată cu „dispariția” militarilor în termen și profesionalizarea Forțelor Navale, ceremonialul jurământului militar s-a desfășurat doar în instituțiile militare de învățământ ale Forțelor Navale - Academia Navală „Mircea cel Bătrân” și Școala Militară de Maiștri a Forțelor Navale „Amiral Ion Murgescu”.

Emoția și sobrietatea, au fost poate elementele definitorii ale ceremonialului de depunere a jurământului militar de către prima serie de soldați voluntari din Forțele Navale, desfășurat sâmbătă 28 aprilie, la Centrul de Instrucție al Forțelor Navale din Mangalia. La ceremonialul de care tinerii sodați voluntari își vor aminti toată viața, au fost alături de aceștia, contraamiralul de flotilă Dorin Dănilă, șeful Statului Major al Forțelor Navale, contraamiralul de flotilă Gheorghe Petria, locțiitorul șefului SMFN, comandorul dr. Nicolae Vâlsan, șeful Instrucției și Doctrinei din SMFN, contraamiralul de flotilă Mircea Rusmănică, comandantul Flotei, colonelul dr. Florinel Damian, consilierul ministrului Apărării, comandanții unităților militare ale Forțelor Navale din garnizoanele Constanța, Mangalia, Tulcea, Brăila și Babadag, cadre militare în rezervă și retragere, veterani de război, părinți, rude și prietenii. Emoția rostirii jurământului militar, a fost simțită atât de voluntarii, care consimeau să devină militari

ai Armatei române, dar deopotrivă și de părinții și rudele acestora. „La început a fost mai greu, dar acum suntem pregătiți. Am ales armata, pentru că am spus că și eu pot face asta. Condițiile sunt foarte bune, avem tot ce ne trebuie. Ne-am pregătit pentru ceremonialul de stăzi, dar am avut emoții”, ne-a mărturisit, soldatul voluntar Anamaria Antonof.

„Nu este un moment mai înălțător decât jurământul militar. El este legământul nostru suprem făcut patriei, ai cărei fii, fiice sau slujitori suntem deopotrivă. De azi sunteți militari ai Armatei române. Acest moment marchează în același timp încheierea primului modul al instrucției militare generale. Faceți parte din primul ciclu de instruire al sodaților și gradaților voluntari din Armata României, dar trebuie să rețineți un lucru foarte important, nu sunteți singuri. Lângă dumneavoastră se află colegii și superiori, camarazii de arme, împreună veți învinge toate obstacolele. Dumneavoastră sunteți viitorul Marinei”, le-a spus celor mai tineri marinari din Forțele Navale, contraamiralul de flotilă Dorin Dănilă.

Comandorul Gheorghe Dănilă, comandantul Centrului de Instrucție: „Dragi ostași marinari, de astăzi înainte, prin jurământul pe care-l veți depune în fața drapelului de luptă, vă angajați cu toată ființa să vă îndepliniți cu cinste și demnitate misiunea de a apăra pământul strămoșesc, independența și suveranitatea patriei noastre România.”

Rostirea jurământului militar și defilarea celor mai tineri marinari ai Forțelor Navale au reprezentat încheierea părții oficiale a sărbătorii de sâmbătă. Da, a fost o sărbătoare în adevăratul sens al cuvântului, pentru că atât viitorii lor comandanți cât și rudele și prietenii veniți la Mangalia, i-au putut urmări în cadrul unor exerciții demonstrative de luptă, de înviorare sau de educație fizică. Pe platoul Centrului de Instrucție, printre „salturile înainte și înapoi” executate de plutonul care se pregătește pentru batalionul de Infanterie Marină și flotările sau genoflexiunile demonstrative, Muzica Militară a Forțelor Navale a oferit celor prezenți un veritabil concert. Repertoriul fanfarei condusă de entuziastul maior Cornel Ignat, a cuprins atât muzică militară de fanfară, cât și melodii populare, savurate de cei prezenți. De la atmosfera sobră a ceremonialului depunerii jurământului, totul s-a transformat într-o atmosferă de sărbătoare, destinsă, hora întinsă pe platou fiind indiciul că manifestările organizate cu ocazia Zilei Porților Deschise s-au bucurat de succesul așteptat.

Tinerii marinari se bucură de încrederea conducerii Forțelor Navale că se vor forma ca oameni și ca profesioniști în specialitățile lor. Au trecut deja la modulul al doilea de instruire - modulul perfecționării instruirii de specialitate – și numai de ei depinde acum să devină acei soldați voluntari de care unitățile Forțelor Navale au atâta nevoie.

Remember

Un alt fel de PAȘTE

Comandor (rtg) Nicolae Preda

Când la Episcopia Tomisului din Constanța, la miezul nopții se rostea „Cristos a Înviat, veniți să luați lumină”, distrugătorul *Mărăști* cu semnul „Crucii și Doamne ajută”, se îndrepta solitar, cu mașinile „pe drum” spre Sevastopol, pentru a participa la „Evacuarea Crimeei”. Zilele de 16-18 aprilie 1944, de Paște, apar în memoria vizuală trăirile impuse atunci.

....

Eram aspirant, promoția 1942, recent transferat la distrugătorul *Mărăști*, de la canoniera *Eugen Stihi*. Se făcuse ziuă. Identificăm departe în prova fortul Constantin – Sevastopol. Artileria sovietică deschide focul asupra noastră; evităm și intrăm în baia Streleskaia, ancorăm. Proiectile trasoare trec pe deasupra noastră pentru a ne localiza. Orele se duc, se aporpie ora plecării, conform ordinului, ieșim în rada exterioară; lună plină, marea calmă. Se formează convoiul din șase nave cu *Mărăști*, nava comandant, în prova. Se apropie un zgomot de avion, ajuns la vedere, mare cât toate zilele, ne acoperim capul cu ambele brațe și așteptăm. Ce nume?! Numai Dumnezeu știa; inima o luase din loc, avionul s-a dus, ducă-se în „plata Domnului” și s-a dus. Noi, cu ochii întrebători, cu mâna pe umerii aproapelui, suntem aceeași ca acum câteva clipe?! Da, eram aceeași, iar convoiul se îndrepta spre litoralul românesc. Se face ziuă, soarele răsărise din mare și ... atenție mărită; alarmă submarină; se navigă în zig-zag, începe atacul antisubmarin, grenadarea. Navele își recupă locul în formație și ... spre Constanța.

Pe la orele 10-11 (prima zi de Paște) patru bombardiere sovietice atacă în zbor orizontal convoiul; după numai câteva minute, alte două în picaj, lansează patru bombe asupra cargoului *Alba Iulia*. Avariat ușor de a treia bombă, prova babord, la linia de plutire, se înclină ușor, se stabilizează și plutește în derivă. O parte din cei evacuați sar în mare; apa rece, brațele se agită deasupra capului, dar ... încet, încet dispar. Naufragiați, un decor de groază, navele ușoare salvează ce se mai poate; amerizează și două hidroavioane germane, în același scop. Celelalte cinci nave, mai ușoare, continuă drumul spre Constanța, în timp ce *Mărăști* rămâne în zonă, pentru securitatea cargoului, navigând în cercuri largi, în jurul acestuia.

Combustibil și apă (chiar desalinizată) strict necesar până la Constanța, solicită înlocuirea „de urgență”. Apar la orizont, cu proiectoarele aprinse, distrugătoarele Tip R. Se predă ștafeta, iar *Mărăști*, solitar, așa cum plecase, se îndreaptă spre Constanța. Ziua s-a dus; ceață, semnalele luminoase ale farului Tuzla nu apar. Trecusem de miezul nopții, exista temerea de a intra în barajul de mine și?! Nu știam care era atmosfera la Comanda de navigație; s-a constatat că în condițiile arătate, intrasem în interiorul barajului de mine. Astfel, se poate afirma că „echipajul de pe *Mărăști*”, s-a născut a doua oară, fără certificat de naștere.

Anii au trecut, suntem în 2007, am îmbătrânit 87 de ani, iar eu scriu acum acest „Remember” de Paște.

Marinari români pe Muntele Athos

Căpitan-comandor
dr. **Marian MOȘNEAGU**

Contactele marinarilor români cu comunitatea monahală ortodoxă de pe Muntele Athos datează încă din epoca lui Ștefan cel Mare. Astfel, intensele relații comerciale ale Moldovei cu bazinul mediteranean sunt confirmate de arsanaua Mănăstirii Zografu de la Muntele Athos, zidită de domnitor pe țărmul de sud-est, adică turnul și portul pentru corăbii, atestate de o pisanie cu următorul conținut: „Io, Ștefan Voievod, cu mila lui Dumnezeu domn al Moldovei, fiul lui Bogdan Voievod am făcut acest turn de corăbii la anul 6983 (1475)”.

Nici marinarii militari nu au ocolit locurile sfinte de la Athos. La 2 iunie 1891, aflat în marș de la Salonic spre Istanbul, crucișătorul *Elisabeta* a luat la remorcă, din cauza vântului puternic, un caic al călugărilor de la Muntele Athos.

Între 7-8 mai 1923, o delegație a elevilor Secțiilor Pregătitoare și Aplicație ale Școlii Navale, precum și ai Școlii de Marină, ambarcați pe vaporul S.M.R. *Principesa Maria*, improvizat ca navă-școală, au făcut o escală la Muntele Athos.

În vara anului 1924, Inspectoratul Marinei a dispus ca trei din cele patru canoniere - *Locotenent-comandor Eugen Stih*, *Locotenent Remus Lepri* și *Căpitan Constantin Dumitrescu* să execute o călătorie de instrucție, studii și antrenament în Marea Mediterană, sub conducerea căpitan-comandorului Eugeniu Roșca. În dimineața zilei de 1 august, contraamiralul Vasile Scodrea, comandantul Diviziei de Mare, însoțit de statul său major, a sosit în portul Constanța pentru a inspecta navele și echipajele înaintea plecării. Cu acest prilej, comandantul Marinei Militare a

precizat: „După 21 de ani, Marina noastră a reluat călătoriile în străinătate în îndoitul scop: să facă ca pavilionul românesc să fâlfâie alături de al celorlalte națiuni în afară de hotarele Țării și ca personalul să vadă lucruri noi și să capete cunoștințe pe care cu greu le-ar putea dobândi numai prin citire. Voi, marinari, ați fost sortii să reluați aceste călătorii dar tot vouă vă incumbă sarcina de a păstra faima înaintașilor voștri, câștigată prin modul de a se purta în țările străine. Să căutați deci să nu fiți mai prejos, ci dimpotrivă printr-o purtare demnă să cimentați ceea ce s-a câștigat în trecut. Să nu uitați o clipă că puntea pe care călcați reprezintă un petec din pământul românesc, oriunde vă veți găsi și că orice faptă a voastră se răsfrânge asupra țării întregi. Să profitați de călătorie cât mai mult, astfel ca întorcându-vă la vetrele voastre să puteți istorisi cele ce ați văzut și trăit, atrăgând asupra voastră admirația concetățenilor voștri iar în voi să vă simțiți mândri că ați putut povesti lucruri trăite și necunoscute de cei ce vă ascultă”.

Cu acest prilej, o delegație a marinarilor români a efectuat o vizită la Muntele Athos, consemnată în Registrul istoric al canonieriei: „*Navigăm spre Muntele Athos până a doua zi la ora 7.45 (13 august - n.n.), când ajungem și ne apropiem de schitul românesc „Prodom”. Ne ținem în apropierea acestui schit, fără să ancorăm, până la orele 14.00. În acest timp, ofițerii, maiștrii și câțiva soldați merg la uscat și suie sus, la schit, pentru a-l vizita. Călugării ne primesc foarte bine și sunt bucuroși de apariția noastră acolo. Mănăstirea este frumușică, are 70 de călugări, grădinării de zarzavat și pomi prin prejur, 4000 măsline în Insula Samos etc. Mănăstirea depinde de Mănăstirea grecească Lavra din apropiere, căreia îi plătește 60 drahme*

pe an. Salonul de primire al mănăstirii are multe portrete de domni și oameni politici români, de asemenea portretele călugărilor întemeietori etc, precum și tablouri ce reprezintă pe „Mircea” și „Elisabeta”, vechile vase românești. Către ora 12.00 plecăm la canoniere, împreună cu starețul schitului și câțiva călugări, care fac înainte de plecare o slujbă religioasă la vasul-comandant. Dăm de la fiecare canonieră petrol și făină pentru călugări. La orele 14.00 (13 august) plecăm la mănăstirea rusească „Pantelimon”, unde este un oarecare adăpost și geamanduri pentru legal”.

Sub semnătura căpitan-comandorului Eugeniu Roșca, în nr. 2/februarie 1925 al „Buletinului Marinei” se menționează: „Călugării români s-au simțit mai mândri și mai protejați că nave de război naționale au

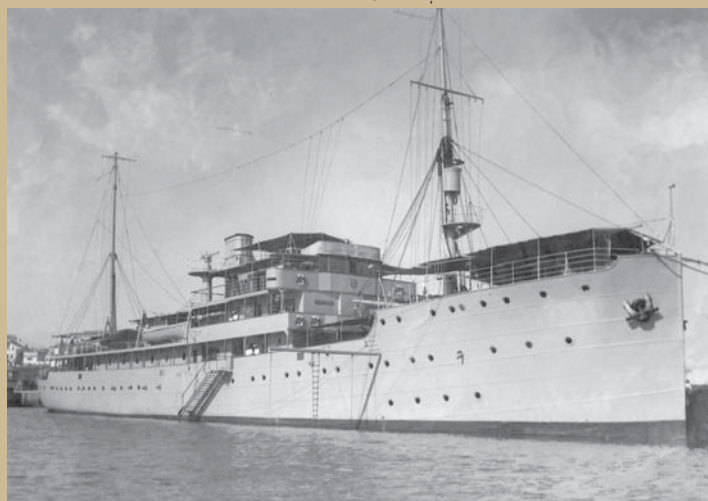
Canoniera Dumitrescu într-un port grecesc.

Crucișătorul Elisabeta.

Nava școala Constanța.

Elevii școlii navale la bordul canonieriei Stih.

Diploma ctitorie – canoniera Dumitrescu.

venit să-i viziteze. Comandantul superior, căpitan-comandor Roșca și ofițerii merg la țărm și iau parte la un serviciu divin, slujit în Biserica „Prodom” de arhimandritul Pimen și toți călugării mănăstirii. Călugării se simt înălțați și sprijiniți la vederea pavilionului românesc ce flutură în bătaia vântului pe canonierele noastre. În radă alături de navele noastre se mai află un contratorpilor american, venit pentru sprijinirea morală a călugărilor din mănăstirile rusești, puse sub protecția guvernului american”.

În perioada 24 iulie-25 august 1925, canoniera Căpitan Constantin Dumitrescu a efectuat un marș de instrucție în Marea Mediterană, prilej cu care a efectuat o nouă escală la Muntele Athos. Conform Registrului istoric al navei, „În aceeași zi (22 august - n.n.) la ora 19.30 părăsim Salonicul și luăm drumul spre Muntele Athos. Navigăm în bune condiții toată noaptea și la ora 6 ne aflăm în partea de est a Muntelui Athos, în apropierea schitului românesc Prodom. Cu oarecare greutate găsim un fund favorabil pentru ancorare (25 metri) în micul golf din fața schitului foarte aproape de coastă unde ancorăm. Ofițerii, elevii și echipajul vizitează schitul și fiind duminică, asistăm la serviciul religios. Călugării vizitează apoi canoniera, se face o sfeștanie la bord. Se dă schitului un ajutor de 3000 lei precum și făină și motorină”.

Din „Buletinul Marinei” nr. 9/septembrie 1925 aflăm că „În dimineața zilei de 23 august nava ancorează în fața Mănăstirii românești „Prodomul”, se debarcă și asistă la serviciul religios, vizitându-se apoi mănăstirea. Se fac câteva daruri din partea navei pentru mănăstire, călugării având prea puține mijloace de trai. Între altele, li se dă o orecare cantitate de motorină pentru un vas cu motor al mănăstirii. Se ambarcă pentru țară doi călugări și 15 icoane ce urmează a fi duse la București”.

Printr-o scrisoare trimisă Muzeului Marinei Române la 31 mai 1972, amiralul în retragere Petre Bărbuneanu rememorează acest eveniment: „Prin dosarele mele am găsit această diplomă de la Muntele Athos, unde se află un schit românesc de călugări pe care l-am vizitat cu nava-școală canoniera „Căpitan Constantin Dumitrescu” la 23 august 1925, pe timpul călătoriei de instrucție în Marea Egee. Nava era amenajată special numai pentru Școala Navală de care depindea și cu care elevii făceau ieșiri în mare o dată pe săptămână pentru aplicații practice pe orice vreme ar fi fost în ziua aceea. În călătoria de instrucție din 1925 din Marea Egee pe navă erau imbarcați toți sublocotenenții din Școala de Aplicație și toți elevii Școlii Navale, al cărei comandant eram eu în acel timp”.

Pentru desăvârșirea instrucției practice

nautice, în perioada 2-19 septembrie 1933, nava-școală *Constanța* a executat un voiaj de studii în Arhipelagul grecesc, având la bord elevii Școlii Navale și ofițerii-elevi ai Școlii de Aplicații, sub comanda căpitan-comandorului Alexandru Dumitrescu. Pentru efectuarea acestui voiaj, Regele Carol al II-lea a donat „din caseta particulară” 100 000 lei, iar Eduard Mirto, ministrul Lucrărilor Publice și Comunicațiilor 100 tone de motorină din fondurile Direcției Generale a Porturilor și Căilor de Comunicație pe Apă.

În dimineața zilei de 14 septembrie, nava a acostat la Muntele Athos. Aici „se vizitează mănăstirea românească „Prodom”, servită de 50 monahi și un stareț. Conservatori ai datinilor bisericești, monahii s-au arătat binevoitori și primitivi. Bordul a donat motorină și un sac de făină. Mănăstirea a fost expropriată de averile ce avea, rămânându-i ca singură sursă de întreținere o barcă cu motor pentru pescuit și foarte puțin teren pentru cultivat”.

Reincluderea Sfântului Munte Athos – liant al ortodoxiei de pretutindeni și centru prin excelență al monahismului ortodox - printre escalele spirituale ale marinarilor români ar fi o inițiativă benefică fiecărui călător pe mare în parte și Forțelor Navale, în ansamblul lor.

Bucuria torpilorului CENTENAR

Căpitan-comandor
dr. **Marian MOȘNEAGU**

Fericitul posesor al celui mai original *certificat de longevitate*, alături de care am avut privilegiul să petrec clipe memorabile, miercuri, 18 aprilie a.c., în chiar ziua încununării celui de-al 100-lea an în corola tumultuoasei sale vieți, a urmat, întrucâtva destinul tatălui său.

Plecat voluntar din Bordușanii Ialomiței, la numai 18 ani, în locul fratelui mai mare, căsătorit de tânăr, tatăl său, Petre Bucur s-a înrolat în anul 1899 în Marină, unde avea să ajungă tunar și gornistul crucișătorului *Elisabeta*.

După armată, căsătorit, la rândul-i, în 1907 și-a luat nevasta, Elena și cei doi copii și s-a mutat la Constanța, unde a găsit de muncă. Adică a cărat din greu pământ la umplutura portului. Aici, personajul nostru a copilărit printre construcțiile cartierului de deasupra tunelului și a stației T.F.S.

În timpul primului război mondial, tatăl, ajuns marinăr pe remorcherul *Julietta*, a fost nevoit să-și evacueze familia din cătunul ialomițean Lăteni în

cartierul gălățean Bădălan, apoi chiar pe draga pe care soțul fusese numit căpitan.

Abia în toamna anului 1918, familia Bucur a revenit la Constanța, unde a găsit casa intactă, dar goală.

Destinul a făcut ca la 14 noiembrie 1920, eroul nostru să devină unul din

cei 120 de elevi ai Institutului Maritim, nou înființat. În această postură a călcat pe urmele tatălui său, făcând cunoștință cu ambianța cazonă de pe crucișătorul *Elisabeta*, comandat de viitorul contraamiral Aurel Negulescu, alias Moș Delamare. Dormitul în hamac, suspendat sau pe jos, printre șobolani, înnegrit peste noapte de funinginea godinului de încălzit din cazarma bastimentului, travaliul cursurilor transcrise pe genunchi, în cazarma prova de sub teuga navei, deprinderea marinăriei tradiționale, antrenamentul în trasul la rame, pe bărcile de 8 și balenierele de 4 rame, în gura portului, pe valuri amenințătoare... Apoi ritualul de fiecare sâmbătă, „la sac”, pentru a-și spăla, cârpi și lustrui hainele și cazarmamentul, mersul desculț pe puntea crucișătorului, bricuită duminică de duminică cu cârpe de tendă și nisip, așezați în genunchi pe trei rânduri, până ce filele, limpezite cu apă, deveneau ca lămâia. Și, în final, toaletarea alămurilor, furbișate cu piatră englezească și alifia „Amor”.

Cu timpul, în curtea Școlii Navale de pe str. Traian nr. 53 s-a călit matinal, la înviorare și s-a spălat marinărește iarna, în albiile cu apă înghețată.

A urmat ucenicia pe bricul *Mircea*, unde a excelat la manevra bărcilor cu vele și s-a evidențiat în luptele navale, regizate de Ziua Marinei, dintre ambarcațiuni.

Primele voiaje de instrucție, în mai 1922, cu pasagerul *România*, la Istanbul și în vara lui 1923, cu pachebotul *Principesa Maria*, în Marea Marmara și Marea Egee, i-au deschis noi orizonturi.

Practica marinărească și-a desăvârșit-o pe torpiloarele *Vârtejul*, cu care a atins Brăila, în căutarea banditului Terente, respectiv *Zborul*, pe distrugătorul *Mărăști*, în docurile Șantierului Naval Galați și apoi la Napoli sau pe un șlep exilat la Sulina, unde a văzut, întâia oară, torpilele rusești de 381 mm.

Abia în anul IV, în școala mutată pe str. Mircea cel Bătrân, în cazarma Bazei Navale Constanța, i-a fost hărăzit să urmeze specialitatea Torpile.

La 24 decembrie 1926 a fost avansat maestru stagiar, astfel încât a întâmpinat noul an 1927 cu bucuria primei solde de 8374 lei!

La 1 februarie 1927 a fost detașat, împreună cu ceilalți 8 colegi de promoție, la Batalionul de recruți. În calitate de comandant al plutonului 2 din Compania a III-a, a contribuit la transformarea recruților în marinari adevărați.

După doi ani petrecuți pe distrugătorul *Mărăști*, în primăvara anului 1929 a fost repartizat la Depozitul de Torpile de la Dana zero. Aici a improvisat un Atelier de torpile, a instalat un banc de balansat giroscopale și unul pentru reglarea aparatelor de imersiune ale torpilelor și, tot demontând și montând torpile uzate, a pătruns ca nimeni altul taina

acestei arme noi pentru Marina Regală Română.

Perioada 6 iulie 1931 – 14 aprilie 1933 a petrecut-o la Napoli, ca membru în comisia de supraveghere și recepție a torpilelor și tuburilor lanstorpilor de pe viitoarele distrugătoare *Regele Ferdinand* și *Regina Maria*, achiziționate de statul român.

În toamna anului 1935 a repetat aceeași experiență cu nava-bază *Constanța*, la Fiume, pentru recepția torpilelor primului submarin românesc *Delfinul*.

După un an petrecut la bordul distrugătorului *Regele Ferdinand*, în primăvara anului 1938 destinul său s-a legat definitiv de Atelierul de torpile. Aici a lucrat cot la cot cu pușinii specialiști din Marină și pe timpul celui de-al doilea război mondial, cu nemții, care i-au completat atelierul cu motocompresoarele mult râvnite, indispensabile pregătirii și aprovizionării navelor de luptă cu torpile minuțios și eficient reglate.

Potrivnic noii orientări politice a țării și propagandei bolșevice, după

Maistrul Bucur la 100 de ani.

război a schimbat de drum, la 9 septembrie 1946 fiind trecut în cadrul disponibil. Prevalându-se de brevetul de ofițer maritim III, obținut cu concursul comandorului Constantin – Bibi Costăchescu, a devenit secretar al Sindicatului Marinarilor Civili. În anii 1947-1948 a navigat cu motonava *Transilvania*.

Din lipsă de specialiști, în iunie 1949 a fost concentrat și a refăcut parțial Atelierul de torpile, indispensabil Marinei Militare. Perseverent în privința convingerilor sale politice, în anul 1950 a fost exclus din partid și degradat.

Ulterior a activat, cu aceeași demnitate și probitate profesională, ca mecanic la Uzina Electrică a Canalului Dunăre-Marea Neagră, maestru fochist la Uzina „Ovidiu II” și tehnician I energetic la I.H.R. Mamaia.

S-a pensionat la 1 noiembrie 1969, supraviețuind vremurilor și multor generații de marinari.

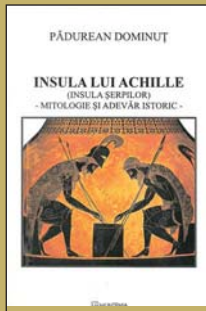
După Revoluție, în semn de respect pentru crezul și reputația sa profesională, a fost reabilitat și avansat la gradul de ... maior!

... Sâmbătă, 14 aprilie 2007, Liga Maiștrilor Militari de Marină și Statul Major al Forțelor Navale l-au celebrat pe cel mai vârstnic marinăr român printr-un spectacol de gală, organizat în sala de spectacole a Cercului Militar Constanța. Mesaje aniversare, inclusiv din partea Președinției, felicitări în proză și în versuri, diplome, plachete și florile acestei primăveri unicat i-au fost rezervate, în exclusivitate.

Recordul de longevitate aparține torpilorului GHEORGHE BUCUR, iar bucuria de a fi contemporani cu venerabilul centenar, nouă, tuturor!

LA CÂT MAI MULTE PRIMĂVERI FERICE, MAESTRE BUCUR! ■

Volumul *Portul Constanța între tradiție, actualitate și perspective*, editat de Universitatea Ovidius Constanța, Facultatea de Istorie și Științe politice și Centrul de Studii și Cercetări ale Istoriei și Civilizației Zonei Mării Negre (secolele XIX-XXI), în parteneriat cu Compania Națională Administrația Porturilor Maritime Constanța S.A. a apărut la inițiativa și sub coordonarea prof. univ. dr. Valentin Ciorbea. Lucrarea este dedicată împlinirii a 110 ani de la inaugurarea oficială a lucrărilor de construcție și modernizare a portului Constanța (16 octombrie 1896 – 16 octombrie 2006) și este structurată pe patru secțiuni: Portul Constanța în lumina istoriei, Portul Constanța – actualitate și perspective, Portul în mărturie documentare și Portul Constanța în repere bibliografice. Printre autorii volumului se numără amiralul dr. Gheorghe Marin – „Portul Constanța, parte componentă a comunicației maritime”, comandorul dr. Marian Sârbu – „Oportunitățile de care dispune orașul-port Constanța în domeniul economic și social prin apartenența sa la zona Mării Negre”, căpitan-comandorul dr. Marian Moșneagu – „Portul Constanța sub ocupație sovietică (1944-1958)”, muzeograf drd. Florin Stan – „Portul Constanța: poartă deschisă evreilor spre „țara promisă” între anii 1940-1944” și contraamiralul (r) George Petre – „Portul Constanța în paginile revistei *Marea Noastră*, publicație a Ligii Navale Române”.

După volumul de real succes și maximă necesitate pentru clarificarea statutului juridic și apartenenței fără echivoc la teritoriul României a Insulei Șerpilor – *Insula Șerpilor*, Editura „Muntenia”, Constanța, 2004, prima monografie românească și internațională a acestui disputat teritoriu pontic - reputatul prof. univ. dr. Dominuț Pădurean, cadru didactic în cadrul Academiei Navale „Mircea cel Bătrân” revine asupra subiectului – menținut în actualitate pe plan diplomatic – cu o nouă lucrare. Este vorba despre *Insula lui Achille (Insula Șerpilor)* – *Mitologie și adevăr istoric*, Editura „Muntenia”, Constanța, 2007, 184 p. Autorul tratează, într-o manieră demnă de reputația cercetătorului preocupat până la obsesie de profunzimea investigației pluridisciplinare, personalitatea eroului „Iliadei” lui Homer și al tuturor grecilor Achille, dimensiunile mitologice ale legăturilor acestuia cu zona insulară, precum și mărturiile arheologice privind existența pe insulă a templului și cultului eroului, pe baza vestigiilor descoperite în arealul insular.

Locotenent-colonelul (r) dr. Constantin Anechitoae este semnatarul lucrării *Introducere în drept portuar*, Editura Bren, București, 2007, 628 p. În evaluarea evoluției dreptului maritim, autorul nu ezită să reexamineze coordonatele evoluției transportului și comerțului maritim, precum și componentele dreptului maritim, respectiv dreptul internațional public maritim, dreptul mării, dreptul internațional privat maritim, dreptul administrativ și dreptul comercial maritim și evident, dreptul portuar. Într-o abordare originală și atotcuprinzătoare, autorul inventariază problematica vastă și complexă a porturilor maritime – definiție, importanță, statut juridic, regimul juridic al conducerii porturilor maritime, doctrine manageriale, clasificarea și componentele porturilor maritime, regimul porto franco etc. Referindu-se explicit la exploatarea porturilor maritime românești, autorul clarifică noțiunile de bază referitoare la regimul juridic și clasificarea dreptului de proprietate, autoritățile și serviciile portuare, tipologia activităților de transport naval desfășurate în porturile maritime românești, protecția și securitatea activităților portuare, precum și probleme legate de proliferarea pirateriei, regimul epavelor, jurisdicția portuară în cazul conflictelor armate, precum și prevederi ale Comunității Europene în domeniul activităților portuare. Completată cu un număr consistent de acte normative specifice mediului portuar maritim și fluvial de ieri și de azi, convențiile maritime internaționale semnate sau ratificate de România și o bibliografie tematică minuțios selectată, lucrarea este relevantă pentru această subramură a dreptului maritim, care tinde să se impună ca disciplină juridică „autonomă” în sistemul științelor juridice.

La Editura Centrului Tehnic-Editorial al Armatei a apărut recent, sub semnătura viceamiralului în retragere Constantin Iordache, lucrarea *Elemente de artă militară maritimă*. În cele 400 de pagini, însoțite de numeroase schițe, grafice și fotografii alb-negru și color, autorul – exigent și avizat analist militar al domeniului – soluționează două teme esențiale pentru trecutul, prezentul și, deopotrivă, viitorul Forțelor Navale – strategia maritimă și tactica navală. Deosebit de utilă pentru toți marinarii și îndeosebi pentru ofițerii de stat major de la toate eşaloanele, comandanții de nave cât și pentru ofițerii cursanți din cadrul Școlii de Aplicație a Forțelor Navale „Viceamiral Constantin Bălescu” și aspiranții Academiei Navale „Mircea cel Bătrân”, lucrarea – apărută sub egida Asociației „Clubul Amiralilor” - este o amplă sinteză a

problematicii deosebit de vaste și mai mult ca oricând actuale a puterilor, doctrinelor și politicilor maritime ale statelor lumii, evaluate în evoluția lor cronologică, pe baza experienței liderilor consacrați în spațiul maritim și a învățămintelor desprinse din desfășurarea principalelor conflicte armate ale omenirii. În egală măsură, viceamiralul (rtg) Constantin Iordache abordează, prin prisma teoriilor unor consacrați exegeți și a școlilor occidentale de marcă, geopolitica activităților maritime, geostrategia și strategia maritimă în diferite epoci, neezitând să analizeze tendințele în evoluția strategiei maritime a S.U.A., Federației Ruse, Franței, Turciei, Ucrainei și României la începutul secolului al XXI-lea. Partea a doua a lucrării este rezervată tacticii navale, subiect predilect al fostului locțiitor al comandantului Marinei Militare. Astfel, autorul evidențiază corelația dintre tactică, arta operativă și strategie, evoluția tacticii navale de-a lungul secolelor, cu reliefaarea experienței românești în domeniu, caracteristicile luptei pe mare, concepte și elemente de tactică navală – tactica acțiunilor pe comunicațiile maritime, respectiv de proiecție a puterii navale asupra uscatului, precum și tactica acțiunilor de luptă contra minelor, de minare, a apărării obiectivelor importante din marea teritorială și zona economică exclusivă și tactica fluvială.

Institutul pentru Studii Politice de Apărare și Istorie Militară a inaugurat colecția „Marea Neagră – istorie-geopolitică”, îngrijită de Sergiu Iosipescu, cu volumul „Marea Neagră de la „Iacul bizantin” la provocările secolului XXI”, o excelentă culegere de studii coordonată de directorul instituției, generalul-maior (r) dr. Mihail E. Ionescu. Apărut în 2006 la Editura Militară, volumul reunește 10 studii ale unora dintre cercetătorii institutului, menite să ofere o perspectivă istorică actualei chestiuni a Mării Negre. În ordine cronologică, acestea sunt: „Marea Neagră, „Iac bizantin” – Alexandru Madgearu, „Marea Neagră, de la Imperiul Mongol și coloniile genoveze la afirmarea statelor riverane și cucerirea otomană (1204-1484)” – Sergiu Iosipescu, „Marea Neagră, „Iac otoman” – Mircea Sorescu, „Internaționalizarea chestiunii Mării Negre și a Strămtorilor 1774-1856” – Sergiu Iosipescu, „Marea Neagră, de la Războiul Crimeii la Primul Război Mondial (1856-1914)” – Ruxandra Vidrașcu, „Marea Neagră în preajma și în timpul Primului Război Mondial – Șerban Pavelescu, „Marea Neagră în relațiile internaționale din perioada interbelică – Petre Otu, „Arealul pontic în anii celui de-al Doilea Război Mondial” – Gheorghe Vartic, „Marea Neagră în timpul Războiului Rece. 1945-1990” – Laurențiu-Cristian Dumitru, Șerban Pavelescu și „Securitate și stabilitate în bazinul Mării Negre în epoca post-Război Rece” – Mihail E. Ionescu. (M.M.)

Sfârșit de drum sau poate doar un nou început

Căpitan ing. **Mihai EGOROV**

Alte măști, aceeași piesă ... Se pare că în ultimii doi ani, schimbările din echipa Grupului Mass-Media al Forțelor Navale se produc mai repede decât ar impune regulamentele militare, sau decât ne-am fi așteptat, noi cei din interiorul lui. Cam în aceeași perioadă a anului trecut, anunțam schimbări în echipa redacțională. Pleca atunci într-o funcție la SMFN, „un entuziast în presă”, redactorul-șef de la acel moment, locotenent-colonelul Leonard Mocanu. Viața redacției a continuat cu reușitele și lucrurile mai puțin reușite, cu un nou redactor-șef și un nou stil de conducere. Din păcate, mijlocul lunii aprilie 2007, a adus un nou val de schimbări, părăsind de această dată echipajul redactorul-șef și unul din cei doi redactori. Dacă pentru primul, plecarea poate fi considerată ca o promovare, fiind mutat într-o funcție potrivit domeniului de pregătire - istoria -, pentru redactor (nu se poate feminiza din păcate acest termen), reprezintă o încheiere a perioadei contractului, fără ca legea să-i permită să rămână, chiar dacă activitatea ei la GMMFN a fost bună. Cu siguranță nimeni nu este de neînlocuit și în această profesie, dar celor care-i vor înlocui le va fi mai greu, pentru că prin natura domeniului de activitate, continuitatea este unul din factorii importanți ai reușitei. Iar în lipsa unei definiri clare a statutului și rolului jurnalistului militar, a unei motivații corespunzătoare muncii depuse, stabilitatea personalului pe funcții a personalului redacției, ar putea avea, în viitor, de suferit.

Cineva spunea că „*pasiunile sunt vânturile care umflă pânzele corabiei. Uneori o scufundă, dar fără ele corabia n-ar putea merge*”. Poate că, pasiunea pentru profesia aleasă sau stabilită pentru un anumit moment, a fost aceea care i-a însuflețit și pe cei doi. Chiar dacă a fost vorba despre relatarea unei activități de pe mare, a unei trageri de artilerie, a unui concurs din Academia Navală, sau a unui articol pe teme istorice, au reușit să îl prezinte fiecare în stilul propriu, conferind culoare evenimentelor. Amândurora le-a plăcut și le place de fapt, să scrie. Fiecare în felul lui, fiecare pe domeniile preferate, fiecare lăsându-și în rândurile articolelor o parte din suflet.

Pentru cititorii fideli ai revistei, nu cred că le-a fost dificil să-i identifice pe cei doi eroi ai poveștii noastre. Pentru ceilalți, le spunem că ei sunt: căpitan-comandorul dr. Marian Moșneagu și Olivia Bucioacă.

Privind din prisma a ceea ce vor face în continuare, aş putea spune că pentru căpitan-comandorul dr. Marian Moșneagu, Grupul Mass-Media al Forțelor Navale a fost o stație dintr-un traseu bine stabilit, iar pentru Olivia Bucioacă, a fost prima stație din multele în care probabil că o va opri viața. O stație care într-o măsură mai mare sau mai mică îi va marca pe fiecare dintre ei.

Suntem convinși, acum la finalul poveștii lor la GMMFN, că indiferent de pozițiile și de funcțiile pe care le vor ocupa, sau de activitățile pe care le vor desfășura în continuare, cei doi vor rămâne aproape de GMMFN. Și poate, în cariera viitoare, pașii îi vor mai aduce aproape de redacție, pentru că pasiunea pentru scris, pentru marină, pentru lucrurile bine făcute nu are cum să se stingă ușor. ■

VECHI PAVILIOANE NAVALE ROMÂNEȘTI
ÎN LUCRĂRI STRĂINE (3)

Comandor (r) **Neculai PĂDURARIU**

Printre cele mai semnificative lucrări din lume din jurul anului 1900 care prezintă pavilioanele Marinei Române se numără și ALBUMUL STINDARDELOR, PAVILIOANELOR ȘI FLAMURILOR IMPERIULUI RUS ȘI ALE STATELOR STRĂINE, publicat la Sankt Petersburg (în țările occidentale se folosesc denumiri ca Saint-Petersbourg, St. Petersburg etc., însă corect rusește este Sankt-Peterburg) în 1898. Acest album a fost elaborat în cadrul Direcției Generale Hidrografice de

către locotenentul (grad echivalent cu cel de căpitan în Marina Română) M. Belov. Potrivit ștampilelor de pe pagina de titlu, ultima corectură a exemplarului respectiv datează de la 1 martie 1902.

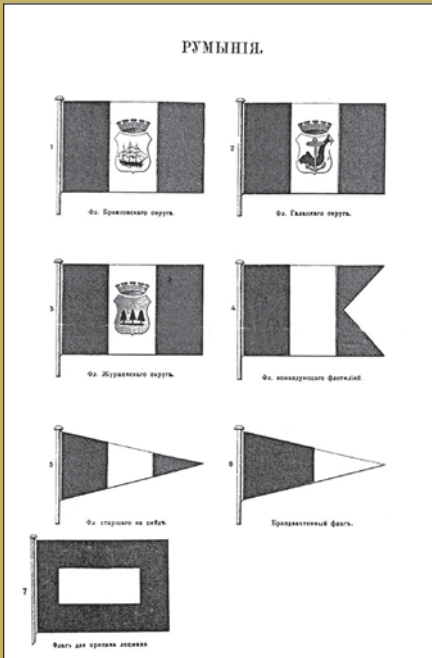
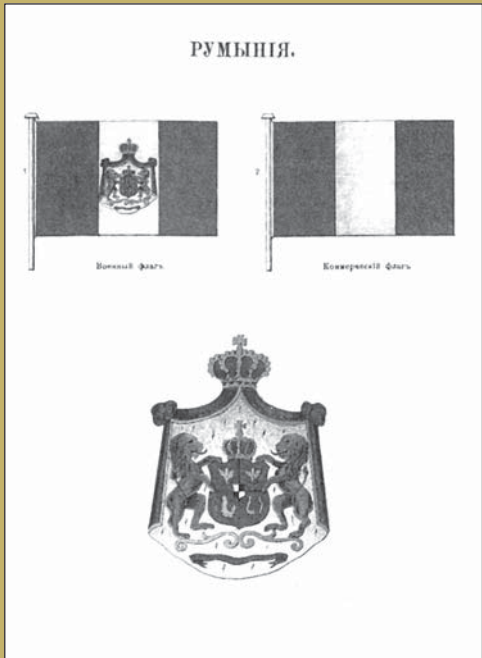
România apare pe planșele 87 și 88 (LXXXVII, LXXXVIII), de pe care am putut obține de la o bibliotecă germană doar o copie alb-negru.

Pe planșa 87 vedem stema Regatului României alături de pavilionul Marinei Militare (1) și cel al Marinei Comerciale (2). Planșa

88 conține următoarele pavilioane, mărci și flamuri:

- 1. Județul Brăila
- 2. Județul Galați
- 3. Județul Giurgiu
- 4. Comandantul Flotilei
- 5. Comandantul superior aflat în radă
- 6. Serviciul de Brandvastă („staționar”)
- 7. Chemarea pilotului.

Analizând planșele 87 și 88 din albumul rusesc, rezultă că pavilioanele respective sunt la fel cu cele publicate în albumul francez din 1889 (vezi „Marina Română” nr. 117, pag. 56).

DIN ȚĂRM ÎN ȚĂRM

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

Orizontal: 1) Nave intrate la ... apă. 2) Fiul lui Dedal, ce a zburat spre soare cu aripi de ceară, acestea topindu-se, iar el căzând în Marea Egee și înecându-se – Rudă. 3) Urs spălător din America de Nord – Căni! 4) Ispitiți la început! – Bluză cu râuri – Succesor într-o funcție. 5) Piața mică (abr.) – Primul la vas și ... 6) ... prima navă – Negustor de haine vechi. 7) Mare la țărni! – Cabestan în stânga! 8) A avea o stricăciune la navă – Prefix pentru „egal”. 9) Și altul în chimia organică – Maree! 10) Se poartă depreciable. 11) Care cercetează în mare (fem.)

Vertical: 1) Aflat în fundul mării și oceanului – Lăsat în urmă! 2) A asigura nava la țărm pe furtună – Uzină (prin Banat). 3) „Uniunea Artiștilor Plastici” (veche siglă) – Patron al navei. 4) Cufere! – Se unește cu marea la orizont – În lagună! 5) Pânză fină din care se fac cămăși (Trans.) – Tapi întorși! 6) Plasă de pescuit – Pagubă. 7) Tulburări (fig.) – „Poșta, Telegraf, Telefon” (siglă). 8) Abreviație pentru „intrarea” – Fiul lui Anchise și al zeiței Venus, născută din spuma mării. 9) Ana Elenescu – Țărm, liman – Inel de ancoră. 10) Scriitor român, contemporan, autorul, autorul povestirilor „Ape fără maluri” (Ilie). 11) Lansat pe unde – Țigănci cu părul neîngrijit.

Dicționar: SOP, MET, VERC, UAP, VEBA, IPAT.
Pe 3, 5, 7 și 9 mijloc, orizontal, veți afla o urare marinărească

Rezolvarea careului din numărul trecut, INCURISIUNE MARINĂ:
Orizontal: 1) CASALOT – UZI. 2) ORCA – CANARE. 3) UCU – AERAT – D. 4) S – FOCA – R – A. 5) TIUC – NAVALI. 6) ETNIC – LAPON. 7) AED – APELA – E. 8) U – AULIC – RAC. 9) ATIM – TRAPA. 10) ATOC – ROITOR. 11) FIR – RANCEDE.

Vertical: 1) COUSTEAU – AF. 2) ARC – ITE – ATI. 3) SCUFUNDATOR. 4) AA – OCI – UIC. 5) L – AC – CALM – R. 6) OCEAN – PI – RA. 7) TAR – ALECTON. 8) NARVAL – RIC. 9) UAT – APARATE. 10) ZR – ALO – APOD. 11) IED – INECARE.

Ion BRINDEA

Centrul Tehnic-Editorial
al Armatei

B-dul Ion Mihalache, 124-126,
sector 1, București
Tel.: (021)224.26.34
e-mail: ctea_smg@yahoo.com

Rețeta calității lucrărilor noastre:
profesionalism, tehnică modernă
și o tradiție neîntreruptă
de peste 85 de ani în domeniu.

Executăm
lucrările necesare
Ministerului Apărării

Realizăm
dtp și design
modern, tipar
și finisare
la standarde
superioare
de calitate

editarea, procesarea digitală,
tehnoredactarea, corectarea,
tipărirea și finisarea documentelor
regulamente, instrucțiuni,
cărți tehnice și de
cultură generală,
reviste ale categoriilor
de forțe armate,
broșuri, pliante,
lucrări de artă, tipizate
ștampilele și sigiliile specifice
Ministerului Apărării

▲ 21 martie 2007, poligonul temporar Peceneaga, Brațul Măcin. Pregătirea poligonului pentru tragere. Amplasarea țințelor la mal.
Foto: Ovidiu BUCIOACĂ

◀ 17 aprilie 2007, raionul Midia-Vadu, Marea Neagră. Verificarea instalației de artilerie de calibrul 30 mm de pe monitorul *Lascăr Catargiu* (47), înaintea executării tragerii.
Foto: Cătălin OVREIU, TPA

▲ 21 martie 2007, poligonul temporar Peceneaga, Brațul Măcin. Manevra prova la post!
Foto: Codruț BURDUJAN

▲ 17 aprilie 2007, raionul Midia-Vadu, Marea Neagră. Transferul de personal pe timpul tragerilor de artilerie de la Midia. În prim plan, comandorii Niculae Vâlsan (stânga) și Gicu Zaharcu (dreapta), transportați cu bărcile scafandrilor militari.
Foto: Cătălin OVREIU, TPA

► 28 martie 2007, fregata *Regele Ferdinand*, Portul militar Constanța. Moment de pauză pe timpul testelor efectuate de elicopterul IAR 330 Puma naval la bordul navei.
Foto: Mihail EGOROV

